

Déliab

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

33. SZÁM

14
FILLÉR

KETTŐS
TERJEDELEM

84
OLDAL

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

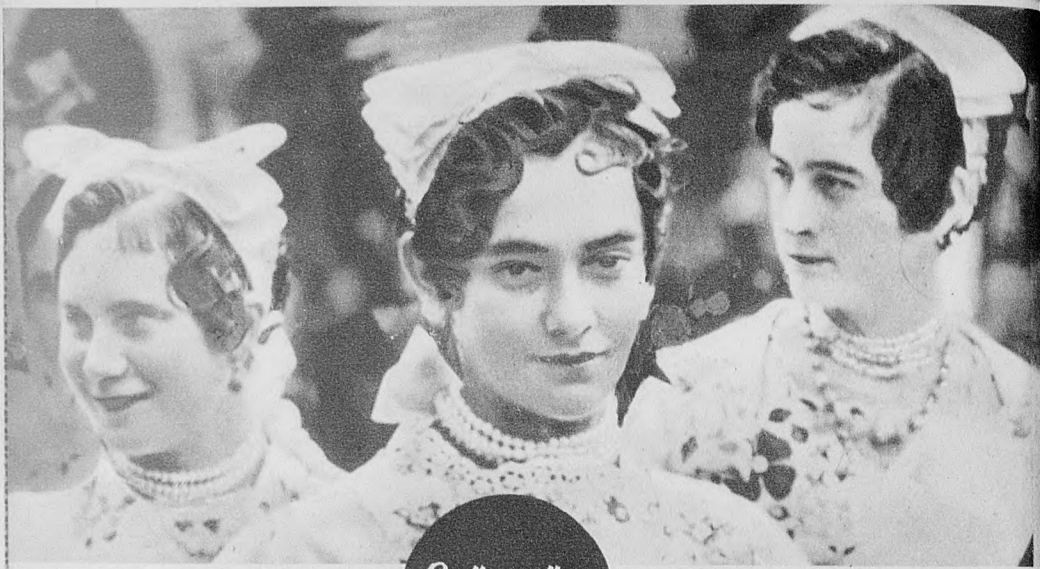
Hidvéghy Valéria
(Arlen felv.)

RÁDIOMŰSOR
AUGUSZTUS 17-TŐL 23-IG

A DÉLIBÁB előfizetési ára:

negyedévre. P 1.80	félévre. P 3.60	egy hóra. P —.60
bizt. intézetnek fizetendő P —.80 P 2.60	bizt. intézetnek fizetendő P 1.60 P 5.20	bizt. intézetnek fizetendő P —.30 P —.90

Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50

*Gyöngyös-
bokrétások*

(Kublin J. felv.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefonszámaink:
Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244,

XV. évfolyam

Budapest, 1941 augusztus 16

33. szám

14
FILLÉR

Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

*

Szerkesztő:
DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

SZENT ISTVÁN ÉS SZENT IMRE
(Középkori oltárkép)

SZENT ISTVÁN EMLÉKE,

nemzeti öntudatunk pillére

IRTA : ASZTALOS MIKLÓS

István király napja, vagy mint azt általában mondják: „Szent István”, a magyar nemzet leghagyományosabb nemzeti ünnepe. Ez az ünnep alig fiatalabb, mint a magyar királyság, pedig a magyar királyság ma már Európának egyik legősibb, legrégebb idő óta változatlanul fennálló intézménye. Nemcsak királyságunk, nemcsak itt történt végleges megtelepedésünk, de Szent István király nemes emlékezetéhez kapcsolódó nemzeti ünnepünk is jóval idősebb nem egy európai országnál, sőt népnél.

A kereszténység felvételével azelőtti ünnepeink feledésbe merültek. Az ősi vérségi kötelékek fellazulása, majd végső felbomlása is nagy mértékben megkönnyítette azoknak az emlékeknek elalvását, amely a régi törzsi szervezet életéhez fűződtek. Csupán egy-két kimagasló momentumot őrzött meg honfoglalás előtti nemzeti életünkben a királyi család hagyományait híven feljegyző, mondavilágunkat megörökítő krónikaírás. A régi hagyományok ellen indított irtó háború, amely a kereszténység mielőbbi megerősödését kívánta szolgálni, valósággal „tabula rasat” teremtett ezen a téren. A hagyományok tiszteletére szomjas nemzet azonban csakhamar megtalálta a maga lelkesítő eszményét, hagyományát, „szent”-jét, mégpedig első királyunknak, az államépítő Istvánnak fenkölt emlékü személyében. Minden nemzet a maga nemzeti öntudatának gyökerét hagyományainak talajába bocsátja alá. A nemzeti mult élő tudata: annak a mával és a jövővel való elszakíthatatlan, eleven kapcsolata és mindenkiben egyformán élő tudata hordozza első sorban a nemzeti közösség érzését, a nemzeti tudatot. A közös mult, a közös cél és ennek a közösségnek elhivatottság érzése az, amely egyetlen testté és lélekké formálja a nemzetet. Amikor Szent László első királyi elődjét az új, most már keresztény nemzeti hagyományok alappilléreként a nemzet elé állította és ezzel annak követendő példát, nemzeti ideált és ugyanakkor tudatotemelő hagyományt nyújtott, tulajdonképpen letette a nemzeti öntudat új magyar talpkövét.

Első királyunk, Szent István, a magyar államszervezet kiépítője, aki országból és népből államot és nemzetet csinált. Emlékezete pedig a magyar nemzeti hagyományok egyik leghatalmasabb pillére, mindannyiunk nemzeti öntudatának egyik halhatatlan erejű alkotórésze.

Hagyomány és mult kellett annak a fiatal keresztény magyarságnak, amelyet előző kultúrtaletől és hagyományvilágtól megfosztottak. Mert anélkül nem élhet nemzet. Ezt adta meg Szent László nemzetének Szent Istvánnak általa kezdeményezett kultuszával. A magyar nemzet hamarabb emelte maga fölé ideálul, szentként Istvánt, mint maga az egyház. Az utóbbi már csak a nemzet közvéleményének hitét szentesítette a nagy király kanonizációjával, illetőleg a szentek jegyzékébe történt beiktatásával. Nem előbb lett István szent és aztán utóbb tisztelet

Délibáb

tárgya, hanem előbb volt a nemzeti közösség megtisztelő emlékezetének központja és csak azután, utóbb szentesítette ezt a kultuszt a „hivatalos világ”.

Szent Istvának immár majdnem közel kilencszáz esztendő s nemzeti kultusza ezért mindennél igazabban nemzeti ünnep. A fiatal keresztény magyar nemzet számára ő lett az első, nemzeti multat és hagyományt jelentő „hős”, államférfiúi és vallási példakép. Önként, saját kezdeményezésére ismerte fel a nemzet Istvánban azt a méltó férfiút, akit ideálként állíthat maga elé s nem külső kezdeményezésnek kellett erről meggyőznie a nemzetet. Önként emelte maga fölé s így mindennél inkább az övé is maradt. Az új kultúrát és az új világban való elhelyezkedést jelentő kereszténység csak akkor ver igazán gyökeret minden új keresztény közösségben, ha már van annak a közösségnek önmagából maga fölé emelt ideálja, szentje. Szent István kultusza volt az első bizonyosság arról, hogy a magyar most már valójában is kereszténnyé lett. És az a szerencsés körülmény, hogy első nemzeti ideálunk, szentünk a nagy nemzeti dinasztának, a régi és az új magyar világot összefoglaló, áthidaló folytonosság szimbólumának volt a tagja, az üldözés évtizedei után ez a kultusz kegyeletesen ismét bekapcsolta a keresztény magyarság nemzeti tudatába a kereszténység felvétele előtti idöket is! Így lett szent István híd a nemzet számára, amely egyformán vezet az örök jövőbe, de a végtelen nemzeti multba is.

Szent István államférfiúi, katonai, diplomáciai és egyházszervezői nagyságáról mindenki tud. Tud legalább is annyit, hogy ennek folytán István királyunk emléke mögött valóban érezze is azt a hatalmas egykoron élt magyar férfiút, aki méltó arra a kultuszra, amelynek ma is örvend. Nem kell tehát külön-külön felidézni, előszámolni Szent István uralkodói érdemeit. Inkább arról emlékezzünk meg, hogy a Szent István emlékének örök megbecsülését jelentő Szent István kultusz, a „Szent István nap” nyolc és háromnegyedévszázados megünneplése milyen hatalmas nemzetfenntartó tényező.

Szent István király évente egyszer, Nagyboldogasszony napján törvényt napot ült, amikor is megjelenhetett előtte az egész ország. A nemzeti közösség az együvé tartozás igen nagy kifejezője volt tehát ez a nap. Szent László óta ez a törvénylátás Szent István királyunk ünnepe tételét átvette. Ettől kezdve az igazságát kereső magyar nemzet összeresegése egybeesett a nagy király emlékének való kegyeletes egyházi és nemzeti hódolással, ünnepléssel. Utóbb számos törvény kötelezte a királyt, hogy ezen a napon személyesen jelenjék meg Székesfehérvárott. A király és a nemzet ezen a napon apa és gyermekeiként találkozott egymással hosszú évszázadokon át s minthogy ez a nap lassanként elvesztette ősi, törvénylátó jellegét, a legmelegebb kapocs ezen a találkozáson. Szent Istvánnak, az államalapítónak kultusza lön. Így fogta össze az első király emlékezte hosszú évszázadok után is királyi utódait és büszke nemzetét egyetlen ünneplő kapcsolatba és ezzel a legmélyebb közösséggé forrasztá össze a nemzetet, valamint a szent király örökségét, a nemzet testét szimbolusként megtestesítő szent koronát viselő királyokat.

Szent István ünnepe ezért nem maradt csupán egyházi, mégkevésbé felekezeti ünnep. Szent István ünnepe mindég az egész, osztatlan nemzeté volt és örökké az is marad. Benne tiszteljük nemzeti hagyományaink első keresztény letéteményesét, nemzeti tudatunk egyik összefogó kapcsát. Benne ünnepezzük az ő nagy alkotásainak kijáró hódolaton kívül nemzeti multunkat, benne érezzük örök jövődönket s ünnepén lelkiismeretvizsgáló szemmel fordulunk önmagunkba is, kérdezzvén magunktól, hogy vajjon méltók vagyunk-e az ő halhatatlan nemzeti példaadásához. Ünnepe így nemcsak a nemzeti közösség nagy összefogója, de minden egyes magyar ember nemzeti tudatának évről-évre való megerősítését is jelenti.

Délibáb

Hankiss János dr egyetemi ny. r. tanár beszédet mond a nyári egyetem megnyitóján. Tőle balra: Trombatore professor, az Istituto Italiano di Alta Cultura képviselője, Szőke Zoltán dr miniszteri tanácsos, Zöld József polgármesterhelyettes és Milleker Rezső dr egyetemi ny. r. tanár, a nyári egyetem idei igazgatója

Vidám diáksereg a debreceni nyári egyetemen

Debrecen, augusztus hó

Most tizenöt éve, hogy megszületett a külföldön is híres, nevezetes debreceni nyári egyetem. Hogyan? Két lelkes debreceni egyetemi professor, Hankiss János dr és Milleker Rezső dr elhatározta, hogy megszervezi a külföldieket csalogató, belsődiákat hívogató nyári tanfolyamot az egyetemen. Mint a református nagytemplom melletti „sem fű, sem fa” növény egykor a lelkész boltjából, úgy virágzott ki ebből a gondolatból a sokezer hallgatóval dicsekvő nyári egyetem.

Az utazási nehézségek az idén kissé megbénították az idegenforgalmat s ez a nyári egyetemen is meglátszik. Főleg németek és olaszok jöttek, de azért akad a sok magyar mellett egy japán, egy svájci, két amerikai magyar, két horvát és két norvég is.

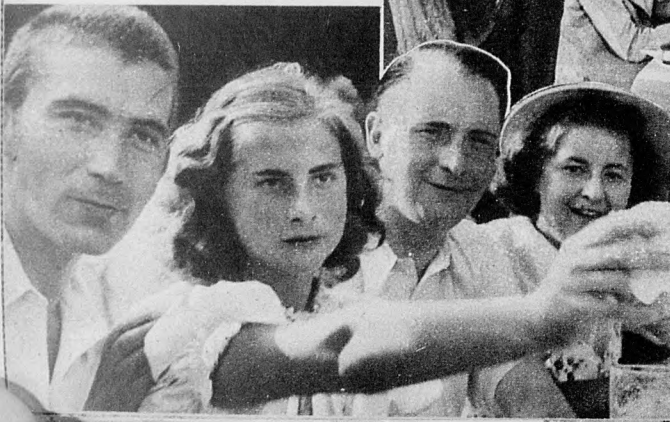
Asztalszomszédom az olasz-magyar ismerkedési esten Enrico Brenna, a milánói *Libro e Moschetto* című lap fiatal szerkesztője, aki egyenesen a római hadikórházból jött Debrecenbe. Olyan természetesen meséli, mintha időjárásról lenne szó.

— Albániában a fronton megbeszéltem, fejlődést kaptam. Még szerencse, hogy a sisak felfogta a lövést. De azért így is eszméletlen voltam egy hétig, csak a római hadikórházban, a szép önkéntes signorinák símogatására tértem magamhoz. Amint levették a fejemről a kötést, már jöttem is a nyári egyetemre, ahol már negyedszer vagyok.

Megtudtam tőle azt is, hogy a híres Virginio Gaydának, a *Giornale d'Italia*nál havi ötezer pengőnek megfelelő fizetése van. Az ifjú szerkesztő egész sereg képet mutatott a Duceról. Saját felvételei, a fronton készültek. Nem kell külön engedély arra, hogy a Ducet fotografálják. Minden olasz katona megetheti, de csak — emléknék.

Külföldiek csoportja a hortobágyi esárdában

Német résztvevők

Közzét
Az
moly
saját
tanak
résztve
magya
magya
ket is
nap,
Gram
nótás
a külf
magya
nak
együtt

Hír
külföl
gondo
hogy
magas
érdeke
Jóval
fesszo
már
rem
fesszo
találó
mellet
hallga
állóbe

A
ceni c
gltás
csökk

Norv
hallg
tíne

zási l
felsz
egyet
az A
címze
hajda

Közzétenni tilos.

Az egyetemen komoly munka folyik: saját nyelvükön tartanak előadásokat a résztvevőknek a magyarságról, sőt magyar nyelvlekként is adnak minden nap, korán reggel. Gramofónos, vidám, nótás órák ezek, ahol a külföldi hallgatók magyar nótát tanulnak — szöveggel együtt.

Híres magyar és külföldi professzorok gondoskodnak arról, hogy az előadások magas színvonalúak, érdekesek legyenek. Jóval Hankiss professzor órája előtt már megtelik a terem s mire a professzor megérkezik, találón jegyzi meg mellettem az egyik hallgató: itt már állóhelyet sem kapni!

A koraesti debreceni esőkkentett világlátás mellett — nem esőkkent a szórako-

A pusztán

Séta a hortobágyi kilenclyukú hídon

ban pedig az épület helyén a szerelmében csalódott *Csokonait* fogadta rózsacsokorral *Pándy Júlia* és *Dömsödy Zsófi*.

A sok kirándulás között — Lillafüred, Balaton, Kolozsvár stb. — elsőnek szerepel a Hortobágy. Tengerek fényképezőgép lenszéje szegeződik a csikósnak, juhásznak, kondásnak, a németek és olaszok nem győznek betelni a végtelen látóhatárral. Sokan autogramot kérnek a csikósoktól és — itt némi büszkeség dagasztja keblünket — mindegyik tud is adni.

Japán táncosom, *Tokunaga Josumoto* különösnek találja, hogy nálunk együtt járnak egyetemre fiúk és lányok. Tokióban — mondja — külön egyetem van nők részére, ahol jórészt nők is tanítanak. Német partnerem viszont a legújabb háborús jelentésről beszél s amint elhallgat a zene, előveszi zsebtérképét és gyufaszállal mutatja meg az új állásvonalakat. Nem érdekli semmi, csak a háború.

Háború van — s ebben a nyugalmas kis kultúrgócponban összesimulnak a baráti kezek.

Hattyasy Katalin

Norvég hallgató nő táncra a hortobágyi eskikkal

zasi lehetőség: atündérszép, „beépített fákkal” felszerelt strandon vígan szórakozik az egyetem népe. utána pedig tánc következik az Arany Bikában, az Angol királynőhöz címzett szállóban, amelynek sörözőjében hajdan *Ady Endre* szórakozott, még koráb-

ÍRHAAT-E DARABOT

a Kritikus?

Régóta foglalkoztatja már a színházesztétikusokat az a kérdés, hogy írhat-e színdarabot a színikritikus? Összeegyeztethető-e, hogy ugyanaz az író, aki darabja előadását várja a színház igazgatójától, mint kritikus bírálja ugyanannak a színházigazgatónak a működését? Elhatároztuk, hogy e kérdés tisztázására vagy talán még jobban való összebonyolítására, megkérdezzük néhány elismerten kiváló író, kritikust és színművészt, szóljanak hozzá a problémához és fejtsék ki véleményüket a sokat vitatott kérdésben.

SCHÖPFLIN ALADÁR,

aki kitűnő kritikus és maga is színdarabíró ezeket mondotta:

— Miután én évek óta kritikus vagyok, viszont ugyanakkor éppen a Nemzeti Színházban három darabomat is színrehozták, önmagamot cáfolnám meg, ha azt mondanám, hogy a kétféle működés

összeegyeztethetetlen. Olyan ember számára, aki becsületesen ír, mint kritikus és tehetséges, mint író, semmi akadályt nem látom abban, hogy mind a kettőt őrje. Ez természetesen embertől függ. Az az ember, aki jó darabokat ír, ugyanakkor befolyásmentesen kritizál, mindkettőt folytathatja.

MÁRAI SÁNDOR

akinek Kaland című darabja nagy sikert aratott az elmúlt szezonban így nyilatkozik:

— Ne méltóztassék ezt visszautasításnak venni, de elhatároztam, hogy ezt a kérdést, amit e pillanatban feltett, én magam fogom egy kisebb tanulmány keretében megírni.

Annyit elárulhatok, hogy a kritikus és az író összeférhetőségét én magam nem tartom lehetetlennek. Viszont e probléma komolysága nem bírja el e néhány soros nyilatkozatot. Feleletem, egy szóval kifejtve: igen.

Galamb Sándor dr-t, az ismert író, kritikust és színésznevelőt is megkérdeztük fenti tárgyban.

GALAMB SÁNDOR

az alábbiakban szögezte le véleményét.

— A kétféle működést én teljes mértékben összeegyeztethetőnek tartom, hiszen magam is írok darabot. Ebben a kérdésben tehát elfogult vagyok. De nemcsak én. Hiszen tudvalevő, hogy Gyulai Pál, a legnagyobb magyar kri-

tikus maga is írt novellát és verset. Arany János viszont kritikai munkákat. Vagy, hogy a külföldiek közül Lessinget említsem, aki írt és kritizált színdarabokat. Végeredményben tehát semmiképpen sem látom a kettőt összeférhetetlennek.

Változatosság kedvéért egy színésznőt kérdeztünk meg,

MEZEY MÁRIÁT,

aki tudvalevőleg egyike a legképzettebb és legtanultabb művészeknek:

— Én nem túlságosan tartom összeegyeztethetőnek a két foglalkozást. Ugyanisz szegintem a kritikus objektivitása az alapja a kritikának. És nem hiszem, hogy tárgyilagos tudjon maradni a kritikus, ha neki magának is darabjai

vannak. Igaz, hogy

Déliab

vannak kivételek is. Mindenestre rájöttem arra, hogy azok a darabíró kritikusok igazán tárgyilagosak, akik egyébként kiváló és tehetséges írók is. Gyenge író ritkán jó kritikus is. Ettől függetlenül, hogy ha őszinték akarunk lenni, valódi kritikus nálunk nagyon kevés példányban szaladgál. Író-kritikusról ritkán tudja elképzelni az ember, hogy függetlenül képes magát az egyéni siker keresésétől.

DÉKÁNY ANDRÁS

— Szerintem feltétlenül írhat a kritikus színdarabot. Mindkettő a színpadismeretre támaszkodik. Szakmai ellentmondás tehát tulajdonképpen nincsen e kétféle működés között, legfeljebb összeférhetetlenség, bizonyos morális gát. Ez az eset akkor áll fenn, ha kritikus ugyanakkor, amikor kritizálja a színházat,

darabot is ír ugyanoda. Itt tehát végeredményben arról van szó, hogy annak az egy személynek, aki kritizál és darabot ír, becsületesség kell lenni. Amikor darabom várt bemutatásra, sohasem írtam arról a színházról kritikát, amelyben a darabom bemutatásra került. Egyetlen szempont van, ami miatt az egész probléma felmerülhetett és ez a szerző és a színészek személyes összeköttetése. Ennek az áthidalása a valóban nehéz feladat.

Ezeket mondták a legismertebb színházi szakemberek és az elmondottakból világosan láthatjuk, hogy a probléma megvitatása, egyszerű feladat. Egyáltalában, hol van az az ember, aki befolyásmentesen és teljes tárgyilagosággal nyilatkozhatik a felvetett tárgyban? Talán csak az egyetlen Mezey Mária és benne az egész színészársadalom az, amely legközelebb áll a téma tiszta meglátásához. Mi a magunk részéről nem járunk saját véleményül az elmondottakhoz. A közönség feladata az, hogy kinek a véleményét fogadja el, kinek higgyen és melyik neves színházi szakember meggyőződését vallja a magáénak.

Tury Turgonyi András

Hunyady darabja még csak "fejben" van meg!...

A Vígyszínház igazgatósága Hunyady Sándornak, a kiváló írónak új darabjával nyitja meg a színi évadot. A darab próbái augusztus második felében kezdődnek meg s a főszerepet Mezey Mária játssza. Felkerestük a népszerű „Sándorkát” és megkérdeztük, miről szól az új és érdeklődéssel várt Hunyady-darab.

— Mi a darab címe? — kérdeztük elsőnek.

— „Öregek és fiatalok” a ideiglenes címe. Ez azonban még változhat.

— Mi a cselekmény?

— Őszintén szólva, csak most írom a darabot és bevallom, hogy még magam sem vagyok teljesen tisztában a végleges mesével. Csak az első rész van meg — fejben. Nem tudok valami jó tippet mondani? — tette hozzá kétségbeesett hangon.

— Tippet? — kérdeztük csodálkozva.

— Persze. Írd meg, hogy minden jó tippet

Hunyady Sándor

hálásan és örült örömmel fogadok. Egyébként egészen röviden, két emberöltő érzelmi életéről szól a darab. Két fiatal és két öreg egymásba szeret, természetesen a két öreg a két fiatalba és fordítva. Végül persze ezen a természetellenes érzésen keresztül az egymáshoz illők találják meg egymást és minden jóra fordul. Ez az egyszerű mese, de amint már mondtam, jelen pillanatban éppen kétségbeesetten, tipp nélkül állok. Ha nem segítesz, vagy valaki más, nem állok jól a bemutatásért.

— Milyenek a szerepek?

— A két öreg és a két fiatal szerepe a vezetőszerep. Nem szeretnék dicsekedni, de ezek érzésem szerint nagyon jók. Nem vagyok színházi ember és így, sajnos, nem tudom még megmondani, hogy kik játsszák. De azt hiszem — tette hozzá „Sándorkás” optimizmussal, — akár kik játsszák, nagyon jók lesznek.

Képeikkel felelek:

INTERVJU FÉNYES ALIZZAL

— Igazán szívből örülök, hogy Pestre kerültem és vígszínházi tag lettem.

de tudom, hogy milyen nehéz lesz meghódítanom a pesti közönséget.

Hölgyeim és Uraim! Hígyjék el, mindent megteszek, hogy jó színésznőnek tartsanak.

Szerepeimmel szemben csak egy kívánságom van: mindig a „nőt” látszassam,

egyébként mindegy, hogy vígjáték, dráma, komédia vagy tragédia, amit játszom.

Már alig várom az első szerepet a Vígszínházban. Bókayval beszéltem róla

s amint látom, kitűnő asszonyfigurát kell alakítanom. Hibákkal, szenvedélyekkel tele.

de Igazi asszony, aklért megőrülnek a férfiak. Hazudnia kell, azt pedig tud.

Huncut, ravasz, fortélyos, szeme egyetlen villanásával férfiakat esavar az ujjá köré,

viszont ha kell, szentnek mutatja magát, ártatlan, mintha háromig sem tudna számolni.

De „imádni” is tudja a férfit, akit kíván. Csodálja, mint valami magasabb lényt.

Az Igazi „nő” a férfi vidámkedvű, kacagó társa is. Így alakul ki Bókay új „asszonya”.

Ez a szép szerep remélem, jó bemutatkozás

s megszeretnek itt is. A kolozsvári közönség-

s búcsúzom tőlük, fájdalommal s ígérem,

vissza-visszamegyek, mert a kolozsvári éve-

*Agárd...
Gárdony...
Surány...*

Az Eisemann-család: nagymama, mama, papa (ez az Eisemann Miska) és a két szép Eisemann-lányka

A Balaton észre sem veszi olyan konkurrenciát teremt néhány kilométerre az akaratyvári csücsöktől, mint a vöcsök. Tömött vonatok viszik szombat délután és vasárnap reggel a viken-dezők ezreit a Velencei tóhoz s a másik sokezer: benszülőtt nyaraló.

Ennek a vöcsökkel s szűnyoggal ellepelt tónak magános bolyongója Dékány András, aki yachtnak is beillő vitorlásával hajnaltól napestig kószál a vizen.

Agárdi őslakos. Kiesi ház tulajdonosa s annak a bizonyos kétszáz négyszögölnök, amely olyan büszkén terpszekedik a Velencei tó

Dékány András agárdi „dísz-magyarban”

partján, mint a tarka bokréta a vőfelynek készülődő legény kalapja mellett.

A kétszáz négyszögöles tuszkulánumban írógépkattogás fogad. A szűnyogok által is alig zavart csendben új regénye készül Dékány Andrásnak. Erről már szalonnasütés közben beszél.

— Kalandos regényt írok egy olyan magyar emberről, akit külföldön mindenki ismer, csak Magyarországon felejtkeztek meg róla. Az első ember volt, aki elfogadható és komoly térképet készített Közép-Afrika legismeretlenebb vidékeiről, az úgynevezett „sötét” részekről. Magyar Lászlónak hívták s még törzsfőnök, sőt király is lett a feketebőrűek birodalmában.

Agárdon nyaral még Barabás Pál is, szinte farkaszemet néz a háza írótarasáival. Nála is csattog az írógép, de ő nem regényt ír, kivételesen, hanem a jövő szezon egyik közönségsikerre számító darabját a barackfákkal teli kert árnyékos lugasában.

Autóval csak öt perny távolság Gárdony. Itt Eisemann Miska kuriája bújul

Vaesora Eisemannékná (Eisemann Mihály, Harasztos Albert, Marék Antalné Dékány András és az Eisemann-nagymama)

mel szemben kívánságom... a „nőt” assam.

ony, aklért a férfiak. ell. azt pe- ud.

56 a férfi kacagó alakul ki asszonya”.

megyek. svári éve-

leg egy akácok mögött. A gazda nagy munkában van. Zeng a zongora, s születnek új tangók, fox-trottok, angol keringők, hogy a télen is legyen füttyülnivalója a pesti cca cipővel vállonszerelt járókelőinek.

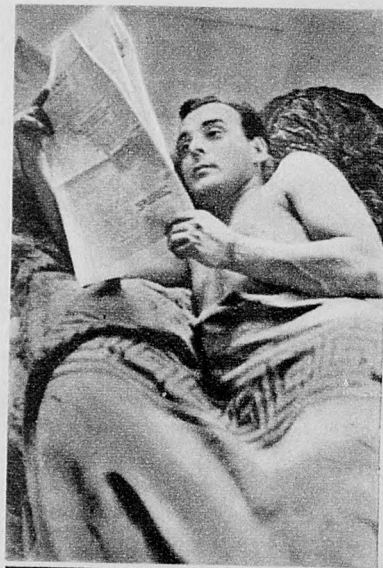
Népes a család. Három generáció hallgatja, yúrja-fújja az alig született Eisemann-ágereket. Az unoka hangosabban s vidámban, a nagymama inkább elábrándozva, molyan rokokó-fejbólogatással.

Surány a következő állomásunk. A ó paprikásszalonnát ár az autóban bicskáztuk (Eisemannék somagolták előrelásból), hogy még iznap elérjük a Duna partján Surányt. Ez sem ügyvezett „felkapott” nyaralóhely, de még felfedezzük Pártos Guszti villáját, ahol éppen nagy vendégég van. Komlós Juci s a két Maresa Szilágyi és Réz) él-ezi a szorgalmas ázigazda vendégzeretét. A komptt strandot egy gunicó jelenti, amelyel a „gazda” Pártos ügy locsolja a endégeit, mintha irágkertésznek kézte volna át ma-át.

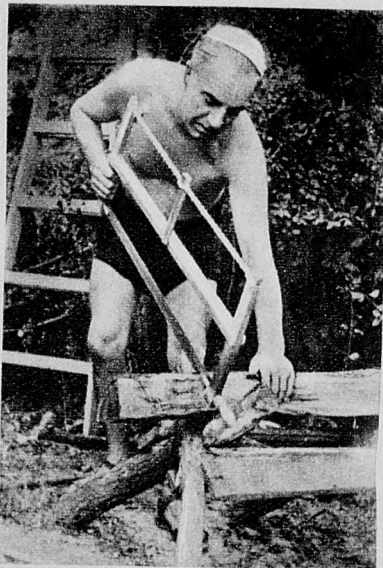
A szomszédban is-ét íróf fedezünk l. Saád Béla nya-

ral ott feleségével, Kiszely Ilonával, aki az idén újra fellép a Vígyszínházban s a kis Saád-trónörökösével. A Saád-kurián nagy a büszkeség, mert a ház néhány-hónapos „urának” most bújt elő a második foga. Nem néztünk utána, de hiszünk a családi bejelentésnek.

A ház gazdája alig jelentette meg első regényét, amely „Csendes vihar” címen méltó elismerést aratott, már is új regényét írja. Élő tanúsága annak, hogy a fiatalok teljes gőzzel dolgoznak. Naponta átlag

Földessy Géza mint pihenő Tarzán

Pártos Guszti mint munkaszorgulatos

Ilyen frissítő-vel kínálja Pártos Guszti a vendégeit, Komlós Jucit, Réz Maresát és Szilágyi Maresát

húsz-huszonöt „flekkel”
készít el Saád Béla. Ne-
künk felolvasott egy részt
s kitűnően szórakoztunk.

*
Surányban időzik Föl-
dassy Géza is, aki színházi
tröszt főnökének készül s
egyszerre két színházat sze-

A három-Saád

Kiszely Hona, azaz Saád Béláné fehér lepedőjét teregeti
retne megkapni a jövő szezonra. Jelen pillanatban úgy
hever a napon, mint egy színházi habitű.

*
Gödre csónakon evezünk át, hogy az újonnan felépített
és felavatott Latabár-kúriát megvizsgáljuk. Hát megnéztük
lőviről-hegyére s nagyon tetszett. Gödi lakos a fiatal Botond-
házaspár is.

*
Hazafelé jövet még bekukkantottunk több duna-
parti fürdőhelyre. Mindenütt táblás ház! Akinek
nincs kedve a Balatonra utazgatni, szombat-vasárnapra
megszállja a Duna két oldalát fel egészen Vácig s éli
a rézbőrűre sült nyaralók nomád életét. A Duna partján
általában kevesebb az „állandó” nyaraló, ez a vidék inkább
a „vadak” tanyája. Szombat délben be a csónakba s fél napi
evezés után sátorverés! Így népesedik be vasárnapra mindig
a Duna, de annyira, hogy mozogni is alig lehet.

*
Már vaksötétben ér be az autónk a baloldali közlekedés
hatósugarába. Körül mindenütt hátizsákkal és biciklivel fel-
szerelt túristák és túristanők tömörülnek az
úton, az autó állandóan „S” alakban kanyar-
rog, hogy a végtelen karaván között haladni
tudjon.

Saad Béla
apai büszke-
séggel pihen
(Bojár felv.)

Karaszto

MAGYAR—OLASZ ATLETIKAI VIADAL

OLASZORSZÁG—MAGYARORSZÁG 93:83

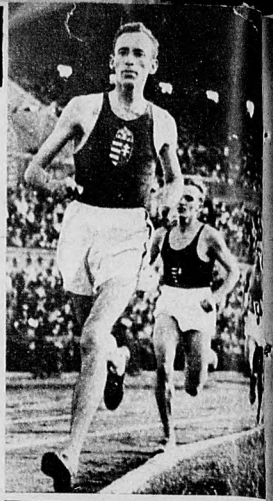
Budapesten tartották meg két napon át a két baráti nemzet atlétáinak nagyszabású találkozóját, amelyen Olaszország versenyzői tizenhárom győzelmet arattak a magyarok hat győzelmével szemben és végeredményben tíz pont különbséggel az olaszok nyerték a kilencedik magyar-olasz mérkőzést. A rossz idő ellenére a közönség zsúfolásig megtöltötte a pályát és lelkesen ünnepelte a feledhetlenül szép mérkőzés szereplőit.

Mariani (balszélén) a 100 méteres síkfutás győztese, mellette Csányi IV., aki második lett

(Pobuda f.)

Az ifjúsági Csányi IV. megnyerte a távolugrást

Szilágyi Jenő, az ötezres és tízezer méteres síkfutás győztese, verseny közben

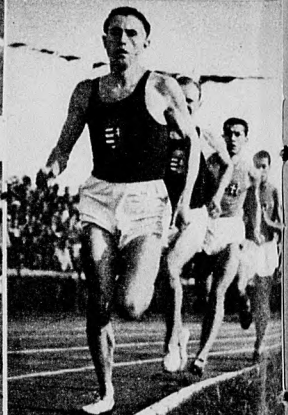
Consolini, a legjobb olasz súlyatléta, a diszkoszvetés nyertese

Lanzi kettős győzelmet aratott, 800 méteren is diadalmaszkodott

Europa legjobb középtáv-futója, Lanzi, a 400 méteres síkfutás győztese és görköt a harmadik helyezett

Harsányi Gusztáv kitűnő idővel győzött az 1500 méteres síkfutásban

MEZE

Me

hem va

— M

házi sz

— K

gyárt

a vigs

adással

című d

tunk m

időpon

miben

Geralt

lásokab

mert n

tárgyat

beszél

ki nem

Rem

got tál

lásait,

gatőjel

eggyár

SZAB

Sz

hetilá

ezután

eldönt

megke

fordít

költő,

Shak

ten m

energ

három vikáminterjú

MEZEY ÉS A MADÁCH SZÍNHÁZ

Mezey Mária

— *Atmos hang jelent-
kezik délelőtt tíz óra-
kor a telefonvonal
túlsó oldalán. Azonnal
megismerjük Mezey
Mária lágyan búgó,
ezúttal kissé rekedtes
hangját.*

— *Halló, itt a
Délibáb. Mi újság
van? Még mindig
Pesten tartózkodik?*

— *Ma déli egy
óráig. Víz mellé uta-
zom. S amilyen peh-*

— *hem van, éppen rossz időben.*

— *Mélyen sajnáljuk. Igaz a Madách Szín-
házi szerződés?*

— *Folytak tárgyalásaink, még pedig min-
gyárt a nyitódarabra. Azonban közbejött
a vígszínházi szereplésem, szintén nyitó elő-
adással: Hunyady Sándor „Öreg és fiatalok”
című darabjával. Így végül is abban állapod-
tunk meg, hogy az ősz folyamán egy későbbi
időpontban lépek fel a Madáchban. Hogy
miben? Ezt még nem tudom. Eredetileg a
Gerald-darabról lett volna szó. A tárgya-
lásokat azért sem vettem egészen komolyan,
mert még azt sem tudtam, hogy igazgatóval
tárgyalok-e. A szerződéseimről addig nem is
beszéltek, amíg a színigazgatói engedélyeket
ki nem adják.*

— *Reméljük, hogy mire ezek a sorok napvilá-
got látnak, már Mezey is megkezdheti tárgya-
lásait, mert a Kamara megkönyörül az igaz-
gatójelölteken, a színészek és a közönség
egyaránt s kijelöli a jövő szezon igazgatóit.*

SZABÓ LŐRINC NEM FORDÍTJA A TROILUS ÉS CRESSIDÁT!

Szabó Lőrinc

— *A sajtóban és a
Nemzeti Színház jö-
vő évi tervezetében
olyan hírek „kaptak
szárnyra”, hogy Sza-
bó Lőrinc, a kiváló
és országos hírű költő
fordításában színre-
kerül Shakespeare-
nek a budapesti szín-
padokon ezideig még
nem látott Troilus
és Cressida című szin-
műve. Különösen az
egyik ismert színházi*

— *heftlap reklámozta nagyon a hírt, amelyet
ezután átvettek a napilapok is. A hitelesség
eldöntésül felkerestük Szabó Lőrincet és
megkérdeztük, mi igaz a Shakespeare-darab
fordításából.*

— *Valóban szó volt róla — mondotta a
költő, — hogy lefordítom, illetve átültetem
Shakespeare-nek ezt a meglehetősen ismeret-
len művét, azonban a fordítás olyan hatalmas
energiát követel, legalább egy félévi saka-*

— *datlan munkát, hogy ezt a jelenlegi nagy
elfoglaltságom mellett nem tudom keresztül-
vinni.*

— *Ezt a feladatot tehát nem is vállalja el?*
— *Erről nincsen szó. Legfeljebb a terminus
eltolódásáról beszélhetek. Tudniillik a munka
annyira érdekes és a Shakespeare-darab
olyan nagyszerű, hogy a fordítást feltét-
lenül elvégzem.*

ÚJ SZERZŐ A NEMZETIBEN

— *A Nemzeti Szín-
ház nyári tespedt-
ségben pihenő hű-
vös társalgójában
együtt ülünk Ság-
ody Józseffel, a
nemzet első szín-
házának legújabb
szerzőjével. Ságody
József nevét már
régóta ismeri a szép-
irodalmi és szín-
házi lapokat olvasó
közönség. Sok ki-
tűnő novelláját,
egyfelvonásosát ol-
vastuk s most néhány elsőrendű hang-
játék után, mint nemzetiszínházi szerző
mutakozik be a jövő évadban.*

Ságody József

— *Hogyan született meg benned a da-
rab gondolata? — kérdeztük néhány
cigarettaszippantás után.*

— *Szűts László, a színház dramaturgja
hívta fel a figyelmemet Henry Lavedan
darabjára és a darab ötlete annyira meg-
tetszett, hogy még nyaralásom előtt neki-
kezdtém az ötlet feldolgozásának és há-
rom hét alatt be is fejeztem az új darabot.*

— *Milyen címmel kerül színre?*
— *Roulette a címe. Ez a neve egy
kedves szélhámosnak, egy elcsapott szí-
nésznek, aki a darab főszereplője. A ese-
lekmény egyébként Lajos Fülöp korában
játszódik. Saint Selby grófnőnek az a
rögeszméje, hogy XVII. Lajos nem halt
meg gyerekkorában, hanem él s az öreg
hölgy egyetlen vágya, hogy egyszer lát-
hassa. Orvosa felbérelt Roulette-t, hogy
vállalja el Lajos szerepét. A grófnőt
annyira meghatja a találkozás, hogy
arra kéri az ál-Lajost, lakjék nála. Rou-
lette, akinek időközben megtetszett a
grófnő társalkodónője, el is fogadja a
meghívást. Itt kezdődnek azután a bo-
nyodalmak, amelyekről előre nem be-
szélelek.*

— *Beszélg valamit az indulásról.*
— *Az elmúlt év hozta meg a kibonta-
kozást, amikor a rádió hangjátékaimat,
a Nagyvárad Színház Judit kapitulál
című vígjátékomat színre hozta. Ezen-
kívül a Délibábnak és az Ünnepek let-
tem állandó novellistája.*

— *Mi a legnagyobb vágyad?*
— *Oszinte leszek. Egy jólsikerült be-
mutató.*

(t. t. a.)

a szolnoki művésztelepen

Szolnok, augusztus hó.

A park, amelybe lépünk, nagy és árnyas, remek fái alatt smaragdzöld pázsitok közepén állnak a sárga és lila virág-gruppok, nagyon nagy esőnd van, a vörössalakos utakon hosszúcsőrű rigók ugrálnak. Két tornácós ház áll a „lelep”-en — verandáikat vadszőlőtenger borítja. A verandák egy-egy műteremhez tartoznak, ahol serény munka folyik ilyenkor nyáron, amikor a festőkolónia létszáma teljes. A korareggeli órákban útrakelnek már legtöbben a festők közül, hogy az Alföld örök esodáit, felhőket és napsütötte tájakat, Tisza-és Zagyvapartot kutassák — motívumot leljenek vagy már megkezdett képen dolgozzanak.

Vidám és szép és barátságos volt itt mindég az élet, a szolnoki művésztelepen — boldog békeidők legjobb tréfái itt születtek az ebédutáni feketék jorró gőzénél vagy este a híres „dumadombon”, ahol a csodálatos égboltot bizony néha olyan soká kémlelte az egybegyűlt társaság, hogy lassan-

Szlányi Lajos szolnoki műtermében

Mattioni Eszter már esomagol. Erdélybe utazik

lassan már az utolsó fényes csillag is elhalványodott a látóhatáron. Beszámoló! kellene írnom innen a Műtsák kertjéből szép sorjában mindenkiről, de nem visz rá a lelkem a pedantó-

Zádor István legfrissebben készült portréjával

riára, inkább bekukkantok az egyik műterembe személyesen, elmondom, mit láttam — és közben nyitva hagyom a másik ajtaját, hadd vessen be egy pillantást maga az olvasó.

Szlányi Lajos rendkívül vidám, derűs képei közé vezet — két évig volt most beteg, nem dolgozhatott egy eszelvonásnyíl sem közben és a munkába visszatérés boldogsága, az életigenlő világszülőfia minden képéből csak úgy árad felénk. A felhők poétája, szellők krónikása Szlányi...

Borbereky Zoltán a szobrász-állvány legletejéről kiált le, hogy csak nézzek körül készülő tanulmányjelei, motívumai között. Fotográfiára érett agyag még nincs a készülő szobrok között.

Vidovszky Béla most tért haza Eszterházáról esomó remek kép-pel és lankadaltan munka-

Délbáb

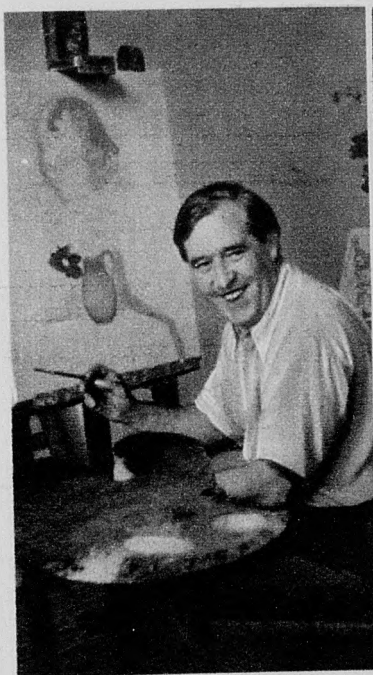
kedvel. Indul is már a Zagypartra kedvenc témáit fölkeresni.

Révész Péter Pál pedig biciklin rója napestig a vidéket, moltonmot keres hangulatos és finom tájképeihez.

Zádor István műtermében szépasszonyok és lányok vették egymással a falon és a festő-állványokon. Biztos szemmel válogatja ki modeljeit a művész.

Mattioni Eszter egész évben egyházművészeti kompozícióin, megrendelésein dolgozott és most útnak indul Erdélybe, hogy onnan térjen majd vissza új benyomásokkal, színekkel, vázlatokkal.

Basilides Barna a legújabb telepi lakó, ő még csak két nap előtt érkezett, de máris

Basilides Barna esendéletet fest

Chiovini Ferenc pályadíjnyertes Szent István kompozíciójával

Gáborjáni Szabó Kálmán műteremsarka (Lesesinszky felv., Szolnok)

leszedte a kert legszebb virágait és azokat pingálja nagypidáman és szorgalmasan.

Chiovini Ferencet kedélyes műteremsarkában lapozgatva találtuk könyvei, porcelánjai és magyar szöttesei közül — hatalmas Szent István képe alatt ül, mely oly nagy jelentőséget keltett az egyházművészeti kiállításon.

Gáborjáni Szabó Kálmán debreceni festő érdekes, erős parasztjai színik frissességével lepnek meg. Szénvázatai igen érdekesek.

Amint látjuk, senki sem rest, mindenki készül a télre. A kiállítások bizonyára sok örömet fognak az idén látogatóinknak nyújtani.

Délibáb

SZTÁR-NAPTÁR

Olvasóink gyakran érdeklődnek levélben és telefonon, hogy nevesebb színésznőink és színészeink mikor tartják a születésnapjukat és névnapjukat. Táblázatot állítottunk össze, amelyben mindenki megtalálhatja a kedvenc művészeről ezt a két adatot.

N é v	Születés- nap	Névnap
Ajtay Andor	Jul. 25	Nov. 30
Árpád Margit	Dec. 24	Jún. 10
Bajor Gizl	Május 17	Május 7
Bordy Bella	Nov. 18	Júl. 6
Dayka Margit	Okt. 13	Jún. 10
Déghy Piri	Jan. 18	Jan. 18
Dénes György	Júl. 2	Ápr. 6
Déry Sári	Nov. 11	Jan. 19
Egry Mária	Aug. 15	Aug. 15
Endrédi Gréte	Márc. 15	Jún. 10
Erdélyi Miel	Szept. 11	Szept. 12
Eszenyi Olga	Jan. 27	Júl. 27
Fejes Teri	Febr. 8	Okt. 15
Feleky Camill.....	Ápr. 17	Dec. 8
Gombaszögi Ella ..	Dec. 27	Nov. 19
Greguss Zoltán....	Máj. 10.	Márc. 8.
Hajmássy Miklós..	Júl. 2	Dec. 6
Hídvéghy Valéria .	Jún. 12	Dec. 15
Hosszú Zoltán	Okt. 14	Márc. 8
Jávor Pál	Jan. 12	Jún. 29
Karády Katalin ..	Dec. 8	Nov. 25
Kiss Ferenc	Febr. 3	Ápr. 2
Kiss Manyi	Márc. 12	Jún. 10
Lázár Mária	Ápr. 18	Szept. 12

N é v	Születés- nap	Névnap
Lukács Margit	Dec. 21	Jún. 10
Makay Margit	Aug. 4	Jún. 1
Mészáros Ági	Május 9	Jan. 21
Mezey Mária	Okt. 16	Szept. 8
Muráti Lill	Júl. 22	Dec. 2
Otrubay Melinda ..	Május 24	Márc. 2
Páger Antal	Jan. 8	Szept. 2
Pataky Jenő	Szept. 2	Júl. 13
Pethes Sándor	Május 28	Márc. 18
Rökk Marika	Nov. 3	Szept. 12
Sárdy János	Júl. 26	Aug. 9
Simor Erzsé	Júl. 6	Nov. 19
Somogyi Nuszi	Márc. 3	Júl. 26
Szabó Sándor	Ápr. 25	Márc. 18
Szelezky Zita	Ápr. 20	Ápr. 20.
Szilágyi Szabó Eszter	Okt. 3	Május 24
Szilasy László ...	Febr. 13	Jún. 27
Szörényi Éva	Május 26	Febr. 2
Tasnádi Fekete M.	Nov. 16	Júl. 22
Titkos Ilona	Május 21	Aug. 18
Tolnay Klári	Jan. 8	Aug. 12
Turay Ida	Szept. 27	Szept. 4
Vaszary Piroska ..	Május 19	Jan. 18
Zilahy Irén	Aug. 10	Márc. 25

Ivológia

Kevesen tudják, hogy Csikós Rózsi Európa egyik legkiválóbb „ivológusa”. Az ivológia népszerű tudomány, először Amerikában terjedt el a prohibíció felfüggesztése után. Lényege: meghatározni az egyén jellemét az ivás közben megfigyelhető mozdulatok, kéztartások és az arcjáték alapján.

Csikós Rózsi a női ivológia mestere. Megkértük, hogy tartson rövid szemléltető előadást a férfiak szempontjából oly fontos női jellemvásvizati kérdésekről.

1 A szakértő ivológus elsősorban a szemeket figyeli. Az a nő, aki ilyen mélyen beletekint a pohárba: töprengős, rosszkedvű, ötletlen és elveszi a férfiak kedvét lendületes tervek végrehajtásától.

nésznőink és ottunk össze

Névnap

- Jún. 16
- Jún. 1
- Jan. 21
- Szept. 8
- Dec. 2
- Márc. 2
- Szept. 2
- Júl. 13
- Márc. 18
- Szept. 12
- Aug. 9
- Nov. 19
- Júl. 26
- Márc. 18
- Ápr. 20.
- Május 24
- Jún. 27
- Febr. 2
- Júl. 22
- Aug. 18
- Aug. 12
- Szept. 4
- Jan. 18
- Márc. 25

2 Az a nő, aki ilyen tágrameredien kitekint a pohárból, feltétlenül jó-niszemű, bizik a férfiban, sőt szüksége van erre a hitre. Hálás természetű, de erélyesen kell vele bánni, mert könnyen befolyásolható.

3 A behunyt szemmel való ivás nem minden esetben jelent feltétlen bizalmat és odaadást. Az önző, kizárólag a saját kedvtelésükre gondoló, önlmádó nőknek is ez a szokásn.

4 Figyeljük meg a kéztartást is. Titkolózó, hazudozó, intrikus természetű nők fogják meg így kívülről a poharat, mintha el akarnák takarni az italt.

5 Lám, ez a nyílt szívű, egyenes, egyszerű kislány mennyire másképpen tartja a poharat! A kéz belül van, nem takarja az italt.

6 A markolászó, erélyes pohárfogás akaratot vagy bátorságot jelent. Fenn tartás nélkül bízhatunk abban, aki így iszik!

7 Két ujjal tartja a poharat az a nő, aki az élvezet és a pillanatnyi örömek kedvéért szívesen tér le a realitás biztos talajáról.

8 Nem minden esetben jelent ez jellemhibát, ezért mutatom ezt a pohárfogást két változatban. (8 = veszélytelen, 9 = veszélyes.)

9 Két kézzel, mind a tíz ujjal öleli át möhön büfelejtő poharát a szenvedélyes, állandó belső harcokkal és szakadatlan keresésekkel küszködő nő.

10 Ez a kéztartás a fölény jele! „Felülről” fogja meg a poharat is, a kézmozdulat az asztalfelvezésben is tükröződik.

11 Ime a játékos, komolytalan nő! A poharat is ilyen lehetetlen módon tartja, szinte labdázik vele.

12 Noha nem iszik, mégis pereckig a kezében felelti félig kiürített poharát a tétlenkedésre, önkínzó problémákra hajlamos nő.

13 Ennél a típusnál nemesak az életveg kéztartás, hanem az arckifejezés is figyelemreméltó.

14 Az ilyen nő rossz bajtárs ugyan, de odaadó társa a férfinak a szerelem viharában.

15 Nem szeretem azt a nőt, aki így „hörpint” és a férfiakat is óva intem tőle!

16-17 Az „elálló kisujj” is rossz jel. Finnyáskodó, örökösen elégedetlen, felszínes értelmiségű nők áruló jele ez.

Bevallom, szörnyen izgultam a fogaskerekű zötyögő kocsijában. A golfpályára indultam riportot írni s eszembe jutott, hogy „még nézni sem tudom” a golfot, mint olyat. Annnyival tisztában voltam, hogy a pályán találni néhány lyukat, aztán még kell egy pipaalakúra görbített bot (sőt ebből több is), egy fehér labda, egy gyerek (ez lehet idősebb is), aki egy tegezszerű alkalmatosságban a fentemlílt pipabolokat cipeli, a golfozás következő kelléke: a golfozó úriember vagy hölgy után.

Az volt tehát a problémám, hogy mi ebben a sport? Ezt magyarázta el a golfsport magyar sztárja és cézárja: Lauber Dezső dr, akil egyszerűen csak „Deस्कó”-nak becéznek a golfozók svábhgyi birodalmában.

Aranyos, kedves, közvellen ember, akinek ahhoz is van

Dr Paul Györgyné győztes ütése

türelme, hogy egy — finoman kifejezve — szakavataltan riportert beavasson, másfelől az izzadságos munkával az elitnek nevezett sport rejtelmeibe.

Megtudtuk például a következőket: a csomó lyuk azért van a földbe fúrva, hogy abba a sportolók beleütöghessék a fehér labdát. Ha már most hozzávesszük az ütöghetéshez a sok gyaloglást is, amelynek révén a suhanó golyót igyekeznek utóghérni, hogy egy újabbal ütghessenek rajta, már kész is a testghzés. A versenyben pedig az nyer, aki a legkevesebb ütghssel és ennek köghvetghztében a legkevesebb gyaloglással üti be a fehér golyót a pályán léghző valamennyi lyukba. (Ebből azt sikerült kihághoznom, hogy az edzi legkevesbé a testghl, aki

A közszeretethen álló „Deस्कó”, alias Lauber Dezső magyar bajnok

legjobban
lévételme

Az t
kelő köré
sportnak
létén a
funk va
nyáron
ható a s
Diplome
és pénze
enek
rajnoksa
A jel
a pip
habul ej
világh
virágh
tea.

Néz
r. Z
láné

Ebéd u
ölt

győztes ütése

legjobban golfozik... Vagy (lévédem!?)

— fino-
akavatallan
másfélórás
al az elit-
ort rejtel-
lálul a kö-
lyuk azért
hogy abba
jessék a fe-
most hozzá-
shez a sok
lynek révén
tyegeznek
újabbat üt-
r kész is a
yben pedig
vesebb ütés-
kezlésben a
ással üti be
lyán létező
(Ebből azt
n, hogy az
testét, aki

Az bizonyos, hogy elő-
kelő körökben a legnépszerűbb
sportnak számít a golf. Akit
lélen a Dunapalotában lá-
tunk vacsorázni, az ilyenkor
nyáron okellenül megtalál-
ható a svábhegyi golfpályán.
Diplomaták, rang-, szellem-
és pénzarisztokraták versen-
yeznek egymással a golf-
rajnokság dicsőségéért.

A fehér labda, a zöld gyep
a pipa-bot varázsa épügy
babul ejthet embereket, mint
világjárókat Párizs vagy
virágzeretöket az orchi-
dea.

Pontos volt az ütés!...
(Okubo Toshika japán kü-
vet, meghatalmazott mi-
niszter és Mme Miekó Inone,
a japán ügyvivő felesége)

Ebben megnyugodva, zö-
työgtem visszafelé is a fogas-
kerekűn. Új sportot fedeztem
fel a nagyközönség számára.
Hölgyeim és uraim! Aki
ütni és gyalogolni szeret, az
ki ne hagyja ezt a kínálkozó
lehetőséget!

(h. a.)

Nézzük a konkurrenciát...
Mr. Ziehy Edéné, Szilávy Bé-
láné és Elisabeth Walze)

Ziehy Imre gróf

Ebéd után a klubház
előtt

Vitéz
Lukoy Béláné
(Bojár képek)

Lányi Margitnak van Magyarországon az egyik legnagyobb olasznyelvű magánkönyvtára

LÁNCZY MARGIT LEGÉRDEKESEBB ÉLMÉNYE TALÁLKOZÁS MUSSOLINIVEL

A művész, aki hosszú idő óta a magyar-olasz kultúra fejlesztésén Olaszországban fáradozott — itthon pihen. Fenn a Várban, egy kolostoresendő, arnyasudvarú budai házban rendezte be új lakását. Ez alkalomból kerestük fel és az az érzésünk, hogy a san-segoi sziget legrejtettebb zuga sem lehet csendesebb, mint ez a szentélyféle műzsalak, ahol Lányi Margit olasz színműveket fordít, tanulmányokat ír, szóval — pihenés közben — dolgozik. Az újonnan berendezett lakás falairól az ősök festményei tekintenek reánk. A könyvtárpolcon csillogó fehér márványszobor. A művész franciaszármazású nagyanyja. Nippek, feszület, imaszámoly, antik bútorok emelik az új lakás szépségét és kellemetességét. Mindenütt könyvek, az írógép körül kéziratok. Megkérdezzük, min dolgozik, mire készül:

— Célom az olasz-magyar kultúrkapcsolatok továbbfejlesztése. Augusztus 5-iki rádió-előadásom során is magyar költők olasznyelvi fordítású verseit olvastam.

Az íróasztalon heverő papíresomóból,

amelyen kedves Nyafi, a kékróka pázsacica heverész, kiemelt néhány lapot és felolvassa „Itália a magyar lanton” szerzői névsorát: Arany, Babits, Jékely, Kosztolányi, Szabó Lőrinc, Székely, Adó, Petőfi, Zrínyi. Lelkesedéssel beszél erről a rádió-előadásról és beszédből kicseng a beszédszóvállalás lelkes hangja.

— Olaszországi sikereim nem új keletűek. Élményekben is bőven volt részem. Ismerkedésem Emma Gramaticával felejthetetlen.

— Melyik volt a legérdekesebb élménye? — tesszük fel a kérdést.

— Találkozásom Mussolinivel. A Chigi-palotában lát-

tam először. Amikor férjem, Feiks Jenő, a Duna-ároképét festette. Háromnegyed órán át társalgottunk. Mussolini a tett és akarat embere. Nem ült meg, hanem mer lehetetlen. Nem tudom szavakban elmondani, mit éreztem, amikor szemtől-szembe álltam vele. Nyomasztó érzés fogott el. Amíg a fél méteres termen végigmentem, levegő utána szabadba vágytam. Amikor íróasztalához kerültem s ráemelte nagy, dióbarna szemét, úgy éreztem, napfény tölti be körülöttem az egész termet. Végre megszóltam és féltelmem elmulasztott. Hasonló érzés fogott el évekkor később, másodszori találkozásunk során Rómában, a Magyar Színarvány előadásán. Különböző ritka élmény Mussolinivel a színházban látni. Aznap délután még senki sem tudta, hogy látogatásommal megírtam a magyar együttest. Nagy volt a meglepetés, amikor este a színházi pénztárnál személyesen megpállotta jegyét, épúgy, mint más polgárember és Edda, leánya társaságában megjelent a páholyban. Az előadás szünetében magához kéretett. Rám emlékezett. Kezét csókolta, gratulált. Sokmindenről esett szó. A magyarokról, akiket Olaszországban tisz-

Déliháb

argitnak
arország
egnagy
nyvtára
kedvenc
króka p
verész, k
ny lapo
sa „Itá
lantón”
névsorát
bits, Jé
sztolány
nc, Szár
ffi, Zr
dással be
a rádió
és beszé
g a rádi
lel’
szági st
új ke-
ényekben
részem.
Emma
felejt-
volt a
o élmé-
szük fel
kozásom
A
n lát-
YE
E L
a Dur
irsald
Nem ü
mond
állit
a fi
utá
hoz a
it, úg
egés
etmul
másod
Ma-
rikka
Azna
atásá
y vol
lárná
min
ságá
züné
Keze
szó
tis-
báb

nek és szeretnek. Ez
szonalam a mullba :
szabadságharc, Ga-
ibaldí idejére nyúlik
vissza.
— Nem esoda, ha
kápolyban Roberto
bracco, a nyolcvan-
éves író könnyesen
mosolyogva emléke-
zett vissza Buda-
pestre, ahol a Vig-
színházban „Hűle-
len” című színmű-
vet édesanyám, Lán-
czy Ilka vitte a si-
rig.
A beszélgetés so-
gán irodalomra té-
nik át. Kiderül,
hogy Petőfi, Zilahy,
Bókay, Vaszary igen
szívesen Olasz-
országban.
Tervei ?
— Egyszerre — mi-
lőn engedélyt nem
kaplám — nem
utazom Olaszországba.
Talán majd a há-
ború után. Most itt-
hon maradok. Szent
Istvánkor a Magyar
Művelődés Házában
Szent Margit legen-
dájában eljátszom a
nevelő apácafőnöknő
szerepét. Ősszel ön-
álló est keretében a
Zeneakadémián lé-
pek a közönség elé.
Magyar, olasz és
francia versekkel.
Daniél, Petrarca so-
netjeit és Gerdaldi
verseit adom elő. El-
játszom III. Richard
jelenetét.
*
Az biztos : Babits
ampagna éneke
gy Jékely Gon-
adalának előadá-
sa egyedül Lán-
czy Margit hivatott,
Olaszországban ő
posította a sikert
magyar írók szá-
ra. Cs. Szabó
zó, a rádió iro-
mi vezetője he-
zen cselekedett,
kor a magyar
művészet éppen
kultúralt tagját
fel az olasz-
ági magyar ver-
előadására.

M. V.

Lányi Margit dolgozószobájában

Gyerünk az olasz követségre !...

Szieszta a kertben
(Wellisz jelt.)

Társaság

Bärö Kobner Zsuzsa

Kiss Zsuzsa

Walleshausen Éva

Herkély Márta
(Inkey felv.)

A Fővárosi Üdülő káprázatosan feldíszített terraszán tartották a szezon legsikerültebb Anna-bálját. A társaság reggel ölig mulatott kitünő hangulatban. A bálon Karafiáth Jenőék, báró Proff Sándorék, Ratkovszky Ferenc, Hadjaludy Viktorék, M. Némethy Ella és leánya jelent meg az előkelőségek sorában. A lányok között ott láttuk Karafiáth Ilut, Proff Kornéliát, Hadjaludy Zsuzskát, Bauer Mausil, Pirkner Klárit, Rét Évát és Juditot, Szabó Nórát és Klárit, Borbás Babusit, Gelliere Erzsébetet, Fritz Mártát és Makoldy Zsuzsát.

A Fővárosi Üdülőben nyaral Mikecz Süzi és Ratkóczy Magda.

Gyönyörű új vitortást avattak vasárnap Pirkner Ferencék. A karesú hajó a „Kaláris” nevet kapta.

Új magyar tagjai vannak a Johanita lovagrendnek. Oszkár porosz királyi herceg a Johanita lovagrend kebelében losonci Bánffy Dániel báró földművelésügyi minisztert és görögí és toprei Görgey Istvánt lovagokká nevezte ki. Primor vitéz szoltyori Nagy Gyula altábornagy, primor lécfalvi és uzoni Györbírő Endre, primor nagyertsei és gelencei Toldalagi József gróf, losonci Bánffy László báró, bernáthfai Bernáth Béla és urai Uray Gyula báró liszletlebeli lovagok lettek.

HÁROM CSENGŐ

Jávor Pál és Tolnay Klári

(Filmiroda felvétele)

A vidámsággal, szerelemmel átszótt izgalmas filmregény
egy előkelő dunaparti szállóban játszódik

Hőse: JÁVOR PÁL, TOLNAY KLÁRI, TURAY IDA
ÉS MÁLY GERŐ

"Sztárkultusz és happy-end"

Írta: Dávid János

A film ma már az egész világon megvetette a lábát és hatalomra jutásában az érvényesülés felszínére segítette a színészt, aki tulajdonképpen a 19. század derekán jutott el oda, hogy társadalmilag is elismerjék. A film száguldó irama teremtette meg a sztárkultuszt, ami nem egyéb, mint a beteges túlértékelés egyik pszichológiai tünete. A baj ugyanis nem abban van, hogy a színész a megbecsülés verőfényében sűtkérezik, mert ez természetes. Csakhogy a sztárkultusz elsorvasztja az egyéniség tisztelőt és a testi varázst, sex-appeal állítva a színészi tehetség mértékeszközéül, félistenné, de egyúttal a tömeg rabszolgájává is teszi a színészt. Holott a színész csak akkor érdemel igazi megbecsülést, ha tehetséges, alkotó munkával elégti ki azt a szükségletet, amit tőle, mint a művészetet megjelenítőtől joggal elvárunk. A férfiúi és a női szépség nem erénye a színésznek, csak lehetőség a tehetség kiteljesítésére. Bármennyire tökéletes tehát egy-egy filmsztár szépsége, bármennyire megfelel is a mi egyéni kívánalmainknak és a kor szellemiségében közös érzéseinknek, a színész szépsége mégis csak akkor lesz igazán magasabbrendűen szép, ha a tehetség felmagasztosító erejével együtt jelenik meg. A sztárkultusznak csak úgy lehet etikailag és művészilag is létjogosultsága, ha túl a sex-appeal hangoztató tömeghisztérián, a színésznek mint tehetséges embernek a megbecsülését és tehetségének elismerését jelenti. Tény az, hogy a színésznek, mint minden művészeknek, szüksége van az elismerésre, hiszen mi lenne a művészet azok nélkül a lelkek nélkül, akik várják, akarják, megértik és lelkesednek érte. A művész, aki mindenkivel meg akarja értenni önmagát, illetve önmagán keresztül az ábrázolt alkotást és aki igazán érintkezésbe lép a tömeggel, hogy annak szívéhez férközzék, valóban megérdemli a megbecsülést. Viszont nemcsak a közönségnek, hanem a színésznek is elsőrendű érdeke, hogy megszabaduljon attól a hamis és ma már egészen beteges méreteket öltő bálványozástól, ami körülveszi. Mert csak így nem lesz megfizetett eszköz a közönség megnyerésére és meghódítására, aki ugyanannyit ér, mint egy jó reklám, hanem az lesz, akinek lennie kell: istenadta tehetséggel bíró művész.

A sztárkultusz mellett a happy-end keresése a mai közönség átlagának a főjellemzője. Az amerikai filmgyártáspolitikai észrevette, hogy a magas színvonalon álló, megrázóan emberi igazságokat adó filmeknél sokkal nagyobb sikereket aratnak azok a filmek, melyek happy-ennel fejeződnek be, bármilyen erőszakolt is ez a happy-end. Természetesen ezután már főként ilyen filmeket dobott a piacra.

Akármiilyen furcsán hangzik is, ennek az optimista hangulatteremtésnek megvan a tömeglélektani alapja. Az átlagtömeg ugyanis nem szereti a csalódást, a szomorúságot és a könnyeket s az ember már a természeténél és egészséges életösztönénél fogva is boldogságra törekszik. A filmgyárak hamarosan belátták ennek a tömeglélektani jellemzőnek gazdasági hasznát, ezért csúri-csavarják a legtragikusabb hangulatú témákat is addig, míg valahogyan ki nem erőszakolják belőle a happy-endet. Így születnek meg az élet felszínén mozgó problémákból a happy-endes darabok, melyek típusokat teremtenek, átsiklanak az emberi lélek érzésvilágának ezer és ezer változatán és sablonossá laposítják a jellemfejlődés egészséges kifejtésén alapuló témákat. A baj nem a happy-end tényében van, hanem abban a pénzre spekuláló eljárásban, mely a tömegszomjúság limonádéjával akarja egységes izűre sablonosítani az élet problémáit megjelenítő művészi alkotásokat s amely szintelen életet hazudik a való, erős, lüktető élet helyett. Ebben a hazugságban van a baj, mely se nem élet, se nem művészet, hanem a limonádé-törvény következménye: a happy-end. Amilyen megnyugtató és kedves a fejlődés természetességében bekövetkező happy-end, olyan visszataszító, erőszakolt és hazug az, amelyiknél érzik szinte még a ragasztó szaga is, mellyel az egészséges befejezést kívánó, lecsonkított témához hozzámesterkedték a happy-endet. A happy-end követelése bármennyire is érthető tehát társadalomlélektanilag, amikor a közönség az élet szépitését, korrigálását várja a művésztől, mégis elítélendő a mindjobban elharapódzó sablonosság, mely receptszerűvé teszi a filmgyártást, mert a legnagyobb szabású technikai tarkítással sem tüntetheti el azt a vérszegénységet, mely az indokolt drámai megoldás helyett happy-ennel korrigálja az életet. Filmesztétikai szempontból pedig azért hibáztatandó a happy-end, mert a hazug drámai konfliktus létrehozása érdekében meghamisítja a szereplők jellemi beállítást. Ugyancsak a filmesztétikai belátás tiltakozik az ellen is, hogy „a közönségnek okvetlenül kell a happy-end”, mert nem a happy-end kell a közönségnek, hanem befejezettség, megoldottság. Végső fokon tömeglélektanilag is csak az a fontos, hogy a felvetett téma problémája teljes egyértelműséggel oldódjék meg s a megoldás hiánytalanul hozza magával a közönség megnyugvását is. A happy-end létjogosultsága tehát csak ott lehet megokolt, ahol a happy-endes befejezés lezárja a mesét. Máskülönben erőltetett, hamis, tehát filmesztétikai szempontból is értéktelen. A befejezés tömeglélektani szempontjai ugyanis egészséges lelki beállítottság mellett megegyeznek a filmesztétika szempontjaival és a művészi hatás egységében, a dramatikailag és hatáslélektanilag elengedhetetlenül megnyugtató befejezettségben, nem pedig a darabhoz szervesen hozzáragasztott, hazug happy-endsen kívánják a filmalkotások befejezését. Hogy ezután ez a befejezés tragikus-e vagy happy-endes, az csak a darab belső, jellemi felépítéséből következhetik.

vényesülés
ogy társa-
yéb, mint
színész a
lsorvasztja
eszközéül,
r érdemel
le, mint a
znek, csak
sége, bár-
ninknek, a
gasztosító
tjogosult-
nbernek a
n művész-
akik vár-
önmagát,
gy annak
em a szí-
es mére-
ség meg-
ek lennie

Az ame-
zóságokat
ódnek be,
t a piacra.
a tömeg-
nyeket s
ilmgyárak
avarják a
py-endet.
típusokat
laposítják
n, hanem
re sablo-
k a való-
művészet,
kedves
hazug az,
lecsonkí-
érthető
vésztől,
gyártást,
az indo-
ból pedig
hamisítja
a közön-
ezettség,
oblémája
ég meg-
s befeje-
tértelen.
egyeznek
ektanilag
gasztott,
ragikus-e

libáb

Intermezzo

A RÁDIUSBAN

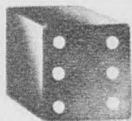
Két művészlélek, ... aki a szerelem és a muzsika bódulatában járja a világot ... Leslie Howard és Ingrid Bergman, az INTERMEZZO című Munkácsy-film főszereplői.

KOCKAS

FILMKRITIKÁK

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmremek kaphat.

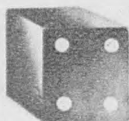
INTERMEZZO

Művészi :

A film érdekes problémát vet fel, amelyre leplezetlen őszinteséggel adja meg a választ. A világhíró hegedűművész, asszonyok bálványá az egyik hőse, aki nős és két gyermeke van. A másik főszereplő a húszéves gyönyörű zongoraművész. Ketten járnak a világot a zene, a szerelem bódító mágorában. Küzdenek egymás ellen, mert szeretik egymást. Szabad-e azonban a nagy művészeknek túltenni magukat az irratlan társadalmi törvényeken? Élhet-e kétlaki életet a művész, akit minden este a szerelem szenvedélyes muzsikáját tolmácsolják? Mondjon-e le a karrier kedvéért a fiatal művész nőjele első nagy szerelméről, vagy áldozza fel művészi jövőjét azért, hogy elperzselődjék egy halhatatlan szerelemben? Ezekre a problémákra igyekszik felelni az *Intermezzo*, melynek két hőse Leslie Howard és Ingrid Bergman, akinek ez az első hollywoodi szerepe. (P. J.)

PÁRBAJ

Romantikus

Puskin novellája nyomán készül, de ha a nagy orosz költő felébredne, nem ismerne rá: a szövegkönyv írója a történelmi színhelyét a múlt század közepéből a kilencszáz-as évek elejére, egy kis galíciai helyőrségbe és Bécsbe tette át. Ennek következtében természetesen a puskin regényes légkör is elsikkadt és helyette erőteljesen drámai hangulatú, reális színekkel megrajzolt, izig-veíg francia filmel kapunk. Érdekesen, hatásosan pereg előttünk az izgalommal teli esekelmény, amely egy különös jeltelű párbaj körül szövődik, olyannyira, hogy sokszor még a kisebb-nagyobb rendezési hibákat sem vesszük észre. Mert van ebben a filmben jónéhány dolog, ami valahogyan nem vág össze. Arról a esekélyeségről nem is szólvá, hogy a főszereplő főhadnagyot a magyar felírat következtében hadnagyának emlegeti, vagy például a darabban többiben is társas automata telefont szerepeltetnek. A „galíciai” külső jelvételekről csak úgy sugárzik a délfrancia tájak aranyló napfénye. Egyszóval még ezeket az apróbb baklövéseket is elnézzük, mert mint mondtuk, fojtoltan drámai a játék légköre és a színészek is egytől-egyig kitűnők. Különösen jólesik látnunk a finom, meleg szépségű Mireille Ballin kifejező, keresetlenül egyszerű játékát. Ginette Leclerc a bécsi lány szerepében is vérbeli párizsi figura. Raymond Rouleau férfiasan rokonszenves az ulánustiszt alakjában, Amie Clairont pedig féltelmes nyugalmával kell hatást. (K. I.)

HOTEL MIMOZA

A modern francia filmggyártás egy-egy új alkotását mindig érdeklődéssel várja a budapesti közönség. Ezúttal is várakozással ültünk be a Forum meghitt hangulatú nézőterére s a francia filmek kivételes művészi értékelt sokhelyütt ebben a „Hotel Mimoza”-ban is megtaláltuk, nagy általánosságban azonban mégsem elégitette ki, éppen a francia filmekkel szemben támasztott felfokozott igényeinket. A rendezés, vagy a színészi teljesítmény ellen igazán most sem lehet panaszkodni s a játék folyamán is a megkapó lélekrajzok egész sora világítja meg az élet mély örvényeit — a hibát a történet erőltetett és szinte beteges légkörében látjuk. Számunkra idegen ez a filmbeli bűnözésre hajlamos, léha, semmittevésből élő, dédelgetett fiatal ember és éppen ezért nem tud mély rokonszenvet kelteni az őt elvakult rajongással szerető nevelőnője sem. Jack Feyder rendezése hozzáértő kézzel bonyolítja a esekelményt, talán csak éppen a film-adta térbeli lehetőségeket nem használja ki mindenütt s ezzel a játékot helyenként szinte színpadszerűvé egyszerűsítette. Françoise Rosay anyaalakítása maradandó élményt jelent s ugyanígy kitűnők a többiek is. (k.)

Szent
napi
URÁ
és az
Feren
írófej

tatott
o pon-
r hat

éggel
ya az
széves
erelem
. Sza-
társa-
család
y sze-
este a
arrier
za fel
nben?
hőse
erepe.
P. J.)

redne,
zázad
Bécsbe
elsik-
ijzolt,
izgal-
bődik,
sszik
össze.
magyar
izben
lekről
szekel
ámai
lát-
szerű
mond
iront
. I.)

dés-
rum
ékelt
ság-
tá-
ény
apó
tör-
ez-
tal-
kult
értő
ető-
inte
ndó
(k.)

GYURKOVITS FIÚK

Szent István ünnepi hetében ün-
nepi magyar filmet mutat be az
URÁNIA, CITY, OMNIA
és az **ÁTRIUM**. Herczeg
Ferencnek, a magyar
írófejedelemnek,

GYURKOVITS FIUK
című kedves, bájos, békebeli ro-
mantikus regényéből készült ez a
film **HAMZA D.**
ÁKOS rende-
zésében.

Szilasy
László, Simor
Erzsi, Turay Ida és
Árpád Margit jelenetei

Kárpát-film
(Szente felvételei)

Magyar filmek arányszáma a fővárosi mozik műsorán

Ismeretes, hogy tavaly a magyar filmek kötelező játszási arányszáma 25 százalék volt, a belügyminiszter új rendelete alapján azonban augusztus 1-től kezdve minden budapesti mozgóképszínház 33 százalékos arányban köteles magyar filmeket játszani, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy legalább minden két külföldi film után egy magyar filmet kell a moziknak bemutatni.

A múlt évadban az Átrium vezet a magyar filmek bemutatása terén. Összesen 15 magyar filmet mutatott be, ami évi műsorának 54 százalékát teszi ki. A Décsi 9 magyar filmmel és 33 százalékkal, a Scala 7 magyar filmmel 33 százalékkal, az Omnia 9 magyar filmmel 32 százalékkal, a Royal Apolló 6 magyar filmmel 29 százalékkal, a Corso 7 magyar filmmel 26 százalékkal, a Casino 5 magyar filmmel, 25 százalékkal, a Forum 5 magyar filmmel 25 százalékkal, az Uránia 7 magyar filmmel, 24 százalékkal, a City 7 magyar filmmel, 25 százalékkal szerepelnek a filmkamara által készített kimutatás adatai szerint. Amint ebből látható, a magyar filmek helyzete a

számszerűség szempontjából aránylag kedvező volt, a játszási betek azonban nem mutatnak ilyen kedvező képet, mert amíg egy-egy külföldi film gyakran 6—8 hétig is műsoron maradt, addig a magyar filmek túlnyomó része átlagosan egy vagy két hetet ért meg a bemutató mozikban. A magyar filmek fejlődése megköveteli, hogy a mozik a jövőben nagyobb szeretettel karolják fel a magyar filmeket, annál is inkább, mert a változott viszonyok következtében a magyar filmek jelentős javulása remélhető.

Ingrid Bergman felfedezése

Monströmben, egy svédországi kis halászfaluban született tizenkilenc évvel ezelőtt. Stockholmban nevelkedett, tanítónőnek készült s az intézet legtehetségesebb növendéke volt, különösen a zenében. Mestere eltanácsolta a tanítónői pályáról, hogy csak a zenének éljen. Így került tizenöt éves korában a zeneakadémiára. Két nagy szerelme volt, a muzsika és a színház. Titokban még akkor is a színház és a film felé kacsintott, amikor mint kész zongora-

Ingrid Bergman

művésznő lépett a közönség elé. A hangversenyteremben hódította meg a nézők között helyetfoglaló Leslie Howard amerikai filmszínészt is, aki forradalmi gyorsasággal vetett véget Bergman kisaszony muzsikusi karrierjének. A tizenkilencéves, sötétszőke hajú svéd leány rövidesen már a hollywoodi filmstudiók egyikében nézett farkasszemet a reflektorfény káprázatával, mint Leslie Howard partnere az „Intermezzo” című művészi filmalkotásban, amelyet e héten Budapesten is bemutatnak.

A „Beszélő köntös” díszletei

Mikszáth Kálmán „Beszélő köntös” című regényének filmváltozatát a Filmirodában készítették. A felvételekhez fel kellett építeni a 17. századbeli Kecskemét piacterét is. A Filmiroda hatalmas arányú építkezést végeztetett, amely Báthly Istvánnak, a kitűnő építőművésznek és tervezőnek a műve. Ezzel a munkájával nemcsak a filmszakmában, hanem a képzőművészek részéről is nagy elismerésben volt része.

Báthly István egyik díszlete a „Beszélő köntös”-ben (Inkey felvétele)

Népművészeti
kiállítás a
Nemzeti
Szalónban

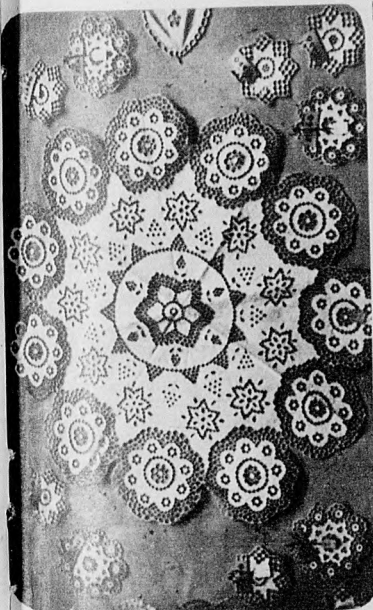

A világ egyetlen szalmából font zászlaja

A Magyar Bokréta Szövetség Szent István hetében népművészeti kiállítást rendez a Nemzeti Szalónban. A megnagyobbodott ország valamennyi vidéke képviselteti magát ezen a kiállításon. A leggyönyörűbb, legszínesebb és legpompásabb népművészeti munkákban gyönyörködhet a szemünk s nagyszerű anyagával ez a kiállítás is méltóan csatlakozik a szentistvánheli ünnepsorozathoz.

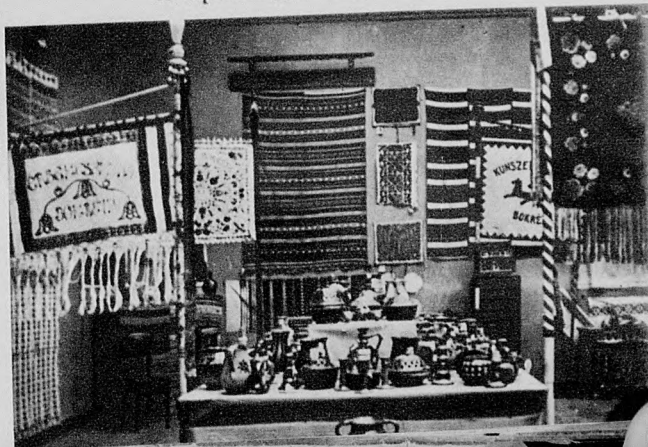
Csákvári
koronás korsó

Kürti eszike
(Wellesz felv.)

Zemplénn megyei terített asztal

Edénygyűjtemény az ország
különböző vidékeiről

n
özönség
remben
között
Howard
is, aki
gal ve-
kisasz-
erjének.
étszőke
videsen
studiók
rkassze-
káprá-
Howard
mezzo"
alkotás-
Buda-

díszletei
Beszélő
nyének
miroda-
felvéte-
őteni a
eskemét
miroda
ítkezést
Báthy
építő-
őnek a
kájával
mában,
szek ré-
érésben

díszlete
n

Az „Alterego” két főszereplő alteregója. Mindegyik a kettő Alvinczyné: Rökk Marika (filmes) és Budai Tusi (Ujpesten)

Ünnepi napja volt az elmúlt héten Ujpestenek: vitéz Bánky Róbert nagyszerű színtársulata fővárosi nivójú előadásban bemutatta Asztalos Miklósnak, a kitűnő színházi és filmírónak világsiker aratott darabját, az „Alterego”-t. Az előadás, amely színészi teljesítmény tekintetében is kifogástalan volt, újabb bizonyítéka Asztalos Miklós tökéletes színpadismeretének, élvezetes stílusának és a ma — sajnos — annyira hiányzó színdarabírói szellemességének. Halassy Mariska, Budai Tusi és Bánky Elemér tökéletes vezetésű színészi játékot adott a főszerepekben s hasonlóan jók voltak a kisebb szerepek megismerőit is, névszerint Botond Mária, Gáti József, Alszegei Lajos, Bakos Gyula és Kédly Gyula.

Az újpesti közönség a jó előadás mellett olyan meglepetésben részesült, amire nem is számíthatott. A Budapesti tartózkodó Rökk Marika vezetésével és a szerzővel az élen a fővárosi színész-, film- és újságíróvilágának képviselői töltötték meg a nézőtér első sorait. A második felvonás szünetében Rökk Marikakék fel látogattak a színpadra és Marika kedvesen gratulált Budai Tusinak, aki özvegy Alvinczynét személyesítette meg a darab-

Rökk Marika UJPESTEN, AZ „ALTEREGO”-NÁL

ban. Mind az azért érdekes, mert az „Alterego” német filmváltozatán Rökk Marika játszotta a főszerepet.

Az előadás után beszélgettünk Rökk Marikával a „Alterego”-ról.

— Nagyon örülök — mondotta, — hogy magyar előadásban is láthatom az „Alterego”-t, mert eddig csak Berlinben láttam

Öltözővizit a szünetben: Halassy Mariska, Balogh László dr., Rökk Marika, Asztalos Miklós dr. (az „Alterego” szerzője) és Budai Tusi

teregója. Min
arika (filmen

ült héten Új
rt nagyszerű
előadásban
ak, a kitűnő
ükert aratott
Az előadás
tekintelében
bizonyítéka
mpadismer
és a ma
szindarabiró
Marika, Bu
tökéletes ve
a főszerepek
a kisebb sze
névszerint
Alségi La
Gyula.

előadás mel
zesült, amire
pesten tartó
vel és a szer
zész-, film- és
ői töltötték
A második
Marikák fel
arika kedve
s, aki özvegy

NÁL

ban. Mind
ért érdekes,
az „Alterego”
filmváltoza

Rökk Ma
itszotta a fő
et,
előadás utá
zélgettünk
Marikával a
egő“-ről.
Nagyon örü
mondotta,
magyar él
an is látha
„Alterego”-t,
eddig csak
ben láttam

vizit a szünet
Halasy Marika,
László dr,
Marika, Aszta
lós dr (az „Al
” szerzője) és
Tusi

5.00: Hírek szlovák és ruszin
nyelven.

szimfónikus költemény: 4.
Dohnányi: Szimfónikus per-

német színészek tolmá-
csolásában. A darab így
is, úgy is kitűnő. Külön
érdekessége az újpesti
előadásnak, hogy itt ta-
lálkoztam először Aszta-
los Miklóssal a darab
szerzőjével, így legalább
beszélgethetünk vele ar-
ról, hogy én milyen fel-
fogásban játszottam el a
filmváltozatban özvegy
Alvinczynét.

Ezután érdekes beszél-
getés indult meg Rökk
Marika és Asztalos Mik-
lós között, amelybe ha-
marosan bekapcsolódik
Balogh László dr, a Nem-
zeti Filmbizottság főtít-
kára és a Nemzetközi
Filmkamara alelnöke és

A nézőtér: Sásvári Szabó Ferenc dr, Signorina Mompti, Balogh László dr, Rökk Marika és Takács Antal

Jelenet a darabból (Halasy Marika és Bánky Elemér)

Takács Antal, az „Alter-
ego” magyar filmváltoza-
tának producere.

— Érdekes — össze-
gezte Asztalos Miklós, —
hogy a német művészi
felfogás, ha a külsősé-
gekben el is tér az ere-
deti elgondolásaimtól, lé-
nyegében förtelenül jele-
níti meg a darabban
szereplő történelmi ala-
kokat és azt a légkört,
amelyet szándékomban
volt megeleveníteni. Va-
lóban nem tudnék kü-

Zenekari ülés: Turay Ida,
Jeney Imre, Asztalos Mik-
lós és Asztalos Miklós dr

lönbséget tenni a magyar
és a német előadások kö-
zött egyiknek a javára
sem. Örülök, hogy sze-
mélyesen is találkozhat-
tam Rökk Marikával,
akiről azt hallottam,
hogy nagyszerűen ré-
gezte el a filmben rábi-
zott feladatot. Most, hogy
megismertem, halározot-
lan ki merem jelenteni,
hogy egészen biztosan
elsőrangú volt benne.

Az előadás után vitéz
Bánky Róbert igazgató
a színház néhány kitűnő
tagjával csatlakozott
Rökk Marika társaságá-
hoz és a szerző, továbbá a
művészek nagyobb szabá-
sú összejövetellel ünne-
pelték még a kedves ta-
lálkozást. Dáloky János

Turay Ida körösfői viseletben

Turay egy majszólo kolozsvári „sráccal”

Szörényi Éva és Turay Ida mint üvöltő dervis a radványi parkban

KERESZTÜL- KASUL...

A két vállalkozó szellemű színész: Szörényi Éva és Turay Ida. A vállalkozó szellem a következőkben nyilvánul meg: ketten elhatározták, hogy neki vágnak az országnak s neki is indultak. Radvány, Kassa, Körösfő és Kolozsvár volt az utírány. Kalandos utazásukról a mellékelt majdnem sajátképzítésű képeik számolnak be.

Ezen a képen Turay már kassai medencében áztatja a lábát. Szörényi próbálja kicsalogatni

Verseny-perecevés: Szörényi, Turay és vitéz Bánky Róbert

A kulissza mögött

A nagyváradai „Lórántffy Zsuzsanna” Egyesület hölgygárdája szombalon nagyszabású garden-partyt rendezett az „Émke” kertben a város szegélyeinak javára. A rendezőgárda élén dr. Hlatky Endre főispán felesége buzgólkodott.

Az állandó nagyváradai színház új szezonja október 15-én kezdődik meg. A színházépület belsejében ugyanis október közepéig átalakítási munkálatokat végezlet a város. Rendbehozzák a széksorokat, kijavítják, illetve átépítik a világitóberendezést és lebontják az egykori „színház-mozi” mellékkamráját, amelyet a román városvezetés azért szereltett a színházba, hogy a mozi ürügye alatt elvehessék a magyar színlársulat jászai napjait. A nagyváradai lársulat szeptemberben Gyulán, vagy Ujvidéken kezd meg szezonját. Az első nagyváradai előadásán a Bánk bán kerül színre Kiss Ferencsel a címszerepben.

Heinz Tietjen, a berlini állami opera és a bayreuthi ünnepi játékok főintendánsa meghívása után a berlini rádió igazgatósága is meghívta operaházunk kiváló karmesterét, Ferencsik Jánost, hogy a berlini rádióban augusztus 1-én és 3-án nagyzenekari hangpersenyét vezényeljen. Miután fiatal művészeink mindkét meghívásnak nagy sikerrel eleget telt, sikereit itthon, a Károlyi kertben folytatta, ahol augusztus 12-én Beethoven estét vezényelt a Székesfővárosi Zenekar élén, amelynek műsorán: III. Leonora-nyílány, II. és V. (Sors) szimfónia szerepelt.

Nánay Vali a „Sikátor” című film egyik főszerepére szerződött

Bán Erzsit Belezsnay-Unger István szerződtette (Orelly febv.)

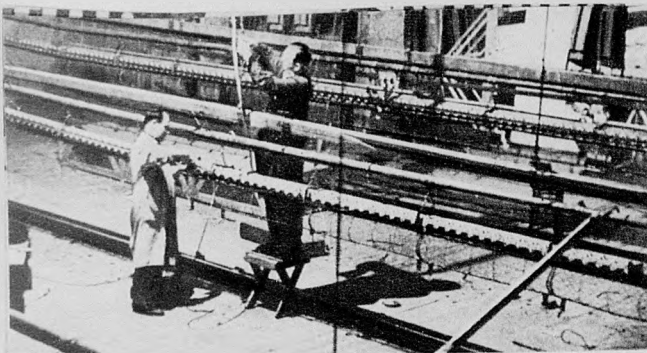
Augusztus 14-én J. Strauss estét rendezett a Székesfővárosi Zenekar igazgatósága, amelynek műsorán a legszebb nyitányokat és keringőket vezényelte Ferencsik János.

Ugy volt, hogy a frankfurti színház főintendánsa, Hans Meissner hétfőn Budapestre érkezik. A program szerint kedden és szerdán a Wallenstein-trilógia budapesti előadásának próbáit készítette volna elő. Az utazás azonban Meissner hirtelen megbetegedése miatt elmaradt. Így az egész program a jövő hónap végére halasztódott s a bemutatót november közepére tervezik. Eredetileg három napot vesz igénybe a trilógia bemutatása, de a budapesti előadást két estére „húzták össze”.

Két kép Szoleczky Zita putnoki úljáról: 1. nővérel, Olgával fiakerben és napszemüveggel, 2. a hódolók küldöttsége által átnyújtott virágcsokorral. (Molnár Lajos Putnok amatőr-felvétele)

Átépitik a Magyar Művelődés Házában a világítóberendezést (Bojár felv.)

Viléz Bánky Róbert színgazgató elfogadta és szeptember 10-én Újpesten ősbemutató keretében bemutatja Turi Elemér és Turi Turgenyov András zenés vígjátékát, amelynek címe „Vihar a baba körül”. A vígjáték zenéjét Turay Mihály, a Nemzeti Színház karnagya írta. A bemutatóra várakozással készül Újpest közönsége.

Újabb hírek szerint a kolozsvári Nemzeti Színház első bemutató darabjának, az „El-lák”-nak férfifőszerepét nem Kamarás Gyula, hanem Szakáts Miklós, a színház fiatal jellemszínésze és hősszerelmese játssza.

Az évenként szokásos és

nagysikerű lillafüredi filmhelet, ez alkalommal Budapesten tartják meg.

Sipos Erzsébet nagy sikerrel debütált, mint koloratúr-énekesnő. (Inkey felv.)

Nagy meglepetéssel vette tudomásul a színházi világ, hogy a színgazgatók kijelölését a Színművészeti Kamara újra elhalasztotta. Már az eddigi huza-vona is „idegeire ment” a színészeknek, mert itt állnak a szezon küszöbén egy bizonytalanságban eltöltött nyár után, szerződés nélkül s nem tudják, vajjon jut-e nekik a színművészsors-nyújtotta száraz kenyérből egy karéj

Mária Zoltánt nevezték ki Magyarországi quirináli követévé

jöbre vagy sem. Ne értsük félre! Nem az úgynevezett sztrákokat féltjük, mert ők — ha lörik, ha szakad — kapnak szerződést vagy ha az első darabokban nem is lépnek majd fel, van „kitalársuk”. De mit csináljanak a kis színészek, akik még a nyarat is alig tudták kihúzni

A Magyar Művelődés Háza Szent István-heti programja :

VIII. 14.	1/2 8	Gyöngyösbokréta
VIII. 15.	1/2 8	„
VIII. 16.	1/2 8	„
VIII. 17.	1/2 8	„
VIII. 18.	1/2 8	„
VIII. 19.	1/2 8	Csongor és Tünde
VIII. 20.	1/2 8	„
VIII. 21.	1/2 8	Gyöngyösbokréta
VIII. 22.	1/2 8	„
VIII. 23.	1/2 8	„
VIII. 24.	1/2 8	Ünnepi Magyar Hangverseny
VIII. 25.	1/2 8	Szt Margit legenda
VIII. 26.	1/2 8	„

Augusztus 14—18-án és 21—23-án 1/2 8 órai kezdettel szerepelnek a gyöngyösbokrétások, akik közé Paulini Béla máris beszervezte a visszatért Felvidék, Erdély és Délvidék bokrétaikat. Az idén már 60 községből mintegy 1300 szereplő jön fel Budapestre.

Magyar Művelődés Házában 19 és 20-án a Nemzeti Színház előadja Vörösmarty Mihály

álomszép mesejátékát, a „Csongor és Tündé”-t, mégpedig a frankfurti rendezésben.

Augusztus 24-én a Székesfehérvári Zenekar tart ünnepi Magyar Dízhangversenyt, közreműködik Károlyi Gyula, a kitűnő zongoraművész is.

A Szt István-hét befejezésének és a jövő évi Szt Margit év bevezetőjének szánta a Magyar Művelődés Háza Újházy György gyönyörű misztériumjátékát, a „Szt Margit legendá”-t, amely 25 és 26-án kerül előadásra a színházban. Újházy György finom, lírai szövegkönyve és Losonczy Dezső zenéje nagyszerű lehetőségeket ad a szereplő művészeknek, akik a magyar színészgárda legjavából kerülnek ki. Bulla Elma, Simonyi Mária, Láncezy Margit, Orsolya Erzsébet, Péja Magdolna és Keresztessy Mária alakítja a női szerepeket, a férfiszerepekben Földényi László, Bihary József, Perényi László, Ónody Ákos, Toronyi Imre, Szakáts Zoltán, Pethes Ferenc és Boray Lajos lép fel.

éssel vette
 ázi világ,
 k kijelölé-
 Kamara
 Már az
 „idegeire
 k, mert itt
 szöbén egy
 töllött nyár
 nélkül s
 jut-e nekik
 nyújtotta
 raj karéj

szerződés nélkül? Mi lesz velük, ha a kapkodásos szerződések zürzavarában egy kis pechjük van és kimaradnak az első darabokból? Helekihónapokig várhatják az új bemutatól s szaladgálhatnak egyik színházigazgatótól a másikig!... Nem lehetett volna ennek valahogy elejét venni?!... *

Megalakult a fiatalok filmvállalata! Turán propagandais és jélékfilmgyártó vállalat néven néhány fiatalember tiszteletreméltó vállalkozásba kezdett. Amerikai rendszerrel szervezkedik s még a filmszínházak is évi gázsival szerződtek. A vezetőség névsora a következő: Nalkó Gyula dr gyártásvezető, Cservény József művészeti vezető, De Toma Aljóns báró adminisztratív titkár, Deésy Alfréd rendező és Horváth Jenő gyártásvezető. Egyelőre két film gyártását vették tervebe. Az egyiknek „Sikátor”, a másiknak „Kakuk Marci” a címe. *

Pataky Jenő a jövő héten Siófokon vendégszerepel. A

vezették ki
 ináli köve-

Ne értsük
 úgynevezett
 mert ők —
 id — kap-
 gy ha az
 em is lép-
 n „kítettá-
 náljanak a
 ik még a
 ták kihúzni

mmja :
 és Tündé”-t,
 en.

osi Zenekar
 enyl, közre-
 zongora-

k és a jövő
 k szánta a
 zy György
 „Szt Margit
 ül előadásra
 ffinom, lírai
 zszó zenéje
 ereplő mű-
 szgárda leg-
 na, Simonyi
 Erzsi, Péja
 alakítja a
 n Földényi
 nyi László,
 káts Zoltán,
 lép fel.

Délibál

Turi Turgonyi András, a Magyarország és a Délibál munkatársa vasárnap tartotta esküvőjét Tátrai Margittal

Raiffael Márta vidékre szerződött énekesprimadonnának

Már túl van az ölpenes jubileumon, de a Dayka — Jávorkellős visszavonhatatlanul vonzza a lelt házakat. Az előadások sorozata előreláthatólag az őszbe is belenyúlik.

A Madách Színház igazgatóságában érdekes változásról suttognak. A koncessziót a Károlyi-jéle érdekesség Pünkösli Andor nevére kéri. Tehát Földessy Géza készítheti a „Madách Színház volt igazgatója” megjelölésű névjegyet *

Sümege vendégszerepel szombaton és vasárnap a város meghívására Albert Ferenc, Palaky Jenő, Vaszary Piroška, Murgács Kálmán, Marlon István, Bajnok Jenő, Albert Mária és Böleskey Zsuzsika. *

Lázár Mária, Titkos Ilona és Erdélyi Mici Szovátára utazott. *

Makay Margit Gyulán vendégszerepelt a „Halálos szerelem” című darabban. Turay Ida pedig Ujpesten játszotta a „Tökmag” és a „Pezsgősüveges” fészerepét.

Szepes Lia, Pálózi László és Bornemisza Éva a Medve tónál

saját egyfelvonásos kis színdarabot adja elő. A partnere Bánky Zsuzsa lesz. *

Páralan siker még mindig a „Beeskereki menyecke”!

Lantos Ien Balatonzamárdiban várja az új szezon kezdetét

A SZENT ISTVÁN HETI programja

Augusztus 17., vasárnap

8-9.30: A Székesfővárosi Zenekar térzeneje a Rudas-parkban. — 9.30: Dalosünnep 1200 dalos részvételével a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház). — 10-11.30: Ünnepi zenémise a Koronázó Főtemplomban. Budavári Vavrincez M.; C-moll mise. — 12: Zenés őrségváltás az Ereklýes Országzászlónál. — 1-1.30: Zenés őrségváltás a Királyi Vár udvarán. — 2: Teniszversetek a Kormányzó Úr és a Főméltóság Asszony vendördijáért, Gödöllőn. — 2.30-7: A Székesfővárosi Tűzoltózenekar térzenei Budán. — 3: A Lovaregylet versenye a Rákosi-pályán. — 4.30: Szent István-heti Kavalkád. A Nemzeti Lovarda sportünnepéje az Ügetverseny-pályán. — 5: Dalosünnep 1200 dalos részvételével a Fővárosi Képtár kertjében. — 5-7: A m. kir. rendőrzeinek szimfonikus hangversenye a Városligetben a Fővárosi pavilonban. — 6.30: A Székesfővárosi Zenekar népszerű magyar hangversenye a Városligetben az Iparcsarnok előtti zenepavilonban. — 7.30: „Gyöngyös Bokréta”-előadás a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház). — 7.30: A Szervitarend szabadtéri előadása Máriaremetén. „Ami drágább az életnél.” — 8.30-9.30: Az Országos Rákóczi Szövetség tárogatózenekarának szerenádja a Halászbástyán.

Augusztus 18., hétfő

8-9.30: A Székesfővárosi Zenekar térzeneje a Margitszigeten a Magda-forrásnál. — 12-1: A m. kir. rendőrzeinek térzeneje a Vigadó téren. — 5-10: A m. kir. rendőrzeinek szimfonikus hangversenye a Városligetben a Fővárosi zenepavilonban. — 6.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Fővárosi Képtár kertjében. Műsor: Beethoven IX. szimfóniája. Vezényel: Erencsik János. Közreműködik: a Palestrina-kórus. — 7: Magyarország vidéki ökolívó bajnoksága a MÁVAG Sportkör nagytermében (X. Goltota út 9-11.). — 7.30: „Gyöngyös Bokréta”-előadás a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház). —

Augusztus 19., kedd

8-9.30: A Székesfővárosi Zenekar térzeneje a Rudas-parkban. — 12-1: A m. kir. rendőrzeinek térzeneje a Vigadó téren. — 2.30-7: A Székesfővárosi Tűzoltózenekar térzeneikkel kapcsolatos kórszétája a pesti városrész terein. — 2.30-7: Hangszórókocsi térzenei Budán. — 5-6.30: A Magyar Dalosegyletek Országos Szövetsége tag-egyesületeinek szabadtéri daloshangversenyei a székesfőváros terein. — 5.30: Magyar Anyák ünnepe a Vármegyeháza közgyűlési termében. — 6: Ünnepi szentbeszéd és ájtatosság a Várplébániatemplomban. — 6.30: A Székesfővárosi Zenekar Liszt-estje a Fővárosi Képtár kertjében. — 7.30: A Nemzeti Színház vendégjátéka a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház): „Csongor és Tünde”. — 7.30-8.30: Zenés és fáklyás takarodók a főváros főbb útvonalain. — 8: Magyarország vidéki ökolívó bajnokságának döntője a MÁVAG Sportkör nagytermében (X. Goltota út 9-11.). — 8.30: „Gyöngyös Bokréta”-előadás a margitszigeti Szabadtéri Színpadon. — 8.30-9.30: Az Országos Rákóczi Szövetség tárogatózenekarának szerenádja a Halászbástyán. 8.45: A Szent István Kupa labdarúgó körmezőkés döntője a latorca-uceai kivilágított Elektromos-pályán.

Augusztus 20., szerda, Szent István napja

6-7: Zenés ébresztők a székesfőváros főbb útvonalain. — 8.15: Ünnepi bevezető ájtatosság a Várplébániatemplomban. — 8.30: Indul a

Szent Jobb-körmenet az udvari Várplébániatemplomból. — 8.45: A Kapisztrán téren, a Szent István-szobor előtt szentmise és szentbeszéd. — 8.45: A Koronázó Főtemplomban ünnepi nagymise. — 9.00: Egyházi zene a Koronázó Főtemplomban (Demény Dezso; Szegedi mise). — 9.30-1: Hangszórókocsi térzenei a budai városrész terein. — 10.45: Az Ereklýes Országzászló Nagybizottságának ünnepélyes országos megnyitóközsége az Ereklýes Országzászló előtt. — 12.00: Ünnepélyes, zenés őrségváltás a Szabadság téren az Országzászlónál. — 12.30: Zenés őrségváltás a Királyi Várban. — 4.00: Térzene a Királyi Vár udvarán. — 2.30-7.00: A Székesfővárosi Tűzoltózenekar térzeneikkel kapcsolatos kórszétája a pesti városrész terein. — 2.30-6.30: A hangszórókocsi térzenei a főváros terein. — 3.00: Szent István-díj lefutása a Magyar Lovaregylet Rákosi pályáján. — 3.30: A Nemzeti Színház vendégjátéka a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház): „Csongor és Tünde”. — 4.30: „Gyöngyös Bokréta”-előadás a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon. — 5.00: A Nemzeti Bajnokság labdarúgómezőkészei. Az első forduló játéknapja. — 6.00: Ünnepi szentbeszéd és ájtatosság a Várplébániatemplomban. — 7-9.00: A Székesfővárosi Zenekar évadzáró magyar ünnepi hangversenye a Székesfővárosi Képtár kertjében. Műsoron Kodály: „Te Deum”.

Augusztus 21., esütörtök

8-9.30: A Székesfővárosi Zenekar térzeneje a Rudas-parkban. — 6.00: Ünnepi szentbeszéd és ájtatosság a plébániatemplomban. — 7-9.00: A Székesfővárosi Elektromos Művek zenekarának hangversenye a Székesfővárosi Képtár kertjében (IV. Egyetem uca 6. sz.). — 7.30: „Gyöngyös Bokréta”-előadás a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház).

Augusztus 22., péntek

8-9.30: A Székesfővárosi Zenekar térzeneje a Margitszigeten a Magda-forrásnál. — 7-9.00: A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége által rendezett szerenád-est a Székesfővárosi Képtár kertjében. — 7.30: „Gyöngyös Bokréta”-előadás a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház).

Augusztus 23., szombat

8-9.30: A Székesfővárosi Zenekar térzeneje a Rudas-parkban. — 3.00: Az Esterházy-díj lefutása a rákosi pályán. — 3.30: A Magyar Atlétikai Szövetség országos felnőtt egyéni atlétikai bajnokságai a BSZKRT-pályán. — 6.00: Ünnepi szentbeszéd és ájtatosság a Várplébániatemplomban. — 7-9.00: Az Elektromos Művek zenekarának hangversenye a Székesfővárosi Képtár kertjében (IV. Egyetem u. 6). — 7.30: „Gyöngyös Bokréta”-előadás a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház).

Augusztus 24., vasárnap

8-9.30: A Székesfővárosi Zenekar térzeneje a Rudas-parkban. — 10-11.30: Zenémise a Koronázótemplomban. — 1-1.30: Zenés őrségváltás a Királyi Várban. — 3.00: A Gödöllői-díj a rákosi pályán. — 4.30: A Magyar Atlétikai Szövetség országos felnőtt egyéni atlétikai bajnokságai a BSZKRT-pályán. — 7-9.00: A BSZKRT-zenekar hangversenye a Székesfővárosi Képtár kertjében (IV. Egyetem uca 6). — 7.30: A Székesfővárosi Zenekar ünnepi díszhangversenye a Magyar Művelődés Házában (Városi Színház).

Eltemették Festetich György grófot. A gyászmenetben résztvett a Kormányzó Ur is feleségével (MF1 felv.)

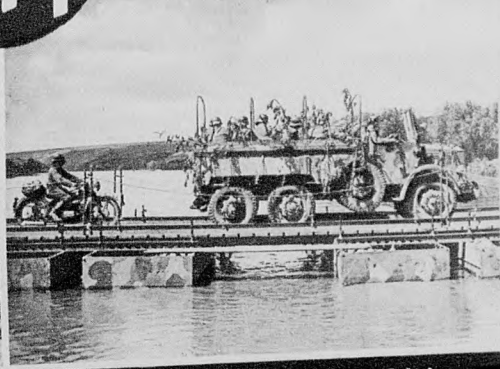
Babits Mihály temetése: Brisits Frigyes preláthus mondja a gyászbeszédet (Reklámélet f.)

Harcképtelenné tett szovjet tank Galiciában (MF1 felv.)

Szovjet falu, melyet a honvédség utóvédharcok után foglalt el (MF1 felv.)

Csapataink átkelnek a Bug folyón (MF1 felv.)

plebania-
térén, a
és szent-
plomban
zene a
Dezső;
örökoesik
10.45;
tságának
az Ereke-
nepélyes,
Ország-
a Királyi
udvarán.
őzenekar
sti város-
örökoesik
stvándij
yaján. —
a Ma-
Színház);
gyöngyös
zabadteri
ág labda-
napja —
g a Vár-
Székes-
épi hung-
ertjében.

érzeneje
entbeszéd
7—9.00;
zenekar-
Képtár
— 7.30;
Művelő-

érzeneje a
7—9.00;
s Szövet-
s fővárosi
Bokréta")
n (Városi

térzeneje
rházy-díj
A Magyar
egyení
yán. —
g a Vár-
Elektro-
a Székes-
m u. 6).
Magyar

térzeneje
e a Koro-
ségváltás
llői-díj a
ni Szövet-
oksgái a
KRT-ze-
ntár kert-
A Székes-
rsénye a
Színház.)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

AUGUSZTUS 17-től 23-ig

VASÁRNAP

augusztus 17

BUDAPEST I.

8.00: Szózat. Hanglemezek. 1. Fige György: Kuruc dalok és táncok (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. a szerző); 2. Niemann: Kerti zene (zongora; a szerző); 3. Banáti-Buchner Antal: Ének rapszódia (Vakok Homérosz énekkara, vez. Schnitzl Gusztáv); 4. Boelmann: Menüett (orgona; Edouard Commette); 5. Balázs Árpád: Marika, dal (Antal Iván verse, László Imre); 6. Künneke: Boldogság, keringő (Gézy Barnabás zenekara); 7. Huszka—Martos: Darumadár (Cselényi József); 8. Bihar János: Primitiális magyar (Magyar Imre cigányzenekara); 9. Lehár: Szép a világ, operettgyeveg (Berlíni filharmonikusok, vez. Schleger).

8.45: Hírek.

10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkipásztor.

11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus szíve templomból. A szentbeszédet mise után Páter Vid József házfőnök mondja. A templom énekkara népeketeket ad elő Faludi Béla vezényletével.

12.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

12.30: Szekesfővárosi Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. 1. Losonczy Dezső: Magyar hegyek, szvil; 2. Vincze Ottó: A „Csipkerózsika” c. rajzfilm zenéje; 3. Rajter Lajos: Pozsonyi majális, balettrészletek; 4. Berlioz: Rákóczi-induló.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemezek. I. rész. Művészelemek. 1. Verdi: A lombardok, hármas a III. felv.-ből (Elisabeth Rethberg, Gigli és Ezio Pinza); 2. Wagner: Tannhäuser — Erzsébet imája (Elisabeth Rethberg); 3. Bizet: Carmen, tőreadorál (Heinrich Schlusnus); 4. Liszt: f-moll etűd (La leggerezza, zongora; Cortot); 5. Puccini: Pillangókisasszony, kettős a II. felv.-ből (Margherita Perlas és Margarete Klose); 6. a) Dvorzák: Anyám dalai; b) Rimzskij-Korszakov: A dongó (gordonka; Pablo Casals); 7. Giordano: André Chenier, ária az I. felv.-ből (Renato Zanelli); 8. Tárrega: Tremolo tanul-

mány (gitar; Segovia); 9. Leoncavallo: Bajazzók, kettős (Hina Spani és Apollo Granforte); 11. rész. Szimfonikus jazzszámok. 10. Young: Sweet sue (Jack Hylton zenekara); 11. Benatzky: Grinning, keringőparafraíz (Jack Hylton zenekara); 12. La Rocca: Tiger rag (André Costelanetz zenekara); 13. Rachmaninov: g-moll prelűd (orgona; Herbert Dawson, kísér Jack Hylton zenekara).

3.00: 1. „Állami feladatok a növénytermesztés fejlesztésében.” Tassonyi Ernő dr. min. osztálytanácsos előadása. 2. „A kisgazda védekező eszközei a szántóföldön.” Molnár László ny. gazdasági felügyelő előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

3.45: Egyvelegek népszerű operettszerzők műveiből. Előadja a Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Pongrácz Géza. Lehár-, Lincke-, Huszka-, Kálmán-, Johann Strauss-egyveleg.

4.40: „Régi lakodalmi énekek.” Rexa Dezső előadása. Köz-művelődési előadássorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.20: Honvédműsor.

6.00: Hangképek a női honvédelmi napról és a székelytelepek aratóünnepéről. Közvetítés Újvidékről. Beszél Budinszky Sándor.

6.25: Rádiózenekar. Vezényel Bertha István. Közreműködik Marjay Erzsébet. 1. Riedel: Balettlejtenet; 2. Lehár: Éva belépője (Marjay); 3. Rixner: Balettlejtenet; 4. Lehár: Mesz-sze a nagy erdő (Marjay); 5. Wissmüller Mihály: Tréfás tánc; 6. Friml: Indián szerelmi dal (Marjay); 7. E. Smith: A mókus; 8. Künneke: Három kis darab; 9. Hugo Félix: Hársfák alatt (Marjay); 10. Gade: Féltekénység, langó; 11. Johann Strauss: Kék Duna keringő (Marjay); 12. Ilmiezky László: Szenyorrta, fox.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Gounod: Faust, balettlezene (szimfonikus zenekar, vez. Busser). Hanglemez.

7.40: „A fülemüle.” Zenés vígjáték három felvonásban. Irta Szabados Árpád. Zenéjét szerezte és a rádiózenekart vezényli Farkas Ferenc. Rendező Kiszely Gyula. Személyek:

Módos Péter — Abonyi Géza; Rébék, a felesége — Nagy Izabella; Orzsi, leányuk — Somogyi Erzs; Arva Pál — Gözön Gyula; Veron, a felesége — Gobbi Hilda; Arva Andris, a fiuk — Pataky Jenő; Bíró — Hosszu Zoltán dr; Marci, a fia — Pethes Ferenc; Kisbíró — Kézdy-Kovács Antal; 1. és 2. cigány — Dózsa István és Szalay Gyula.

8.55: Sport- és löversenyeredmények.

9.00: Ditről Csiby József zongorázik. 1. Liszt: Fisz-dur impromptu; 2. Dohnányi: h-moll capriccio; 3. Kodály: Sírfelet; 4. Bartók: Szonatina.

9.40: Hírek.

10.10: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Táncelemezek.

12.00: Hírek.

KASSA

8.00—9.00: Budapest I. műsora. (8.45-kor hírek.)

9.00: Egyházi ének a kassai Szent Erzsébet székesegyházból. Énekel a templom énekkara, vezényel Hemera Ulrik. Orgonál Fülcsák Béla. Előadása kerül Treger E. 9. számú miséje. Változó részek: Introitus: Deus in loco (Gregorian); Graduale: Honora Dominum. Offertorium: Skuhersky Zd: In Deo spera-vit (motetta); Communio: Exaltabo Te.

10.00—11.00: Református istentisztelet Budapest I-ről.

11.00: Hanglemezek. 1. Liszt: Doppler: XII. magyar rapszódia (The Halle zenekar). 2. Johann Strauss: Perpetuum mobile (Nagy szimfonikus zenekar). 3. Brahms: III. magyar tánc (Beethoveni filharmonikusok zenekara).

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: „Az első világháború iránti hangulatai.” Költmények iránti hanglemezek. A költeményénélje Szentimrey Tamás adja elő. mű-
12.20—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

RÖVIDHULLÁMU ADÁS EGESZ HÉTEN;

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertzeken, 32.88 métereken. Középeurópai nyári időszámítás szerint: éjjel 1 órá-tól 2.20-ig és 2.30-tól 4 óráig.

Delibáb

BUDAPEST 1.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek.
10.00: Hírek.
10.20: „Vörösmarty asszonya: „Sajághy Laura.” Monostory Margit előadása.
10.45: „A csángók herege.”
Irtó Erba-Odescalchi Sándor. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Himnusz.
12.10: Farkas Sándor cigányzenekara. Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Rádiózenekar. 1. Kéler Béla: Csokonai, nyitány; 2. Losonczy Dezső: Rapszódia; 3. E. Fischer: Őszi gondolatok, keringő; 4. Boulanger: Max és Mörle, humoreszk; 5. Blaauw: Zenélő óra; 6. Lavolta: Magyar változatok; 7. Poldini: Aranyálom, keringő (hangszerelte Fridl Frigyes); 8. Eisemann: Podros szoknya, fox; 9. Kemény Ákos: En megtanultam, tangó; 10. Roland Rémy: O Lucia, pasodoble.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20: Hanglemezek. Dalok, hangszerzások. 1. Szerelmi dal (John McCormack); 2. Tartini—Kreisler: A-dur fuga (hegedű: Kulenkampff); 3. Schubert: Te vagy a esend (Elisabeth Schumann); 4. Brahms: Változatok egy Paganini-témára (zongora: Wilhelm Backhaus); 5. Schumann: Talizmán (Heinrich Schlusnus); 6. Fauré: Fehér holdvilág, dal (Susanne Stappen); 7. Crescenzo: Kedvesség, dal (Caruso); 8. Hillemacher: Csendes gavott (gordonka: Pablo Casals); 9. Kodály: Mátrai képek (Vakok Homérosz énekara, vez. Schnitzl Gusztáv).
4.15: „Magyar néprajzok.” Ortutay Gyula dr egyetemi magántanár előadása Erdélyi Jánosról. Felolvasás.
4.45: Időjelzés, hírek.

- 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: „Mindnyájunk gondolja.” A Közellátási Szolgálat közleménye.
5.35: Stihmmel Miklós tánczenekara játszik.
6.10: „A székely legény.” Mőricz Zsigmond elbeszélése.
6.35: „Éneklő gyermekek.” Gyermekdalok hanglemezeiről. 1. Kodály: Villó (Szilágyi Erzsébet Leánygimnázium énekara, vez. Sztójanovits Adrienne); 2. Schubert: Pusztai rózsza (Héiderőslein, regensburgi fiúénekkar szolozsopránja); 3. Dal a farkasról (Japán gyermekkar); 4. Rixner: Gyermekvágvak, intermezzo (Leo Eysoldt zenekara); 5. Gyermekdalegyveleg (Emmi Goedel Dreising gyermekkara); 6. Kazacsay—Nádor—Radó: a) Dal egy kis feeskéről; b) Négy kis malac története (Medgyasszay Vilma); 7. Sattler: Aludj, gyermekem, bölcsődal (Erna Sack); 8. Magyar gyermekdalok (összeállította Várhelyi Antal) a) Egyszer volt egy ember; b) Gólya, gólya, gilice; c) Egyszer volt egy kemence; d) Brekeke (gyermekkar, zenekari kísérettel).
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: „A király és népe.” Összeállította Cs. Szabó László és Lazckovich János dr. Közreműködik Abonyi Géza, Horváth József (ének), Orsolya Erzsi és Tasnády Ilona.
8.20: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. 1. Ottó Ferenc: Fantázia régi magyar egyházi énekekre; 2. Vaszy Viktor: II. magyar szvit; 3. Liszt: Hungaria.

Stihmmel Miklós

5.35

- szimfónikus költemény; 4. Dobnányi: Szimfónikus percek.
9.40: Hírek.
10.10: „A zenés, nótás borhajón.” Közvetítés az esti Dunáról. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
10.30: Hanglemezek. 1. Bixio—Cherubini: Filmdal, kettős (Elsa Merlini és Mario Lattilla); 2. E. Fischer: A kis nagyoló, foxintermezzo (Otto Dobrint és zongoraszólisták); 3. Boulanger: Minden szerelemről mesél, tangó (Assia de Bussy); 4. Polgár Tibor: Holdvilágos éjszakán, fox (Nagykovácsy Ilona); 5. Huszka—Szilágyi: Csikcsiesőben, vidám fox a „Gyergyói bál” c. zenés játékból (Fejes Teri és Angyal Nagy Gyula); 6. Nagypál Béla: Kislány, hallok a muzsikát (Kulinyi verse, Cselenyi József); 7. Sándor Jenő: Nem lehet azt parancsolni senkinek (Szenes verse, Laurisín Lajos); 8. Sipos—Farkas—Polgár: De könnyű elköszönnünk, tangó (Kelly Anna); 9. Sándor Jenő: Cini, cini, fox (Kellér verse, Szonjas Éva és Szántó Gyula).
11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
11.30: Gáspár Lajos cigányzenekara.
12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest 1. műsora.
11.05: „Kárpátalja újjászületése.” Dóry Béla előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—12.10: Budapest 1. műsora.
12.10: Hanglemezek. „Olasz operagyöngyök.” 1. Donizetti: Szerelmi bájital (Benjaminio Gigli). 2. Ponchielli: Gioconda, kettős (Minghini Cataneo és L. Cecil). 3. Bellini: Norma, ária az első felvonásból (Ezzio Pinza). 4. Verdi: Rigoletto (Erna Sack). 5. Leoncavallo: Bajazzók, Kacagó, Bajazzó (Erico Caruso). 6. Mascagni: Parasztszület (Dussolina Gianinni). 7. Puccini: Tosca, pasztorál (Thomasso Cortelino).
12.40—5.35: Budapest 1. műsora.
5.35: Lontay-Rajner László magyar nótákat énekel. Danyi Pál és cigányzenekara muzsikál.
7.30—éjjel 12.15: Budapest 1. műsora.

AZ ELMŰLT KEDDEN kapesolta a rádiónk Weidinger Ede szalózenekarát. Szeretnénk egy-két megszívlelésre méltó tanácsot adni elsősorban a rádióknak. Nagyon kérjük, ha külső közvetítést adnak, vizsgálják meg először a vonalat vagy a mikrofont és amit még kell, hiszen a Margitsziget ninesen olyan messze. Ha ezt tennék, nem lenne az egész közvetí-

tés ideje alatt állandó recsegés-ropogás és elhalkulás és egyáltalán valahogy kellemesebb lenne a hallgató fülének és idegeinek.

Weidinger úrnak csak annyit: állítson valamivel változatosabb műsort össze az igazán kitűnő zenekar számára. Ezt a műsort nemcsak a közönség, hanem még maga a zenekar is ünja.

Délitáb

K E D D

augusztus 19

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrond. Hanglempezek. 1. Zách Győző: Felvidéki induló (Mária Terézia 1. honvédelmi miniszterének zenekara, vez. Fige György); 2. Solti: Bécsi kert, keringő (Cetra-zenekar); 3. Szerdahelyi János: Kolozsvári kiskertekben (Kulinyi verse, Mindszenti István); 4. a) Debrecenbe kéne menni; b) Gimbet-gombot; c) Erdő mellett nem jó lakni (Magyari Imre cigányzenekara); 5. Radecke: Ifjúkor (kölni férfiak, vez. Paps); 6. Arona: San Giusto harangja, olasz dal (Tito Schipa); 7. Moretti: Chanson (Lucienne Boyer); 8. Olivieri—Frati: Olasz induló, dal (Dino Olivieri zenekara és katonacénekar); 9. Bixio—Cherubini: Ninna, Nanna, filmdal (Gigli); 10. Del'Acqua: Villanelle, dal (Erna Sack); 11. Lacombe: Tavasz szerenáda, intermezzo (szimfonikus zenekar); 12. Horvát népdalegyveleg (Grie tamburica-zenekar, énekek); 13. Dankó Pista—Fiala János: Egy cica, két cica, induló (Rendőrzeneke, vez. Szöllösi Ferenc).
 10.00: Hírek.
 10.20: „István király, az államalkotó.” Szitnyay Jenő előadása.
 10.45: „Dívatfűdösítés.” Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Himnusz.
 12.10: Rendőrzeneke. Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Fetrás: Virágünnepély, nyitány; 2. Lince: Viszonzatlan szerelm, keringő; 3. Fige György: Magyar nóták, egyveleg; 4. Sándor Jenő: Részlet az „Aki mer, az nyer” c. operettből; 5. Lehar: A vig özvegy, egyveleg. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Hinczy László szalonzeneke. 1. Heuberger: Operabál, keringő; 2. Armandola: Modern balettszvit; 3. Bertha István: Napkeleti tango; 4. Czibulka: Szerenáda; 5. Lehar: Paganini, egyveleg; 6. Komáromi: Galopp.
 2.30: Hírek.

- 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és ételkészítések.
 3.20: Galánty Lajos zongorázik. 1. Chopin: Négy prelúd, h-moll; cisz-moll; F-dúr és g-moll; 2. Liszt: a) h-moll ballada; b) Tarantella.
 3.40: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.55: Milinkovitch Gemma énekel zongorakísérettel. 1. Csajkovszkij: Bálban; Respighi: a) Kő; b) Stornellatrice (Veress Endre ford.); 4. Lavotta: Honnan jó a fény.
 4.10: Gyermekelőadás. „Erdőkirály kihallgatást ad.” Hangjáték helyszíni közvetítés alakjában. Irta Páy Anna. Átdolgozta és vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Csorba Gyula éigányzeneke.
 6.00: „Buda 1541-ben.” Joó Tibor dr. előadása.
 6.30: „Népekek Szent István királyról.” Előadás. Közreműködik Vadas István (ének) harmónium kísérettel.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: „Milyen volt Szent István király?” Irta Váczy Péter dr egyetemi tanár. Felolvasás.
 7.40: Sugár Viktor orgonál. Közvetítés a koronázó főtemplomból. 1. Liszt: Ave Maria; 2. Ah hol vagy magyarok, régi egyházi ének, Sugár Viktor feldolgozásában.
 8.00: „A Szenttamási sáncok felett.” A közvetítést vezeti Dövényi Nagy Lajos. Hangfelvétel.
 8.30: Rádiózeneke. 1. Millocker—Rixner: Szegény Jo-

Sugár Viktor
(Kozma felv.)

- nathán, nyitány; 2. Farkas Ferenc: Asztali muzsika; 3. Kis-Angyal Ernő: Esti szél, bécsi keringő; 4. Siede: Intermezzo; 5. Friml—Stohardt: Rose-Marie, egyveleg; 6. Kockert: Bál emléke, keringő; 7. Fridl János: Magyar rapszódia; 8. Fényes Szabolcs: Száz vágy, tango; 9. Eisemann Mihály: Három kis darab.
 9.40: Hírek.
 10.10: A Rajkózenekar muzsikál.
 10.35: Hangképek a Szent István Kupa döntőjéről. Közvetítés az Elektromos-pályáról. Beszél Legényey József dr. Közben:
 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 11.25: Hanglempezek. 1. Liszt: Esz-dúr zongoraverseny (Walter Gieseking, zenekari kísérettel); 2. Kodály: Galántai táncok (berlini filharmonikusok, vez. de Sabata).
 12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „A szlovákiai magyar kulturális évad mérlege.” Dr Vajlok Ándor előadása.
 11.20: Hanglempezek. „Német és olasz filmdalok.” 1. Grothe: Flandriai kastély (Eggerth Márta); 2. Angyal L.: Egy éj Velencében (Herbert Ernst Groh); 3. Brühne: Kék róka (Zarah Leander); 4. d'Anzi: Madonina, tangódal (Renzo Mori); 5. Barcelata: Bamba (Rosita Serrano); 6. Derevitsky—Martelli: Venezia, la Luna, tangódal (Enzo Aita).
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—3.20: Budapest I. műsora.
 3.20: Hanglempezek. 1. Liszt: Magyar fantázia (zongora: Artur de Greef); 2. Erkel: Bánk bán. Hazám, hazám (Halmos János); 3. Berlioz feldolgozása: Bákóczi induló (Berlini filharmonikusok).
 3.45: „Hajnalhasadás.” Koblenz József előadása költeményekkel.
 4.10—5.15: Budapest I. műsora.
 5.15: Szlovák hallgatóinknak: „Szent István, a kereszténység harcosa.” Lucs Vladimír előadása.
 5.30: Dr Joób Béláné Gavora Hilda énekel, zongorán kíséri Némethy Gabriella.
 6.00: „Szent István himnuszok.” Költemények és hanglempezek. A verseket Fischer-Károly adja elő.
 6.30—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

ÖSZINTE SZÍVBŐL örülünk az erdélyi önálló rádióállomás felállításának. Az ügy most már komoly, hiszen a legilletékesebb szerv, a m. kir. Postavezérgazgatóság nyilatkozott róla és a meghatározottabban megígérte felépítését. Minden erdélyi szívet meleg büszkeség

tölti el! Az erdélyi magyar irodalom és zene végre saját hajlékot talál, saját antennáját sugározza, egyéni, izig-vérig magyar, a húszéves elnyomás alatt talán még magyarabbá lett kultúráját. Legyen rajta Isten áldása!

Déliabáb

SZERDA

augusztus 20

BUDAPEST I.

- 8.00: Szózat, Hírek.
 8.30: A Szent István-napi körmenet. Beszél Jandik József dr.
 Utána: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentmisét Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás pontifikálja. A szentbeszédet mise közben Beresztóczy Miklós dr. pápai kamarás mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezényletével. Orgonád Várhelyi Antal. Előadásra kerül: a) Sugár Viktor: Harsonajelek; b) Ah, hol vagy magyarok; c) Koudela Géza: Szent István-napi változások; d) Demény Dezső: Szegedi mise; e) Boldogasszony Anyánk; f) Himnusz. A magánzólamokat éneklő Szabó Ilonka, Thury Gizella, Harangozó János és Horváth László.
 12.20: Előjelzés, vizállásjelentés.
 12.30: Zeneszeregyüttes a királyi Várpalota udvarában. Beszél Budinszky Sándor.
 1.20: „A Királyhágón.” Hangfelvétel. A közvelfilést vezeti Dövényi Nagy Lajos.
 1.45: Hírek.
 2.00: Hanglemezek. Magyar művészhanglemezek. 1. Liszt: II. rapszódia (filadelfiai szimfonikus zenekar, vez. Stokowski); 2. Erkel—Egriessy: Bánk bán — Hazám, hazám (Halmos János); 3. Dohnányi: f-moll hangversenytelőd (zongora: Cyrill Smith); 4. Erkel: Hunyadi László — La Grange ária (Szabó Lujza); 5. Vecsey Ferenc: Vizesős (hegedű: a szerző); 6. Poldini: Farsangi lakodalom — Kálmán diák dala (Halmos János); 7. Bartók: a) Bagatell; b) Kicsit állottan (zongora: a szerző); 8. Bárdos Lajos: Népdal-átiratok — a) Hej, rózsá; b) Malomnóta (Vakok Homérosz énekkara, vez. Schnitzl Gusztáv); 9. Kodály: Hány János — a) Előjáték; b) Bécsi zenetűz; c) Dal; d) Csata és Napoleon legyőzete; e) Inbermezzo; f) Császár és udvarának bevonulása, szvit (szimfonikus zenekar).
 3.00: „A Szent Jobb őrzési helye.” Mesterházy Jenő előadása.
 3.15: Háromy Imre, az Operaház tagja magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara, Dalok. Díenzl:

- Lillomszál; Simonffy Kálmán: Hegedűnek, szépen muzsikálnak. Népdalok: Megyek a Nagy uccán fityűrésze; Szép a rozmaringszál; Hallod-e te barna; Sűrű csillag ritkán ragyog az égen; Simonffy Kálmán: Madár az ágon; Dankó Pista: Régi nóta, híres nóta; Dóczy József: Sötét erdő sűrűjéből. Népdalok: Horthy Miklós ha felül; Nincsen párja; Sárga a csikóm; Hajlik a rózsafa, hajlik a lány.
 4.00: „Szent Imre himnuszok.” Kosztolányi Dezső fordításából elmondja Nagy István.
 4.20: Szórakoztató zene. Előadja a rádió szalózenekara Bertha István vezényletével. Hangfelvétel.
 5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 5.20: „Szent István és a magyar művészet.” Irta Gerevich Tibor dr. egyetemi tanár. Felolvasás.
 5.45: Szentgyörgyi László hegedű zongorakísérettel.
 6.15: Katonatanécek. Összeállította Volly István. Feldolgozta, a zenekart és az énekegyüttest Rajter Lajos vezényli.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Hangképek Szent István-nap sporteseményeiről. Beszél Pluhár István és Legény József dr.
 Utána: Sport- és löversenyeredmények.
 8.00: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
 8.15: „Utolsó pogányok.” Történelmi hangjáték három részben. Irta Forster György. Rendezte Németh Antal dr. Személyek: Géza — Somlay Artúr; Adalbert püspök — Toronyi Imre; István — Timár József; Koppány — Lehotay Árpád; Ugek — Földényi László; Farkas — Kalla István; Gyöngy — Bihary József; Sarolt — Mátray Erzi; Gizella — Eöry Kató; Iréne — Hidvéghy Valéria; Gyöngy — Tökés Anna; Babka — Iványi

Háromy Imre (Vajda M. Pál felv.)

- Irén; I., II., III. hang — Szilassy Gyula, Pethes Ferenc, Koltay Gyula.
 9.40: Hírek.
 10.10: Tárogatónégyes. Tagjai Lantos Ferenc, Egerváry József, Lugossy István és Sölyomvári Lajos. 1. Sztára Sándor: Hol vagy István király; 2. Pongrácz Géza: Erdélyi Rákóczi-nóta; 3. Bartók: Béla: Három népdal; 4. Tornay Károly: Három nóta (Szlára feldolg.).
 10.30: Magyar hanglemezkiadások. 1. Lehár: Cigányünnep (Pátria-zenekar, vez. Frid Frigyes); 2. Kacsóh: János vitéz, Eu a pásztorok királya (Jámhor László); 3. Kacsóh: János vitéz — Huska dala (Tamás Ilonka); 4. Sándor Jenő: Palotás és friss (Pátria-zenekar, vez. Bertha István); 5. Lehár: A mosoly országa — Vágyom egy nő után (Udvardy Tibor); 6. Lehár: Fridrika — Miért is fáj úgy, dal (Tamás Ilonka); 7. Kodály Zoltán: Pünkösddőlő (Ranolder Tanítóképző Intézet énekkara, vez. Csorda Romana); 8. Losonczy Dezső: Kis nyitány (Pátria-zenekar, vez. Bertha István); 9. Kacsóh: János vitéz — Egy rózsaszál szebben beszél (Jámhor László); 10. Lehár: Pecsirta — Juliska belépője (Tamás Ilonka); 11. Buttykay: Ezüst sirály — Hová, hová, kettős (Tamás Ilonka és Udvardy Tibor); 12. Halmos László feldolg.: A csitári hegyek alatt (Budai Dalárda, vez. Adám Jenő); 13. Szabados Béla: Bolond Istók — Boriska dala (Tamás Ilonka); 14. Csiky János: Bánkódás, dal (Szász verse, Udvardy Tibor); 15. György Oszkár: Induló (Pátria-zenekar, vez. Bertha István). Közben
 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 12.00: Hírek.

KASSA

- 8.00—10.30: Budapest I. műsora.
 10.30: A „Horthy Miklós repülőakadémia” tisztavatási ünnepély. Közvetítés a kassai repülőakadémiából. Beszél Schalkház Lipót.
 11.15: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 11.35: „Szent István.” Bartha Béla szemináriumi lelkiigazgató elmékedése.
 11.50: Hanglemezek. „Magyar dalok és hangszerzölök.”
 12.20—7.20: Budapest I. műsora.
 7.20: A 21. bonvédy gyalogezred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.
 8.15—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

KEDVES MESÉKET hallgatunk az elmúlt héten. Práber Erzsébet „Mókus gyermek” című meséit olvasták fel a gyermekeknek. Bravúros írás és mód-

felett tanulságos. A természet titkaiba játszva viszi bele a gyermekeket. Egy baja van csak, nagyon hasonlít Félix Salten „Perri és Porro”-jához.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

augusztus 21

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Ruzsínkó Nándor—Borsos Miklós: Honvéd ejtőernyős induló (Pátria férfikar és a Folyam-erők zenekara, vez. Ifj. Frissey Richárd); 2. Cselényiné: Gyöngyvirágtól (Kulinyi verse, Cselényi József); 3. a) László Imre: Száz szál piros rózsá; b) Fráter: Ott ahol a Maros vize; c) Szentmiklóssy—Bánkó: Libamáj, kacsamáj (Bura Sándor cigányzenekara); 4. Johann Strauss: Szférák zenéje, keringő (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss); 5. Moretti: Jöjj szerelem, dal (Alessandro Ziliani); 6. Walberg: Café, dal (Damia); 7. Gossec: Gavott (jazzongora: Adolf Wolff); 8. Katonadal (katonazenekar és énekes); 9. Capaldo: Tarantella (Rosetta Ferlito); 10. Friml: Indián szereim dal, parafázis (szalózenekar); 11. a) Ugró Gyula: a) Azért száll; b) Ugró Izó: Erdély felett (Kalmár Pál); 12. De Luca: Szép Colorado, valse caprice (pizzón: Willy Liebe); 13. Erdélyi Mihály: Novara, induló (Rendőzenekar, vez. Szöllösi Ferenc).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Tell Vilmos-játék.” Palásthy Marcell elbeszélése. Felolvasás.
 10.45: „Erdély tragikus sorsú páros csillaga: A két Bolyai.” Irta Forray Zelma. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Himnusz.
 12.10: Rádiózenekar. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

- 1.30: Horváth Rezső eigányzenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Buttola Ede tánczenekara.
 4.15: Ruszin hallgatónknak. 1. „Szent István király.” Mankovich Mária előadása; 2. Hanglemek.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: „Balzac példája.” Halász Gábor dr előadása.
 5.40: A József nádor 2. honvédszolgálat zenekara, Vezényel Seregi Artúr. 1. Seregi Artúr: Szent István induló; 2. Doppler: A két huszár, nyitány; 3. Ruttkay Aladár: Fehér rózsá, keringő; 4. Huszka: Aranyvirág, operettreszletek; 5. Franz Károly: Görgey Artúr induló.
 6.25: „Hogyan éltek a magyarok Szent István idejében.” Bálint Sándor dr egyetemi tanár előadása.
 6.45: Balázs Gyula magyar nő-tájakat zongorázik.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

Seregi Artúr
(Diskay felv.)

- 7.20: Hangszerszólók. Hanglemek. 1. Dixon: Jazzegyveleg (orgona: a szerző); 2. Beltrami: A felhők (harmonika: a szerző); 3. Tampieri: Madarak keringője (okarina: a szerző); 3. Bonfoco: Onestep (Bonfoco szájharmonikazenekara).
 7.35: Külső negyedóra.
 7.50: Albert-vonósnyegyes. Tagjai: Albert Ferenc, Hegedüs Miklós, Schmelovszky-Wolff Pál és Frank Lajos. 1. Rajter Lajos: 1. vonósnyegyes; 2. Lisznyay Szabó Gábor: Vonósnyegyes.
 8.30: „Leukopolis utolsó órái.” Laczkó Géza elbeszélése.
 8.55: Holcsey Akos énekegyüttese.
 9.15: „Bunyevácok.” Felolvasás.
 9.25: Liszt: Mefisztó-keringő (bostoni szimfonikus zenekar, vezényel Kuszeviezki). Hanglemek.
 9.40: Hírek.
 10.10: Pertis Jenő eigányzenekara muzsikál.
 11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.30: Vécsey Ernő jazz-együttese.
 12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: Szlovák hallgatónknak: „Szemelvények a magyar irodalomból. Móricz Zsigmond: „Hóskor.” Fordította és a bevezetőt írta Pál Janos.
 11.25: Táncclemek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—7.50: Budapest I. műsora.
 7.50: „A nőgrádi csillagos ég alatt.” Florián Endre előadása.
 8.15: Danyi Ferdinánd gondolkázik.
 8.40: Rossini: Tell Vilmos, nyitány (Berlini állami opera zenekara). Hanglemek.
 8.55—éjtel 12.15: Budapest I. műsora.

NIKOTEX-MINŐSÉGBEN-IS-KAPHATÓ

MÁR IRTUNK a multkoriban a rádió „Háziasszonyok beszélgetnek” című állandó műsorszámáról. Elmondottuk kifogásainkat és főleg a háziasszony-hallgatók észrevételeit. Hát bizony a műsor azóta sem változott. Most is olyan fantasztikus ételrecepteket szenvedez a két hölgy a mikrofon előtt, hogy ember, azaz „háztartásbeli” legyen a talpán, aki utánuk csinálja. Aztán meg miért hagyják ki a tejfölt az ételből azzal az indokolással, hogy „drágám a tejfölt hagyjuk ki, mert az nem kapható!” — Tudunkkal egy-két deci tejfölt minden nehézség nélkül kapható bármelyik tejcsésnél. Ne tessék a rádióval valótlanságokat állítani, — nagyon kérjük a beszélgető hölgyeket!...

Déliabát

PÉNTEK

augusztus 22

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Orbán Balázs.” Gál Zoltán dr előadása.
 10.45: „A gyermek rossz testtartása.” Irtó Zemplényi Imre dr. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Himnusz.
 12.10: A Mária Terézia I. honvédelmi miniszter zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Várhalmi János: Hódolati induló; 2. Ketelbey: Cigánylegény, nyitány; 3. Márk Béla: Barna fűrtök, keringő; 4. Planquette: Rip van Winkle, egyveleg; 5. Jatzkó Rezső: Magyar tánc; 6. Waldteufel: Prestissimo, gyorstipegő; 7. Dobray István—Galambos Károly: Vitéz báró Ungár Károly induló. Közben:
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Kiss Ferenc szalóonzene-kara. 1. Carena: Az Etsch tilka, keringő; 2. Kigyósi Árpád: Nyári szvit; 3. Carioso: Ritorna; 4. Perényi Géza: Mese; 5. Máté István: Méhek tánc; 6. Zakál Dénes: Szép kedvesem, angolkeringő; 7. Holézy Ákos: Azt a két szép szemét; 8. Penati: Tangó; 9. Caphat: Excentric, jazz-intermezzo.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Ártolyamhírek, placi és élelmiszerárak.
 3.20: Molnár Klára hegedűl zongorakísérettel. 1. Vitali: Valse caprice.
 3.40: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.55: Éberhardt Kató zongorázik. 1. Liszt: Desz-dur koncertetűd; 2. Kodály: a) Székely keserves; b) Ázik a kert;

3. Dohnányi: fisz-moll rap-szódia.

4.15: „Magyar századok krónikája.” Emlékezés Takács Sándorra. Orssy Attila dr előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Rádiózenekar. 1. Hadffy Hermann: Honvéd híradó-induló; 2. Hanel: Rózsapiroska, mesenyitány; 3. Zander: Északi hangok, keringő; 4. Kramer: Foxtrott; 5. Eise-mann Mihály: Nagyszerű, keringő; 6. Máthé István: Érzem én, blues; 7. Áts Tivadar: Mon ami, tangó; 8. Csanak Béla: Foxtrott; 9. Maxen: Bella donna, pasodoble. Közben

5.40: Sportközlemények.

6.15: „A magyar malomipar.” Olty Vilmos dr iparügyi miniszteri előadó előadása.

6.35: Török Erzsébet Bartók- és Kodály-dalokat énekel zongorakísérettel. 1. Bartók: a) Régi keserves; b) Bujdosó ének; c) Panas; d) Juhász-ésüfő; 2. Kodály: a) Magas kősziklának; b) Ifjúság, mint sólyommadár; c) Akkor szép az erdő; d) Szőlőhegyen keresztül; e) Ne búsljon senki menyecskeje.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Vidák József cigányzene-kara.

7.45: Verselő Erdélyi századok. I. rész: Fejedelmek kora. Összeállította Szentimrei Jenő.

Németh Mária
(Manasse felv.)

8.15

Közreműködik Baló Elemér, Jámbor László, az Operaház tagja és énekegyüttes.

9.15: Az Operaház zenekara. Közreműködik Németh Mária kamaraénekesnő, az Operaház tiszteleti tagja. Vezényel Rajter Lajos. 1. Wagner: Tannhäuser — a) Nyitány; b) Csarnokária (Németh); 2. Brahms: Változatok Haydn egy témájára; 3. Giordano: André Chenier, aria (Németh); 4. Reger: Mária bölcsődala (Németh); 5. Richard Strauss: a) Szívem rejtett mélyén (Ich trage meine Minne); b) Cecilia (Németh); 6. Takács Jenő: Napolitana; 7. Hubay: Minek turbékoltok (Németh); 8. Hlatky Endre: Az én falumban (Németh); 9. Laurisín Miklós: Részlet a „Toldi” c. bábjáték zenéjéből.

9.40: Hírek.

10.10: Tájélemezések.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Szalonötös. 1. Rózsavölgyi Márk: Ugrós; 2. Bánki György: Mese; 3. Vincze Ottó: Dallamok a régi jó táblabíróvilágból; 4. Mendelssohn: a) Gondolalad; b) Tavasz dal; 5. Siede: Rozmaring, intermezzo.
 12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Amerre most magyar fiúk járnak...” Lausmann Ottó előadása.

11.25: Hanglemezek. „Magyar nóták.”

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.40: Budapest I. műsora.

3.40: Szlovák hallgatóinknak: „Emlékek az első világháborúból.” Vartovszky Emil előadása.

4.05: „Virágdalok és daloló virágok.” Hanglemezek. Összeállította és az összekötő szöveget írta Menyhért Sándor.

4.45—5.15: Budapest I. műsora.

5.15: Rigó Rezső és Szilárdi László klarinét-cimbalomkettőse.

5.40—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

A TŰLHANGOS RÁDIÓZÓK ellen indul hadjárat. Nagyon helyes! Különösen bérházak lakóinak dobhártyáját és idegeit veszélyezteti az úgynevezett túlbuzgó rádiós. Valószínűleg kitűnő rádiójuk hangerejét akarják bizonyítani olyanformán, hogy a hangszórót bömböltetik a reggeli tornától kezdve az esti végkimerülésig. Nyitott ablaknál és szűnet nélkül! Kitűnően érvényesül ez a

bömbölés, ha udvari lakás nyitott ablakból ordít elő a hang, mert akkor még az udvar is többszörösen visszaveri a lármát. Ehhez számítsuk még azt a néhány kezdő zongoristát, hegedűst, dzsezdobost stb., aki a rádióhoz gyakorlásaival az aláfestést adja s elkezelhetjük a meg nem fegyelmezett pesti bérház nyugalmas életét! Jöjjön hát az ellenőrzés!...

Déliab

SZOMBAT

augusztus 23

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Adorján Sándor: Nagy Magyarországot, induló (József nádor 2. honvédegyalgezered zenekara, vez. Seregi Artur); 2. Pazeller: Herkulesfürdői emlék, keringő (szalónzenekar); 3. Bixio: Parlami d'amore (Casavacchi); 4. a) Általmennek én a Tiszán; b) Még azt mondják; c) Nem loptam én életemben; d) De szeretnék, de szeretnék, csárdások (Oláh Kálmán cigányzenekara); 5. Szerettek, kedvesem, bolgár dal (guzla-kórus); 6. Peguri: Oázis (harmonika; Pörschmann); 7. Santa Lucia, dal (Herbert Ernst Groh); 8. Cirenei—Gand: A huségesek, induló (olasz katonazene-és énekar); 9. a) Kókay István: Messze van a nyiregházi kaszárnya; b) Vékony deszkakerítés, népdal (Kalmár Pál); 10. Ziehrer: Bársony és seelyem, keringő (szalónzenekar); 11. Oggiloso: filmdal (Enzo de Muro Lomanto); 12. Semprini: Koncertrumba (Jazz-zongorakettős: Bormioli és Semprini); 13. Flala János: Gyere be, rózsám, induló (Rendőrzzenekar, vez. Szöllösi Ferenc).

10.00: Hírek.

10.20: „A mult derűje.” Irta Hamvas József. Felolvasás.

10.45: „Mit nézzünk meg?” A lécei templomból származó falképítőt a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr. Pásztor Balázsné. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

11.30: Levente rádióféltóra. Közreműködik a gyulai leventeegyesület. 1. Fígedy Sándor: Simonyi őbester lovasági induló (zenekar); 2. Cél, ero, áldozat Turay Vince dr főhadnagy előadása); 3. „Gyula város történelmi multja.” Párbeszéd. Elmondja egy oktató és két levente; 4. Kuruc hallgató és palotás. Összeállította Borsai Samu (zenekar); 5. „Személyenyek a vitastekerekében felvetett kérdésekről.” Előadja három levente; 6. Fígedy Sándor: Shvoy-induló (zenekar).

12.00: Himnusz.

12.10: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vince Ottó. 1. Bellini: Norma, nyitány; 2. Urbach: Ábránd Csajkovszkij műveiből; 3. Köler Béla: Verbőczy-csárdás; 4. Jacobi: Leányvásár, keringő; 5. Kovács Béla: Melódikus impressziók; 6. Vecsey Ferenc: Valse triste; 7. Wissmüller Mihály: Magyar induló. Közben:

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.

1.30: Hanglemezek. 1. Leoncavallo: Bajazzók, részletek (Peter Anders, Karl Schmitt-Walter, Carla Spletter); 2. Puccini: Tosca imája (Eva Turner); 3. Brahms: Keringők (zongora: Backhaus); 4. Richard Strauss: Kedves látomás (Pataky Kálmán); 5. Sibelius: Daloló leányka, finn dal (Rautavaara); 6. Poulenc: Két dal (Pierre Bernac); 7. Chopin: Perckeringő (Géczy Barnabás zenekara); 8. Mármarosi ruszin népdalok (ungvári liceum és tanítóképző intézet énekkara, vez. Hladonik István); 9. Cerné: Szerenád (hegedű: Vasa Prihoda); 10. Costa: Napulitana (Tito Schipa); 11. Zeller: A madarász, operettrészlet (Erna Sack, Marcell Wittrisch); 12. Greci: Könnyek, intermezzo (koncertzenekar); 13. de Falla: Spanyol népdalfeldolgozások (Carmen Gombau); 14. Wagner: Tannhäuser, induló (chicagói szimfónikus zenekar, vez. Stoek).

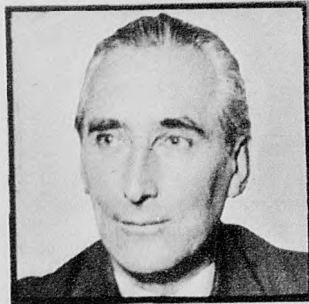
2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.

3.20: Bura Sándor cigányzenekara.

4.10: Ifjúsági rádió. „Gyermekművészek tarka délutánya.” Összeállította és vezeti Kirlián Zoltán. Közben előadásra

Turay Ferenc (Wellesz felv.)
7.20

kerül Igyártó Zoltán „Zöld erdőben, zöld határban” c. daljáték.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Hinczy László tánczenekara játszik.

5.40: „Az antenna villámvédelme.” Kádár Géza segédmérnök postaműszaki előadása.

6.10: Névay Ilonka zongorázik.

1. Dohnányi: Gavott és Müsetti; 2. Kodály: Meditáció; 3. Bartók: a) Rondó; b) Dobbantós tánc; c) Este a székeleyeknél; 4. Liszt: a) Wallenstädti tónál; b) VIII. rapszódia.

6.45: „Édes lányom légy okosabb.” Dajbukát Ilona és Keéry Panni vidám jelenete.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Büszke magyar vagyok én.” Versek a magyar hivatásról. Bevezető és összeállítás Szabó Zoltán. Közreműködik Táray Ferenc.

7.50: Kivánsághangverseny.

Közreműködik Orosz Julia, Rösler Endre, Littasy György, az Operaház tagjai, Nagy Izabella (ének), a rádió zenekarát és vegyeskört Bertha István és Rajter Lajos vezényli, a Chappy-tánczenekar, Sára Elemér cigányzenekara és a Légierők Zenekara Dorozsai Károly vezénylésével.

9.40: Hírek.

10.10: Hanglemezek. 1. Beethoven: István király, nyitány (bécsi filharmonikusok, vez. Heger); 2. Dohnányi: fiszmolli szvit (chicagói szimfónikusok, vez. Stoek).

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Emlékek a cseh megszállás gazdasági intézkedéseiről.” Jaszusch Elek előadása.

11.25: Hanglemezek. 1. Fuesik: Kínizi induló (Mária Terézia 1. h. gy. e. zenekara, vezényel Fígedy Sándor). 2. Ivanovici: Dunai hullámok, keringő (Berlini filharmonikusok). 3. Fusco: Olasz dal (Carlo Buti). 4. Huber: Törölje le szeméről a könnyet, dal (Székács Elemér). 5. Kálmán: Huszárintuló (Mária Terézia 1. h. gy. e. zenekara, vez. Fígedy Sándor).

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

NÉMETH MÁRIA ad hangversenyt a rádióban a jövő héten. Örömmel várjuk a kitűnő magyar énekesnő koncertjét, mert mi, rádióhallgatók, sajnos, elég ritkán hallhatjuk Németh Mária hang-

ját. A műsort világhírű számokból válogatta össze s a hangverseny elsőrangú zenecsemegének ígérkezik. Jó volna, ha a rádió igazgatósága minél sürűbben mikrofon elé kérné Németh Mária-t.

7x ember ELMEGY

IRTA: BIBÓ LAJOS

I.

Ugy tűzött a nap, hogy valósággal verte a földet. Az ég nehéz, fehér fényben szikrázott s a megszorult hőség megülpedett a levegőben. Felhő még az ég alján sem mutatkozott, szél nem járt, a rögök hangtalanul hasadoztak.

Május volt. Az asszony, Zsófi, az országúton haladt. Hajnal óta gyalogolt, valamire Dorozsma felé igyekezett az urához, Jánoshoz, aki még a télen elszegődött kubikmunkára. Nagy terhet vitt. Egyet az ölében, a másikat a szívében. Az ölében karonülő kisedet szunyókált, a nagyobbik, a kezébe fogódzkodva topogolt mellette — szívében kétségbeesés és bizonytalanság szorongott.

Valahogy azért leáldozott a nap, kihűlt, vörös korongja rábukott a Tisza füzesreire. Megállottak.

Kissé távolabb, kis akácok zöld bőbitája mögött tanya húzódtott még s az útfélen gazdajforma ember állott, vizsgálta a szemhatárt.

Amikor meglátta az idegen asszonyt, áttolta pipáját a szája balsarkába, aztán köhintett:

— Hova igyeköznek kigyelmetök?

— Dorozsmára.

— Hát akkor jól mönnek, mer erre van az útja. Csak át köll mönni a Tiszán.

Az asszony közelebb húzta magához a fáradt jüticskát.

— Át. Oszl' még onnét is jókora út.

— Jókora. De égy nap alatt azt is mög lehet tönni.

Az asszony vergődött.

— Mög. Aki bírja...

A gazda bölintott, megint szemügyre vette őket. Nagysókára szólalt ismét meg:

— Hát, möghátni mög mindönnül lehet.

— Löhel.

— Az ilyen öklömnyi mög ott húnnya lé a szömül, ahova létöszik.

— Ott.

A magasságból esti csönd szitáll.

— Mer helyet akárki adhat.

— Adhat.

— Akár magam is — folytatta Kóti kis várakozás után. — Mer packon mög fedél alatt mégis csak jobb.

— Jobb.

Messze felzavart vércse vitölt s a jéls hangra libagógóság felelt a tonyából.

— Na! — mondta a gazda és megfordult.

Az asszony szó nélkül megindult utána.

A vetés mellett haladva, beértek a tanyába.

— Pétör! — kiáltott a gazda, mire az istálló irányából alacsony, borostás arcú vénember kerülközött elő.

Pétör már messziről csodálkozva ernyőzte szemeit.

— Na jene? — motyogott, mikor közelebb ért a jövevényekhez.

Kóti a fejével Zsófi mutatója menta:

— Erre a jó asszonyra mög ráestöldött.

Az öreg száraz, szőrös kezével elkente a bajuszát, ezzel jelezte, hogy most már tudja, miről van szó.

— Hát csak végezzék kigyelmetök — mondta tétován az asszony.

Kóti a pitar felé fordult:

— Akkor majd mék, oszt hozok csulktát.

Az asszony benézett a pitarba, összecsapta a kezét:

— A hétön tán nem is öttek meleg ételt?

— Nem ám, még az azelőtt valón sé.

— Látom, mer rozsdás itt mindön. Még a bogrács is.

Zsófi korbca tűzte a szoknyáját, vizet hozott, begyújtott a kalkanba.

A halászbástyán

Nyári arany holdsugár-köd leng
István király fénylő palástján.
Ejjéli csodák órája ez:
Megindul az érc-paripa,
István király léptet a bástyán.

Zord és szent szeme keletre tekint:
Vérbe és vasba öltözött
Keletről jönnek holt vitézek,
Idehajlik a csillagporos ég,
Lélek elé borul a lélek.

— Gácsország, muszka-föld nyögi roppant
Vasainkat, Úrunk, királyunk,
Vitézidben Te lobogsz mindhalálig,
Örök vagy, — és örök marad itt
Halhatatlan magyar világunk!...

...Holt vitézek járnak a bástyán,
Lent a folyón csillagnyáj andalog,
István király érc-lova dobban,
S Nagyboldogasszony templomában
Fölserkennek az alvó angyalok.

CSEMORKÁNYI PÁL

Füst csapott ki a kattan repedésein s a jóillatú meleg egyszerre átjárta a levegőt.

Zsófi kipirult a buzgalomtól s most már úgy dolgozott, mintha otthon lett volna.

A két ember kint ült az eresz alatt. Nézte az asszonyt.

Amikor a tarhonya megfőtt, Zsófi belefördítelte a kolbászt, darabig még rotyogtatta, aztán leemelte a tűzről.

— Kész . . .

Vacsora után Zsófi megindult a kamra felé.

— Sültök már, ha itt vagyok — mondotta.

A gazda ráhagyta.

— Jó lész.

— Csak pihenjenek le kigyelmetök, majd én mégcsinálom a kovászt még megdagasztok . . .

Hajnalban, mikor a tanya ébredezni kezdett, már friss kenyér illata koválygott a levegőben.

Kóti kiment az eresz alá, kereste az asszonyt.

Zsófi az udvaron állott. Ocsút szórt a csirkéknek, meg kukoricát, hogy jusson a pújkáknak, gyöngyösökhöz, rucáknak is. Körül, amerre látott, vadon nőtt a fű. Burján verte fel a tanya környékét. A telők roskadoztak, kidőlt kertlések tövén gazdátlan kiseszirkék csipogtak.

Zsófi nem szólt. Futott a pítvarba, gyorsan rántottlevest készített.

Reggeli után meszet kerített, elhúzta a fal tövét, kitakarította a szobát.

A két ember ráhagyta.

És Zsófi dolgozott. Ott sürgött-forgott a tanya körül látomtól látomig, szépen rendbehozott mindent. Akkor aztán előállott:

— Hát akkor . . . Én most már mék.

— Mégy.

— Mék.

— Az urához.

— Hozzá.

Kóti bölintott:

— Jó. Majd akkor befogatok.

— Köszönöm is a jószágát. Isten fizesse meg.

— Nincs mit . . . Mög aztán — mink is köszönjük.

Mikor a koesi kidőcögött a tanyából, a két ember hallgatagon nézett utána, mígesak el nem tűnt a hajlatnál.

Péter elmázolta az orra alját.

— Dógos asszonynak láccik.

— Annak — hagyta rá a gazda, majd gondolataiba merülve, lehajtott fejjel megindult a tanya felé.

II.

Alkonyodott, mikor a koesi Dorozsma alá ért Zsófiival és a két gyerekkel.

— Na, itt vónánk — mondta a béresgyerek, aki a koesit hajtotta.

Zsófi elköszönt, megindult a lapos felé.

A szembejövő emberek útbaigazították.

A szíve lüktetve vert, mikor messziről megpillantotta a bódét, a rögtönzött deszkatákolmányt, tudta, hogy ott dolgoznak a kubikusok.

A legelső kubik szélénél megállott.

— Agyonisten — szólította meg az első kubikost. — Idegyűltem vóna.

A kubikos az asszonyi szóra felvette a fejét.

— Ide ?

— Ide ám. Az uramhoz.

— Az urához ?

— Óhozzá. Meszli a neve. Meszlényi Pál. Nem tuggya kend, merre tanálhatnám mög.

A kubikos megvakarta a fejét.

— Bajos. Nem ismerök én itt mindönkit, mer vagyunk itt jó pár százan. Ki innen, ki onnan. Legjobb lész, ha bemögy kelmed az irodára, ott majd eligazíttyák. Úgy is engedély köll.

— Engedély ?

— Engedély ám, mer asszonyszömélynek tilos itt járkalni.

— Oszt möre van az az iroda ?

— A kubikos felhagott a part szélére és útbaigazította az asszonyt.

— Ott annál a kis fűzsnél é ! Ott van a főmérnök ür, mög a munkavezető is.

— Hát mögköszönöm.

Néhány perc mulva Zsófi a mérnök előtt állott, aki csodálkozó tekintettel fogadta a köszönést. Asszony ? A táborban ?

— Mi szél hozta ide, galambom ?

— Az uramhoz gyűltem vóna. Ide igazítottak.

A mérnök kedvetlenül nézett rá.

— Jól van, de itt nincs ám helye asszonynak. Itt táborban élünk.

Zsófi remegve hallgatott.

— Aztán hogy hívják az urát ? — fordult felé kis várakozás után a mérnök.

— Meszlinek. Meszli Pál. Azaz hogy . . .

Meszlényi . . . Így írják . . .

A mérnök a név hallatára meglepetten mérte végig az asszonyt.

— Kicsoda ? Meszlényi ?

— Igenis. Meszlényi Pál.

A mérnök elkomorodott.

— Nem tehetünk semmit, menyecske. Sajnos, ami megtörtént, az megtörtént. A járandóságot elküldtük a postán.

Zsófi megrebbenve nézett a mérnökre :

— Elküldték ?

— El.

— A járandóságot ?

— Azt.

Zsófi csodálkozása nőttön-nőtt.

— Nekem ?

— Magának.

Zsófi érthetetlenül állt ott. Szemeit tágrameresztette, forróság csapott el az arca előtt, hátán hideg borzongás futott végig.

A mérnök már értette :

— Hát maga nem kapta meg az értesítést, jóasszony ?

— Nem.

— Az újságokat sem ?

— Nem. Nem kaptam én sömmit se, kéremszépén.

— Nézze, menyecske . . . — mondotta a mérnök egy kevésbé habozva. — Hogy is mondjam csak . . . A magunk részéről pontosan elintéztünk mindent . . . A maga ura már nincs itt.

— Nincs ?

— Nincs.

Zsófiival szédülni kezdett a világ. Nagy,

meleg könnyecseppek gyémántja ült ki a szeme aljára, szája remegett, aminl kérdezte:

— Hál... akkor... hol van?

A mérnök odalépett hozzá, csendesen a vállára tette a kezét:

— Meghalt. Ezelőtt két hónappal. Nem értesítette a hatóság?

Zsófi megingott, mintha fejbeütötték volna.

— Na, azért uralkodjék magán — vigasztalta a mérnök. — Jöjjön, üljön le. Pihenjen meg.

Zsófi hangtalanul omlott az iroda mellett levő szénaacsomóra.

A kubikos, akivel beszélt, megismerte.

— Maga? Meszlényiné?

Merően a távolba nézve elmutatott a délibában reszkelő torony felé.

Ott van. Ott nyugszik. Ott megtalálhatja.

Zsófi, karján a kisgyermekkel, s a fiút kezénél fogva megindult a jelzett irányba.

III.

A hajnal opálos pirja már előntötte az ég alját, mikor, az egyik tanya felől kutyaugatás hallatszott.

Zsófi felvette a fejét és hallgatózott.

Körülnézett a végtelen pusztaságban.

Azán, mintha mély álomból ébredt volna, szeme a láthatár szélén feltűnő akácok felé lévedt.

Megismerte.

A Kóti tanyája volt.

Zsófi urrafelé fordult arccal. Hirtelen nagy nyugtalanság fogta el.

Megelevenedett előtte a gazda alakja. Az elhagyott tanya. A röviddel ezelőtt eltelt napok.

Most jutott eszébe, hogy a gyerekek még nem is ettek tegnap óta.

Egy darabig merően nézett arra. Szinte szerette volna, ha Kóti jön.

De nem jött.

Zsófi magához ölelte a kisebbet, szorosabbra fogta a jócska kezét és megindult a tanya felé.

A fordulatnál, a part hajlatában rémülten állott meg. Hirtelen szembetalálta magát Kótiival, aki a vetést nézegette.

— Aggyonisten! — szólt rá a gazda.

Zsófinak nem jött szó az ajkára, csak nézte Kótit.

Kóti megszólalt:

— Hát té?

Zsófinak egyszerre elnehezült a lélekzete s a keble megemelkedett.

— Möggýültem...

Mást akart mondani, nem ezt, maga sem tudta, hogyan szaladt ki száján a szó.

Kóti odalépett a nagyobbik gyerekekhez:

— Né te! — korbolta iréfás csodálkozással.

— Neköd mög nem sokára csáko köll, mög kard. Zsófit előntötte a meleg.

— Mögnött, ügyé?

— Mög ez. Hál a másik?

— Mán jár az is.

Kóti kitekintett az országuát felé.

— Hál az embör? — kérdezte kicsit fuladt hangon.

Délibál

A NYAR örömeit elrontja a fejfájás és a rossz közérzet

ilyenkor segít a
Pyramidon
TABLETTA

Zsófi a földet nézte.

— Nines. Elmönt.

Kóti hátradöbbsent:

— El?

— El. Mire odaértem, akkorra már el is temették.

Kóti nem felelt. Kézenfogta a nagyobbik gyereket, aztán csöndesen megindultak a tanya felé.

*
Októberben lejjebb ereszkedett az ég s egy hűvös hajnalon megeredt a sűrű őszi eső. Aznap éppen, hogy benjártak a városban, a templomban, ahol a pap összeadta őket. Kóti egész nap hallgatott, jóformán akkor szólalt meg először, amikor délután kiértek a tanya.

— Hát mosí már itthon vagy... — mondta elömlő nagy melegséggel.

Zsófinak a szempillája verdesett.

Könnycsepp jelent meg a szeme sarkában.

— Itthon — mondta egész alázatos, nagy szerelmével és fölnevelt az emberére.

Az várí néhány pillanatig, aztán csöndesen megindult feléje.

Szent István 1480-
kőrül (Kassa)

Szent István A RÉGI MAGYAR MŰVÉSZETBEN

Hogy a szentistváni gondolat nem utólagos közjogi kitalálás, azt apostoli királyunk kilencszáz éves tisztelete bizonyítja. Már a középkorban eleven és általános volt ez a tisztelet, amiről a korabeli műemlékek tanuskodnak. Az országfenntartó eszme akkoriban alakult ki, a Dunamedence természeti adottsága, kultúrközössége, rokonlelkisége már ama régmúlt századokban is megmutatta államalkotó erejét s ebben Szent István kezdeményezése vált valóra. Kultuszát az egyházi vonatkozások mellett elsősorban a magyar életforma alapozta meg, az a természetes és kézenfekvő fölismerés, mely az ő politikai hagyatékában megtalálta a dunai népek együttélésének a lehetőségét.

Már uralkodása idejétől nyomon követhetők a hála és szeretet megnyilvánulásai, amivel országalapító őstönének és keresztény erényeinek áldoztak az emberek. Kegyhelyek, képek, szobrok, himnuszok, kódexek, szertartáskönyvek nagy száma jelzi a hagyomány méreteit, mely jelentőségét mind nagyobbra értékeli. A régi magyar táblaképfestés, könyvillusztráció és faszobrászat, sőt az ötvösség és hímzés is számos alkotással hódolt személyének. nacionális és vallási fontosságának: gótikus művészetünkben alig van tárgykör, melyet ennyiszor dolgoztak volna föl. Szárnyas oltárok, kelyhek, miszeruhák, oklevelek viselik

Szent István feje (Kaloesa)

Szent István király képét, ábrázolásait minduntalan előfordulnak a középkori magyar műalkotásokon, szellemi nagysága majd mindegyik nemzeti megnyilatkozásunkra hatással volt. Magyarország történelmének legelső korszakától élő példa és irányító akarat, kinek uralkodói és térítő szándékai közvetlenül hatnak népünk sorsára. Egyre terjedő tisztelete nem szorul arra, hogy csak késői meg gondolások igazolják, mert hiszen ez hosszú idők óta állandó folyamat, cselekvő és nevelő gyakorlat. Élő hatása nem csupán tetszetős elmélet, délkeleteurópai helyzetünk,

Szent István (15. század végén,
Szepeshely)

uralmi c
ink érde
ható val
örökre v
A rége
eszme t
Ezeken a
téllyel, fe
kori mes
magaszt
ságával é
tak, min

Szent
képe e

szertar
kán ke
jelentő
mérték
nem a
örizték
ket, e
vitéz
mégis
képfar
dokba
egy é
mind
egy ö
képek
jövőb
ismer
ség r
hogy
örökr
év őt

uralmi céljaink vagy függetlenségi törekvéseink érdekében, hanem termékeny és megbízható valóság, tényeken és emlékeken fölépülő, örökre vállalt hivatás.

A régebbi műtárgyak is már a szentistváni eszme történelmi hagyományáról hoznak hírt. Ezeken a műveken Szent Istvánt királyi tekintéllyel, fejedelmi öntudattal jellemezték a középkori mesterek, primitív méltósággal időtlenné magasztosították szerepét, az ábrázolás komolyságával és áhítatos odaadásával is inkább hódoltak, mint alakítottak, tevékenységük jórészt

Szent István himzett képe egy 15. századbeli miseruhán

Szent István (15. század, Matheóbei)

Szent István (16. sz. eleje, Kassa)

szertartás volt, csendes megilletődés s csak ritkán közügyesség, még jelvényeivel is nemzeti jelentőségét hangsúlyozták. Tulajdonságait nem mérték a bevett szokások szerint, örökségéből nem a csodákat és korszerű rokonszenveket őrizték meg, hanem az időtől független érdemeiket, elsősorban a bölcsességet. Tudjuk, hogy vitéz harcos is volt Szent István, bátor vezér, mégis értelmét, okosságát dicsőítik a festők, képfaragók és krónikások. Elgondolkodó, gondokba merült király jelenik meg előttünk majd egy évezred távolából, akinek a tekintetében mindig súlyos problémák tükröződnek. Talán egy örök birodalmat szervez ezeken az öreg képeken s töprengő szemei a bizonytalan jövőbe merednek előre. Szinte érezni a lelkiismeret súlyát, mely szakállas arcára a felelőség redőit vonta. Az Ő feladata nem az volt, hogy győzelmeket arasson, hanem, hogy mindörökre megtartsa a magyarságot. Háromszáz év óta zengi az ének:

*Magyar Ország fondátója,
Római hit plántálója;
Isten előtt ah mellénk állj,
Szent István király...
Magad szent életben jártál,
Nekünk is szent törvényt szabtlál;
Isten előtt ah mellénk állj,
Szent István király...*

Pogány Ö. Gábor

WAGNER és a ficsúr

A használatos köznyelv a kor leghívebb tükörképe. Egy-egy korban mindenki költő és művész akart lenni. E korok nyelve díszes hasonlatokban és költői kifejezésekben gazdag. Egy másik kor emberei finomkodók, az udvar külső életformáit és érintkezési szokásait utánzóak voltak és ezáltal hamis hangot használtak és a magukra erőszakolt kifejezések világában éltek. Majd mindenki a romantika lágy és rapszódikus életfelfogását hirdette és e kor emberei állandóan a vágyott magasságban jártak, egymást angyalnak nézték és színesebbnél színesebb szavakkal fejezték ki gondolataikat.

A háborúutáni túlreális korban lassan-lassan minden a hétköznapi felé tolódott, végül az utolsó években tapasztalható nyelvbéli pongyolóságba, felületességbe és a minden szűrő nélkülűi esunya, izléstelen és teljesen felületes beszédmódban süllyedt.

Ez a „gánesnélküli kor” hajmeresztő stílust produkált. Az emberek úgy beszélnek, mint régen a „jasszok”, valami speciális nyelvezetet teremtve, amelyben a legtisztább és legszentebb dolgok hamuszürkévé válnak. Ennek egyik „kimagasló példája”-ját ép nemrég, az Operaház ezévi utolsó „Istenek alkonya” előadásán „élveztem”. Mögöttem két fiatalember ült, olyan 22–24 évesek. Szmokingban, ápoltan és jólnevelten jelentek meg. Az előadás megkezdése előtt mintegy tíz percet ültek a helyükre. Néhány másodperc múlva így szól az egyik: „Kérlek aláisan bevallom neked, hogy ezt az izét még nem láttam. Mondd el, miről van szó, hogy legalább dunsztom legyen erről a mókáról”. „Szívesen” — szól a másik, — „én már hallottam és a szöveggel is foglalkoztam. Nagyon egyszerű.”

És elmondta az „Istenek alkonya” meséjét az ő sajátos, helyesebben: a ma nyelvén, ahogy ma a fiatalság beszél, gondolkodik, ír és udvarol. Hogy a példa teljes legyen, hát partitúraszerűen állítjuk fel a képletet. Az egyik oldalon Wagner szavait, a másikon a mögöttem ülő úr elbeszélését „élvezheti” az olvasó.

Wagner :

A sors fonalát fonó három norma Wotan elhatározásáról, az istenek végéről, alkonyáról beszél. Az elszakadt fonal az élet fájának kidőlését jelenti. A lángra lobbant életfa hatalmas tüze egészen a Walhall váráig fog felesapni és így minden elpusztul. Változás. Siegfried új tettekre, vesztélyes kalandokra vágyik és ezért rövid időre búcsút vesz Brünhildétől. Szerelme zálogául a híres-hírhedt niebelunggyűrűt húzza szeretett hitvese ujjára. Brünhilde viszont Grane nevű walkür-paripáját adja Siegfriednek. Változás. A házasodni vágyó Gunther figgelmét a lángok közé rejtett Brünhildére hívja fel Hagen. Azt a eselt ajánlja, hogy az ideérkező Siegfriednek adjanak a jeledés italából és akkor ő Brünhildét elfeledve, Gutrane után vágyódik majd. De Gunther csak akkor adja Siegfriedhez hűgát, ha viszont ő Brünhildét neki megszerzi. A megérkező Siegfried elmeséli, hogy a niebelung-kincsből a gyűrűt és a sisakot magához vette. Hagen tudára adja, hogy a sisak bővöserejű és azt jevéve azzá változhat, akivé-amivé akar. Hát változzon át Gunther alakjává és így hozza el a csak őáltala elérhető Brünhildét. A bájitalból vezetett hős Guntherrel vérszerződést fogad és útrakel Brünhildéért. Hagen ördögien tombol a sikerült eselen.

És a további, jólismert eselekményt hasonló módon mesélte a ma gyermeke, akit hüszkéség dagasztott, amikor a végére ért, mert hogy hát ő mily nagyszerű flú. aki ezt is tudja és így világosan és szabatosan el is mondta . . .

„Tempora mutantur” . . .

A ma fiatalembere:

A sötétben három nő ordít. Az öreg Wotan szidják, hogy mindennek vége lesz. Nem kell többé melózni és minden kampec lesz. Elég a világ és az istenek is kiélesznek. A Walhallon épített istenlak, a citadella is elég és megszűsz. Aztán Siegfried és Brünhilde vitvilólját látod. Siegfried únja a banánt, új nő kell neki és bebeszéli Brünhildének, hogy harcolni akar, mert ő még tettekre vágyik.

Hát persze ez maszlag, mert Siegfriednek elege van. Valami új viszonyra vágyik. No, majd itt fog penésznedni. Megint új képet látsz. A disznó Hagen azt főzi ki, hogy elhappolja a niebelungok kincsét és hogy ezt elérje. Gunther hűgát: Gutrunét behálózza. Gunther röhög a jó mókán, hogy az övé lesz Brünhilde és ezért nem bánja, ha Gutrunét odakerítik Siegfriednek. Aztán jön az a Siegfried. Derekan lóg a két játék: a sisak és a trombita. Azt se tudja, minek az neki. Hagen bedumálja neki, hogy a sisaktól minden lehet. De előbb igyon. És ad neki valami mixet, amitől belesántul. Egész hűlye lesz. És hozzák neki az új nőt. Randa tyúk ez a Gutrane, de Siegfriednek ez is jó. Ki van éhezve. Belepistul és megígéri, hogyha Gunther őt neki adja, hát idecipeli Brünhildet. Majd a gyűrűt is visszacsórja tőle és akkor minden rendben lesz. Hagen, ez a vén tróger meg röhög, hogy Siegfriedet jól bedőtötte.

Falk Géza

TÁRGYILAGOS

RADIÓKRITIKÁK

A rádióhoz sűrűn érkeznek a bíráló levelek, nagyobb részük a gáncsoló, kisebb részük a dicsérő. Nem mintha a műsorban több lenne a kifogásolni mint a dicsérni-
való. De ha valaki egy-egy műsorszámmal különösen meg van elégedve, ritkán vesz annyi fáradságot, hogy erről levélben értesítse a stúdiót. Azonban, ha valakit nagyon felbosszantott egy műsorom — teszem az, hogy nem mint szereplője, hanem mint hallgatója volt részese, akkor hamarabb szánja rá magát arra, hogy megírja a Stúdió-
nak az „igazat”.

Legmulatságosabbak azok a levelek, amelyek nemlétező dolgokról mondanak véleményt. Például egy igen éleshangú levél emelt kifogást a „Tragikus szerelem” műsorszám keretében elhangzott Bartók és Kodály-dalok ellen. Ezeket a dalokat pedig Basildes Mária művésznő az idő rövidsége miatt nem is énekelte. A napi műsorban sem volt benne, csupán tervbe vette a Stúdió és erről írt előzetes jelentést valamelyik újság. A kritizáló tehát arról írt véleményt, amit lelki füleivel hallott.

Az *előre-hallásnak* is akad nem egy képviselője. Főntal énekesnő első szereplése volt műsorra tűzve d. u. 6.45-re. Sajtóhiba folytán azonban egyik lap rádiómelléklete 6.15 percet írt. 6.35 perckor megszólalt a rádióportán a telefon és egy hallgató — bizonyára a sajtóhibás újság olvasója és őnagysága hódolója — a legmelegebb elragadtatással nyilatkozott a pompás és imént elhangzott énekről és kérte, hogy adják át a hölgynek őszinte gratulációját. A hölgy pedig e percben nyitott be a portáshoz, megmondva nevét és kérdezve, hogy merre van az a Stúdió, ahol ő énekelni fog. A portás előbb udvariasan átadta a gratulációt, aztán útba igazította a szörnyű zavarba jött kis művésznőt.

Egy elhunyt és ezért meg nem nevezhető, nagyon tekintélyes hivatásos kritikus is alaposan elvetette a sulykot: a közfelfogásban álló méltóságos úr egyik hetilapban kegyetlenül lecsépejt egy fiatal zongoraművészt. Pedig a jelzett időben nem is az ifjú titán játszott. Műsorváltás volt és Sauer Emil világhírű zongoraművész lemezeit adták. A kritikus azonban — talán ki sem nyitva hangszóróját vagy csak annyi időre, hogy meghallja, szőle a zongora — ennek bejelentését nem hallotta és kíméletlenül lerángatta a hallgatni vélt és nem rokonszenves „ifjú, kezdő és tehetségtelen” művészt, azzal fejezve be kritikáját: „a végét meg sem hallgattam...” Kár volt, mert akkor meghallotta volna, hogy ki zongorázott és akkor nem kell otthagynia ama hetilap rádiókritikusi rovatát...

Derűs perceket okoztak azok a levelek is, amelyek *Herczeg Ferenc* „Karolina” darabjával kapcsolatosan érkeztek. Az elragadó egyfelvonásosban a kedves pap-nagybácsi megsűgja öccsének, hogy az a bizonyos vidéki kislány szerelmes bele. Mikor a fiú ebben kételkedik, a pap-nagybácsi jól értesültségét azzal támasztja alá, hogy ő ezt bizonyosan tudja, hiszen ő a kislány gyónatója. Erre a hallgatóság között akadtak olyanok, akik ezt „gyónási titok elárulásának” minősítették.

Kedves volt az a levélíró hölgy is, aki a „Tragikus szerelem”-ben elhangzott Othello részletet túlsötétnek és komornak tartotta. Ő azt vélte volna helyénvalónak, ha a rádió ez alkalomra az Othellót átdolgoztatja kibéküléssel happy endre, mert „az csunya, ha egy férj megfojtja a feleségét!”

Igen tárgyilagosan, szakkifejezésekkel el látva indult az a kritika, amelyet egy hölgy egy énekesnő fölött gyakorolt. Levelét ezzel vezette be: „Soraim megírásában semmi érdek nem vezet” — csak aztán ne végezte volna azzal, hogy „az én lányom sokkal jobb és őt mégsem találták szereplésre alkalmasnak...”

Tavalyelőtt került mikrofón elé a leg-sikerültebb hangjátékok egyike, Barsi Ödön: „Az ördög hegedűse”. A címszereplő Paganini Uray Tivadar, a Nemzeti Színház művésze alakította. A darabban előforduló és Paganini által játszott hegedűszámokat persze egy hegedűművészre bízták. Még pedig olyanra, aki méltóan képviseli a „Paganini”-virtuóizációt. A hegedűlést — névtelenül — egyik legkitűnőbb, európai hírű művésznünk, a Zeneakadémia egyik tanára vállalta és az ő bravuros játéka is nagyban hozzájárult a megérdemelt sikerhez. Aztán harmadnap befutott egy kritika. A levélírónak — ezúttal férfi volt — nagyon tetszett a hangjáték, de „Uray művész úr nagyszerű színész, de hegedűlni bizony nem tud! Nem lett volna szabad vele játszani. Erre a célra hivatásos hegedűst kellett volna keresni. Itt van az én fiam, akadémiai növendék és éppen most tanulta meg a hangjátékban előforduló egyik hegedűszámot. Tanítványa X tanár úrnak, tessék csak tőle megkérdezni, ő majd megmondja, hogy az én fiam egészen másképp játszotta volna el azokat a hegedűszámokat, mint Uray művész úr! Tessék csak megkérdezni X tanár urat!”

Hát az bizonyos, hogy az „ő fia” egészen másképp hegedült volna, mert a hivatkozott X tanár úr nem volt más, mint a hangjátékban hegedülő művész...

Pálfi Margit

ki költő és
en gazdag,
ait utánzó
ban éltek,
berel állan-
l színesebb
dott, végül
nden szűrő
élnék, mint
legszenebb
z Operabáz
ült, olyan
kezdése előtt
Kérlekálás-
hogy legalább
és a sző-
ma nyelvén,
hát parti-
mögöttem
z. Az öreg
vége lesz.
len kampec
kiesznek. A
citadella is
Brünhilde
a banánt,
ünhildének,
ég tettekre
Siegfriednek
vágyik. No,
at új képet
ki, hogy
ét és hogy
runét behá-
án, hogy az
n bánja, ha
nek. Aztán
lóg a két
zt se tudja,
a neki, hogy
lőbb igyon.
belesántul.
neki az új
le Siegfried-
belepistul és
neki adja.
d a gyűrűt
inden rend-
meg röhög,
akít büszkő-
tudja és ily
Falk Géza

A tündérvilágot három hölgy jelenti a Svábhegyen. A hajnal első pirkadásánál három túllruhába öltözött lány fűzőgette a balettci-pőjét. Csak a fák friss susogása s egy-egy koránkelő vagy későn fekvő tücsök ciripelése kíséri a természet szentharmóniás muzsikájával a szépség táncát. És lendül a láb és lendül a kar, nevet a száj, mosolyog a szem: a tánc születik itt.

A Miasszonyunk bo-
hóca áhitatos lelke-
vel imádság ez a
Mindenhatóhoz a
napfényért, az
örömeért, a zöld
füvért, a kacagá-
sért és minde-
nért, ami szép,
ami boldog-
ság az élet-
ben

Pintér
Margit,
Hamala
Iren,
Horváth
Erzsi,
(Bojár
Jelit.)

Valaki belépett

Irta: DALLOS SÁNDOR

Ma különös látogatóm volt.
Még sohase járt eddig nálam, nem ismertem őt, nem volt vele semmi érintkezésem se. Csak hallottam róla, beszéltem is róla, írtam is róla, de ez mind: irodalom.

A valóság, az más.

Elmondom a látogatás történetét.

Délután fél négykor történt. Ültem az íróasztalomnál és félórás ebédszünettel reggel nyoletól dolgoztam. Kéziratpapírok voltak az íróasztalomon, balra az állványon a könyveim, jobbra az ágyam, mögöttem az ajtó, a falon két jametszel. Kint meleg és az alattam levő emberek rádióztak. Valami előadás volt, nem tudom mi. A szomszéd tetőn egy ember állt, az uccán ment egy teherautó s én, mondom, írtam. Idegen életekben éltem. Ezt a mondatot írtam le: "... a Duna olyan volt, mint az én..."

Egyszóval egész közönséges nap volt s egészen mindennapi pillanalt.

Akkor jött.

Nem hallottam se ajtónyitást, se esengetést, nem vettem észre semmi jelet. Nem jelentette be a lény, hogy: ez meg az van itt és beszélni akar velem. Se kint, se bent nem volt a világban semmi rendkívüliség.

Annyi volt az egész, hogy valami nyomás támadt a szívem táján, egészen egyszerű kis nyomás, amilyet máskor is éreztem már, ha sokat dolgoztam. Kiegyenesítettem hát magam, odanyúltam a mellemhez, mert mindig így szokott ez a kis fájdalom elmulni.

Most nem mult el, kitarlott, hiába egyengettem magam. Megmaradt. Ennyi volt csak: fizikailag jájt a szívem.

Nem törődtem vele, dolgoztam tovább. Nem törődhet az ember fizikai önmagával: a legkevesebbel aztat törődhet. Nincs is semmi értelme és lealázó dolog is. Hát írtam. Hogy a Duna olyan volt, mint az én.

Akkor úgy éreztem, mintha megrázkódnék körülöttem a szoba, kis, rövid, villámgyors rázkódás, a nyelvem alatt valami sós íz támadt, sohasem éreztem azelőtt, megsédültem, hogy meg kellett kapaszkodnom az íróasztalban s lehet, hogy egy pillanatra elvesztettem az eszméletemet, mert mikor megint a szemembe villant a papír négyyszöge, úgy éreztem, mintha elmull volna egy esztendő. Vagy talán több is. Nem tudom felbecsülni az érzésheli időt.

S akkor már ott volt. Ott állt az ablak és az íróasztal között. Nyugodtan. Csöndesen. Tisztán. Egyszerűen. Mint ahogy a tények jelentkeznek.

Nem mondhatom, hogy láttam: ennél több volt. Éreztem, az életem tapintotta, az idegvégződéseim elérték.

Ő volt.

Szeretném elmondani, milyen. Csak érzésről beszélhetek, belső látásról.

Szép, tökéletes formájú, nyugodt, nagyon harmónikus férjialak. Magas. Egy kicsit hasonlít halott édesapámhoz. Komoly szeme van és zavartalan, kissé hosszúkás arca. A járomcsontjai erősek és az álla. De ebben nincs semmi féltelenség, semmi túlzás, semmi diktátori akarat. Csak egy nagyon biztos, a végtelenségig összehangzóra kiformált férjfiarc. Nem ijesztő, inkább megnyugtató és egy nagyon keveset szomorú. A szája vonala tökéletes, válla széles, dereka karesű. Legfeltűnőbb rajta a keze. Hőfehér, karesű, de érezni, hogy iszonyú erős. Nem brutális, csak biztos. Meg lehetne ülni rajta, meg lehetne fogni; körülbelül az volt az érzésem, mint mikor apám kezét láttam.

Mondom, délután fél négy volt, csönd, a feleségem olvasott a másik szobában, a kislányom aludt, én itt ültem előtte és tudtam, hogy Ő az.

Nagyon őszintén akarok mindent elmondani.

Az első érzésem az volt, hogy milyen szép. A figurája és az egész lénye. Ha festő lennék, megfesteném.

Valahogy nem féltem. Olyan egyszerű volt és természetes, ahogy ott volt, hogy nem lehetett félni. Ép úgy nem, mint ahogy nem félek attól, hogy vagyok. Egyszerűen egyetlen villanás alatt megmértem magam, az erőmet, a tartalmamat, hivalásomat, célomat, életemet s azt éreztem, hogy

nem lévedtem el. Ugy éltem, amilyennek születtem, ahogy kellett. Ez jó nyugalom volt és melegség. Örültem, hogy nem vagyok bilang.

Lehet, hogy ez mosoly volt?

Nem tudom.

Akkor jutott eszembe, hogy a kislányomat fel kell nevelni és mindenképpen kell annyit végezni az életemben, hogy a feleségemnek maradjon annyi, amiből megél. Végigvettem a terveimet, témákat, megírandó könyveket, egyetlen villanás alatt beosztottam a munkát és láttam, hogy ha semmi nem jön is hozzá — de ez nem lehet, — körülbelül tíz évre való. Az volt az érzésem: nem fog éhezni a feleségem és a kislányomnak is lesz talán valamije.

A következő pillanatban az íróasztalra néztem és azt gondoltam: ez ja. Ez a szó volt életem legteljebb szava és legnagyobb szenciája. Mintha most fedeztem volna fel, vagy most éreztem volna meg gyökérig valamit.

Hozzányúltam az arcomhoz és megtapintottam. Örültem a húsnak az arcomon. Ez az volt: én. Az öntudatom. Érzékeltem magamat. S rögtön rá olyan világosan éreztem, mintha egy lengetert szemlélnék, hogy a papíron a ceruzám grafitjának a nyoma túl fog élni engem. Egészen bizonyosan. Ha nem bolygatják, ötszáz év múlva is el lehet olvasni. Ez arányérzéseket támasztott bennem a paránytól a végtelenig s olyan plasztikus érzésem volt valahol legbelül, mintha izlenék s láttam, hogy az ízelet a legmélyebb érzékelésem. Valahogy ízekben élek. A legenyémebb hasonlatok villantak fel bennem és láttam: az ízelet érzésén alapulnak.

Azt éreztem, hogy a nemek vonzalma a legnagyobb áldás a világon. Szerettem volna valakinek megmondani.

Mindez végtelen tiszta volt, egyszerű, önmagától való természetes, mint ahogy a magvak kihajtanak.

Ennyi volt az egész; azt hiszem, két másodpercenél nem tartott tovább s vége volt. Valami csönd maradt utána, nyugalom, a jenségesség érintésének ózinja. Mintha valami végtelen energia száll volna ki a levegőben. Sok villámlás után ilyen tiszta a levegő és ilyen a világban minden vonal, mint ez után a két másodperc után.

Természelesen a Halálról beszélek. Ő járt nálam. Megmulatta magát s megismerkedtünk. A naptárban aláhúztam a napot: 1938 december 5, kimentem, megittam egy pohárka pálinkát, a feleségem ott állt mellettem, megcirógattam az arcát és az járt eszemben: ugyan mennyi időm lehet még hátra? A feleségem rám nézett és azt kérdezte:

— Mi az?

Lehetett valami különös a cirógatásomban?

— Semmi — mondtam.

És azt gondoltam: húsz évem még biztosan van s addigra Vera csaknem-huszonhárom éves lesz. Mosolyogtam. S az a esodálatos, hogy magamra, a testi életemre, alig gondoltam valamit.

ÁLDOMÁS.

Kicsit megkéstem. Hosszú volt az éjjel és szokatlanul fúttak a szelek; ne vedd zokon testvérem, áradás volt: — kidőlt a gát — s csak most köszöntelek. Tudom, nehéz volt, éjjel zörgetett rád a vén Duna és megrohant az ár, visszahúzódott s újra lecsapott rád, ahogy szákmányra ront a sasmadár.

De voltak itt már külön áradások, nagyobb vihar és furcsább mánia. Mi lehet, ahol ennyi súlyos baj volt s amennyi baj volt, annyi Mária. De most, hogy kissé elhalkult a láрма és megcsitultak szerte a szelek, hát ki tilthatná meg magyar-testvérem, hogy ennyi baj közt felköszöntselek.

Az angyalát! Ez, testvér, nagyszerű lesz, az áldomásra hörpintem borom, már tűz a Nap a hosszú barázdákon és fény fut át a felhőfodrokon.

A szántóföldön óráról órára gyarapszik, érik, tarkul a vetés, hol ennyi élet születik egy éjjel, hát hogyne lenne ottan szenvedés.

Legyél boldog a jászol árnyékában és ne csüggedj a cséplőszij alatt, ezer éve, hogy lenn a Volga partján feszítetted ki durva íjadat. Mint roppant lovas éreszobor: Te messze nyugatra néztél, hol dúsabb a rét, aztán „érclovad” sörényébe kaptál s a Dnyeszter felé rántottad fejed.

Már ezer éve küzdesz itt e földön, hová sorsod s vad lovad hozott, kövér földünkre, szép asszonyainkra — már mennyi nép és hányszor osztozott. Mint asztalt álljuk körül országunkat, szüntűgy, mint ezer esztendő előtt és kiválik majd: Árpád vezér jobbján Gnd. Kond, Tas, Huba, Töhötöm. Előd.

ÖRVÖS LAJOS

Közhasznú könyvek nagy választéka

Ragyogó szakácskönyv.

A mai világban százszorosan fontos egy ilyen utat mutató mű, amely a háziasszonyt átsegíti legsúlyosabb gondján, a főzésen. Kilecseszáz kitűnő recept található a könyvben, szegény, gazdag kedvére válogathat benne. Ára két pengő 50 fill.

A szívbetegek és azok gyógyítása.

Ebből a népszerűen megírt, mindenki számára érthető hasznos könyvből már nagyon sok csüggedő merített reményt. Ismerjük meg szervezetünket. A 124 oldalas, keménykötésű könyv 1 pengő 50 fillérért kapható.

Gyorszámoló.

Hivatalban, üzletben, műhelyben nélkülözhetetlen. Rengeteg időt takarít meg, aki megtanulja a számolásnak ezt az egyszerűsített formáját. Soha másként nem számol többé! Bámulatos, hogy hányféle egyszerűsítés lehetséges! A könyv ára 90 fillér.

Bélyegalbum.

Gyermekeink álma, férfikorunk nélkülözhetetlen darabja az olcsó, kitűnően áttekinthető, praktikus bélyegalbum. Ez valóban az! Háromezer bélyeg fér el benne levegős elrendezésben. Ára csinos, mutatós kivitelben bővítve egy pengő és 90 fillér.

Német-magyar kereskedelmiszótár.

Ebben a nélkülözhetetlen műben megtaláljuk a német és magyar kereskedelmi levelezés szókinését, fontos és hézagpótló munka. A 216 oldalas könyv ára keménykötésben 96 fillér.

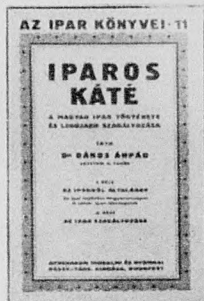
ANGOL NYELVTAN kezdők számára.

Aki mester nélkül akar elsajátítani egy nyelvet, keresse sem találhat ügyesebb segítőt ennél a könyvnél. Gyakorlati alapon tanít meg írni, olvasni, beszélni. A munka 160 oldalas, ára fűzve 70 fillér.

Vegytan a mellényzsebben.

A gyakorlati tudnivalók valóságos kincsesára ez a könyv. A háztartásban és a házkörüli tennivalók szempontjából nélkülözhetetlen, mert ezer dologra ad választ. A 260 oldalas könyv ára 70 fillér.

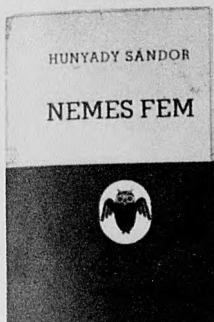

Iparoskáté.

A magyar ipar története, fejlődése és legújabb szabályozása a tárgya ennek a kitűnően megírt, szemléltetően csoportosított könyvnek, amelyet ismernie kell minden iparosnak. Terjedelme 260 oldal, ára 70 fillér.

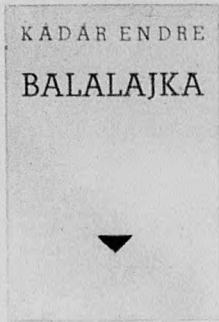
Megrendelések Tolnai könyvesboltjába küldendők, Budapest, VII, Dohány ucca 12. Minden könyvet bérmentve küldünk. Kérjük a vételár előzetes beküldését, mert utánvétért a posta 75 fillért számít.

Ragyogó kiállítású és olcsó regények

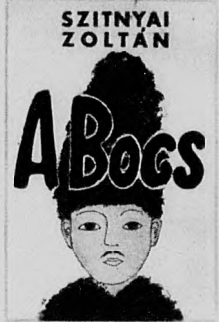
Hunyady Sándor:
Nemes fém..

A nemes fém: Matild, a pénzfejedelem leánya, aki beugrik a koldus színsztruppba, rövid idő alatt az ország legelső sztárja, majd világhíresség lesz. A könyv 220 oldal, egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

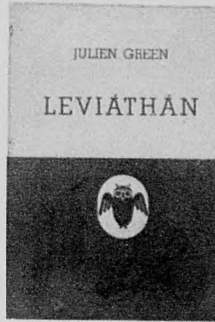
Kádár Endre:
Balalajka.

A balalajka halk pengése szövi át ezt a regényt. A csöndes zene mellett mély emberi dráma kíséri két ember szerelmi harcát. A könyv 228 oldal, egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

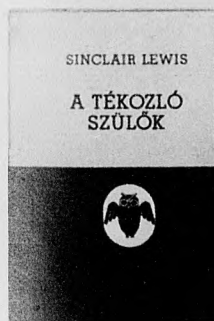
Szitnyai Zoltán:
A bocs.

E regényben élénk társul a középosztály városba került fiának ismerkedése a nagyvárossal és a mondain élet sokféle megnyilvánulásával. A könyv 220 oldal, egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

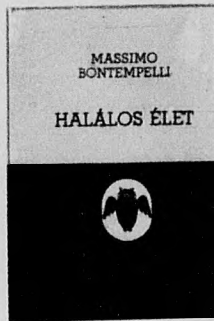
Julien Green:
Leviathan.

Green a modern francia regényírásnak egyik nagy mestere, kinek műveit a legtöbb európai nyelvre lefordították. A könyv 262 oldal terjedelmű, finom egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

Sinclair Lewis:
A tékozló szülők.

A Nobel-díjas amerikai író a nemzedékek örök ellentétét izgalmas nagyhatású regényben rajzolja meg. A könyv 240 oldal terjedelmű, finom egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

Massimo Bontempelli:
Halálos élet.

Egy család tragikus élete ez a regény, amely megmutatja, hogy a déli népek lelke is tele van sötét árnyakkal. A könyv 234 oldal, finom egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

Luigi Pirandello:
A kitalált.

A kitalált asszony küzdelme a rosszindulat és irigység ellen bontakozik ki a Nobel-díjas olasz író e nagyszerű regényében. 214 oldal, finom egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

Chardonne:
A boldogság éneke.

Ha boldogok nem is lehetünk, érdemes élni, mert megismerhetjük a boldogságot, ha megvalósítani talán nem is tudjuk. 220 oldal, finom egészvásznon kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.** **Megtakarítás 1 pengő 10 fillér.**

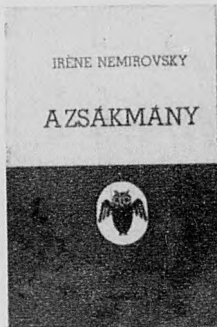
Megrendelések Tolnai könyvesboltjába küldendők, Budapest, VII, Dohány ucca 12. Minden könyvet bérmentve küldünk. Kérjük a vételár előzetes beküldését, mert utánvétért a posta 75 fillért számít.

Ragyogó kiállítású és olcsó regények

SIGRID UNDET
A HŰ FELESEG

Sigrid Undset:
A hű feleség.
Egy házasság története ez a regény. 220 oldal, egészvászson kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.**
Megtakarítás
1 pengő 10 fillér.

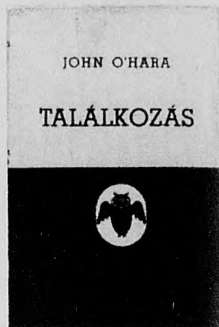

IRÈNE NEMIROVSKY
A ZSÁKMÁNY

Irene Nemirovsky:
A zsákmány.
A könyv terjedelme 230 oldal, finom egészvászson kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.**
Megtakarítás
1 pengő 10 fillér.

G. Gunnarsson:
A vulkán árnyékában.
A könyv 236 oldal finom egészvászson kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.**
Megtakarítás
1 pengő 10 fillér.

JOHN O'HARA
TALÁLKOZÁS

John O'Hara:
Találkozás.
A könyv terjedelme 238 oldal, finom egészvászson kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.**
Megtakarítás
1 pengő 10 fillér.

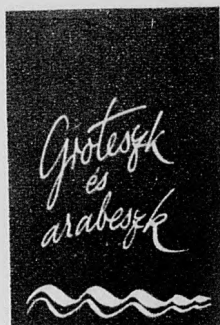
Rosamond Lehmann:
Titokzatos felelet.
A könyv 308 oldal, egészvászson kötésben 3 pengő 60 fillér helyett **2 pengő 50 fillér.**
Megtakarítás
1 pengő 10 fillér.

Bohuniczky Szeffi:
Az eszteregi hitbizomány.
Feszültséggel telített magyar tárgyú regény. Terjedelme 184 oldal, ára egészvászson kötésben 3 pengő helyett **1 pengő 30 fillér.**
Megtakarítás
1 pengő 70 fillér.

Lidia Szejfullina:
Egy kuruzsló élete.
Orosz író nő regénye, amely újszerűségével európaszerte nagy feltűnést keltett. A 192 oldalas könyv ára fűzve **2 pengő helyett**
1 pengő 20 fillér.
Megtakarítás
90 fillér.

Edgar Poe:
Grotoszok és arabeszkek.
Az ismert amerikai költő nagyszerű műve: A könyv 292 oldal, finom egészvászson kötésben 5 pengő bolti ár helyett **2 pengő 50 fillér.**
Megtakarítás
2 pengő 50 fillér.

Megrendelések Tolnai könyvesboltjába küldendők, Budapest, VII, Dohány ucca 12. Minden könyvet bérmentve küldünk. Kérjük a vételár előzetes beküldését, mert utánvétért a posta 75 fillért számít.

nyek

HARA

ÖZÁS

Hara:

ozás.

erjedelme
om egész-
ben 3 pen-
er helyett
0 fillér.
arítás
0 fillér.

nyek

nyek

Poe:

zk és
szk.

merikai köl-
-ű műve: A
oldal, finom
kötésben 5
ár helyett
50 fillér.
karítás
50 fillér.

ucca 12.

üldését,

Délibáb

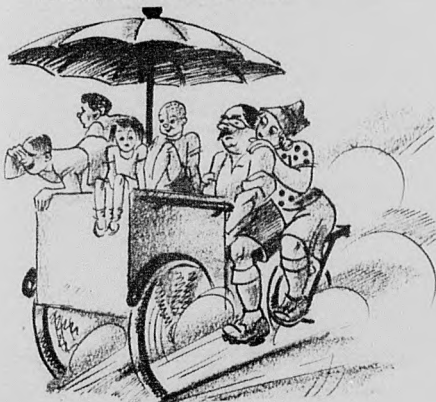
Vajjon jó idő lesz-e vasárnap?...

VIKENDEZŐK A GÖRBE TÜKÖRBE

Görlök csapata hétvégi pihenőre karikázik

A fűszeresek kirándulása

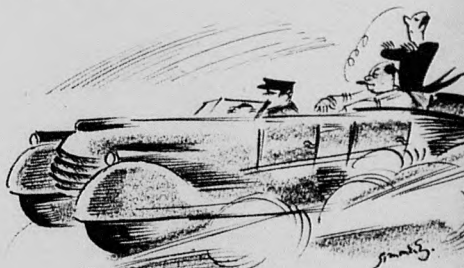
A könyvelő és b. családja

A szerelmesek hétvégi hajókirándulása

A tanár úr a szabad természetben

Az elnök úr vikendje

A barna bőlény

IRTA: BARÓTI GÉZA

1.

Házasságunk harmadik évében, amikor már kiheverték a kezdők apró földrengéseit, megszabadultak az adósságtól és a házasetel furcsa kis lázadásaitól, János egy barna bőlényt vásárolt az évfordulóra. A bőlény égetett cserépből készült s a kirakat közepén állt, tükördarab ezüst fócsájában, leszegeve vad, bozontos fejét s — úgy tetszett — minden porcikájában jorró indulat remegett. János sokáig állt a kirakat előtt s bámolta a bőlényt lenge porcellánimfák, mészelt poharak és findzsák között; élvezte tagjainak dermedt arányát és hideg cserépszemének véres, böles pillantását. Később restelkedve vette észre, hogy vállát előre görbíti, mint a bőlény, pupozza a hátát, csaknem fujtatott elragadtalásában.

Gyorsan bement, megvásárolta a bőlényt s gondosan ügyelt a csomagolásra, aztán hóna alatt a súlyos műtárggyal hazasietett. Emma piros, gyermekes izgalommal bontogatta a csomagot, elnémult, amikor megpillantotta és megbűvülten szemlélte.

— Olyan, mint te — sutlogta, — olyan vad és erős.

János megint felvette a bőlény görnyedt tartását, hörögve fujtatott és dübörgött Emma

nyomába, aztán végigdől a heverőn és nevette. Az asszony melléje kuporgott s lihegve a játéktól, helyet kerestek a bőlénynek a szék, egyszobahallos józsefvárosi lakásban, ahol ilyenkor a gőzfűtés száraz festékszaga keringett.

— Hová tegyük? — kérdezte János s nyomban érezte, hogy a bőlény nem fér a lakásba. Emma bölintolt. Most látta csak, hogy milyen nagy az araszos állat? — s attól tartott, hogy éjjel feléled, szédülje az öreg butorokat, legázolja álmában félelmetes csülkeivel, amit sáros talajba merített a szobrász. János megérezte félelmét és magához húzta.

— Ne félj, te gyerek. Cserépből van. Majd elláll az iróasztalon. Legalább látom.

Az asszony komolyan bölintolt:

— Jó lesz, legalább látod. Hozhatom a vacsorát?

2.

A bőlény évekig állt az íróasztalon, mint egy pogány címer. Nem volt többé egyszerű dísz tárgy, babonákat fűztek hozzá s Emma egyszer beismerte, hogy hisz a bőlény tilkos, ősi erejében. A kabala nem is volt alaptalan. Mióta János hazavitte a bőlényt, sorsuk javulni kezdett, a siker a férji nyomába szegődött. Kiadták a regényét, egy előkelő hetilap állandó munkatársának szerződtette, a kapós színpadi szerzők közt emlegették.

— Csibinek köszönheted — mondta az asszony, amikor a népszerű színésznőnek filmet íratlak vele, — Csibi a szerencséd. Nem hiába, hasonlítasz rá.

Csibinek becélte a bőlényt gyengéden, a fiát egyszerűen Andrásnak hívta. János valóban hasonlított a bőlényre, belsejében is. Vállas, vaskos ember lett, csak a csipője maradt karcsú. Bozontos sörényt eresztett vastag nyakára, mély és szomorú pillantást lesett el, amikor az állatkerlben jelkereste Csibi élő őseit. Nemes, böles írónak ismerték s az irodalmi kávéházban egy fiatal szerkesztő kimondta a háta mögött:

— A bőlény. Olyan nehéz és komor, mint a bőlény.

A gúnynev, amelybe különös tisztelet vegyült. Jánosra ragadt, de jel sem nézett, amikor visszamondták neki. Természetesnek vette, akár a keresztnévét, de azért elmondta Emmának, mikor haza ment. Már elköltöztek a kényelmetlen józsefvárosi bérházból, Pasaréten laktak

egy villa második emeletén. Csibi most is az íróasztalon tanyázott; az új óriási mahagóni asztalon, amelyre elmés világítást szereltek s amikor János lámpát gyújtott, rőt, ferde fény érte a bölényt. Ugy festett, mintha most merült volna fel az alkonyattal a fűrengetegből.

— Bölény — nevette szomorúan az asszony, — te vén bölény. Még több magad is elhiszed.

— Miért? Azt jelenti, hogy nagy vagyok, súlyos és tekintélyes. Félnék tőlem.

Az asszony elfordult. Tudta már ő is, hogy félnék Jánostól, akit hideg, kemény büvölet fogott körül. Szívesebben vette volna, ha mindenki szereti.

— Ezt is neki köszönheted.

János lenézelt az asszonyra.

— Miért bántod? Csibi maga a szerenese. A szent állapot. Nem engedem bántani. Ha nem látom meg akkor, ki tudja hol tartunk most.

Emma nem is felelt. Leoltotta a villanyt és sokáig álmatlanul feküdt az ura mellett, aki sűrű, nyers horkadásokkal aludt, hatalmasan, mint egy kimerült bölény.

3.

János sikert sikerre halmozott. Egy tekintélyes irodalmi társaság tagjává választotta, minden sorát arannyal fizették. Az a ritka író volt, akiről mindenki elismerte, hogy kivételes, magános tehetség, de a népszerűség is kitartott mellette. Nem győzött eleget írni, titkárt fogadott, aki kéziratait másolta, válaszolt leveleire és számontartotta bokros társadalmi teendőit.

Életét már csak a munkának szentelte, családjával futólag érintkezett s megesett, hogy nem is vette észre Emmát, aki a fiúkkal sélált a Dunaparton. János a divatos színésznővel fejtézelt, akivel sokat emlegették az utóbbi időben. Aljas kis hírek voltak, mert Jánosnak semmi köze sem volt a színésznőhöz; úgy viselte, mint egy külföldi rendjelet.

Emma elpirult és hazament. Nem szólt semmit, hiszen házaseletük értelkes belső tartalma már régen romlani kezdett, mint a hajóteknő, amit elősdiék szállnak meg. Bekopogott Jánoshoz, aki magában élt már könyvei, kéziratok között a barna bölénnyel.

— Nem zavarlak? Csak azt akarom mondani, hogy szerdára vendégeket hívunk.

— Az államtitkárekat?

— Nem. Azok elutaztak. Írókat, újságírókat, pár festőt, színészt. A szakmát. Itt az ideje.

— Jó. Intézd el. Szervusz.

Futólag megcsókolta a feleségét és munkájába merült. Az estély kitűnően sikerült. A „szakma” kitelt magáért. Előzönlötték a lakást, János szektájának alsóbbrendű papjai, egyszerű kis újságírók, kezdő írók, friss színészek és szerzők. Fedor, a titkár, úgy állította össze a vendégsereget, mint a színházi rendező. Vigyázott arra, hogy mindenki János mögött maradjon, aki jókedvű fölénygel úszott a népszerűség hullámain. Kedves volt ez a rajongó.

Délibáb

Szépség, egészség sugárzik

a naphől. Élünk vele okosan. Strandolásnál, napozásnál használjunk Citrom „C” vitamindús napolajat. Egyenletesen, jól barnít, nem hámlaszt, táplálja és védi a bőrt. A természetes szépség forrása: Citrom „C” vitamindús kozmetikai készítmények.

Törv. védve 67.951. sz. Önt e készítmények megbízható jóságáról.

Citrom kenőes szeplő ellen

Citrom fényvédő crème

Citrom fényvédő puder

Citrom zsíros kenőes éjjelre

Citrom nedvdús crème, nappalra, puder alá

Citrom olaj, arctisztításra

Citrom ránceltalanító olaj

Citrom arcvíz, fényes, mitesszeres, zsíros arebőr

és pattanás ellen

Citrom puder, minden színben

Citrom crème rouge, színezése rózsaszírommal

Citrom kölni

Egyéni arc- és fénykezelések. Hajszálirtás. Villanykezelés. Testaranyítás. Megtanítjuk hölgyeinket készítményeink otthoni helyes alkalmazására.

SCHADEK ANTALNÉ

kozmetikai intézete

Budapest, IV, Váci uca 9. 1. 3. Corso mozi ház. Vidéki szétküldés az összeg beküldése mellett, portóköltés P —.70.

féktelen banda, amely felfalta a büfét, ivott és mámorában birtokába vette az egész lakást.

— Éjjelfelé aztán unni kezdte őket. Bántotta a kezdők csipogása, a bizalmaskodás, úgy érezte, beszennyeződik köztük. Emma pompásan mulatott. János irigykedve figyelte csapongó kedvét s egyszerre megkeseredett szájában a szivar füstje. Heves vágyat érzett, hogy közéjük vesse magát, mint régen, láncoljon a feleségével; de Csibire gondolt, amint áll az íróasztalon s szeméből böles közöny árad. Hirtelen meggyűlölte az ártalmas bölényt, mint a fogoly a rablartóóját, amikor megcsapja a szabadság szele.

— Leszámolunk — suttogta és besurrant a szobájába. Felvette a hideg, nehézkes testet és gondolkodás nélkül a sarokba vágta. Hívány, lyukacsos, sárga cserepeire gázolt, amikor Emma benyitott.

— Mi történt János?

Mosolyogva legyintett:

— Semmi. Valaki leverte ezt a vén vacakot. Nem kár érte. Már ügyis urtam. Gyerünk.

Belekarolt az asszonyba és vitte a hall felé, ahol valaki éppen elindította a gramofont.

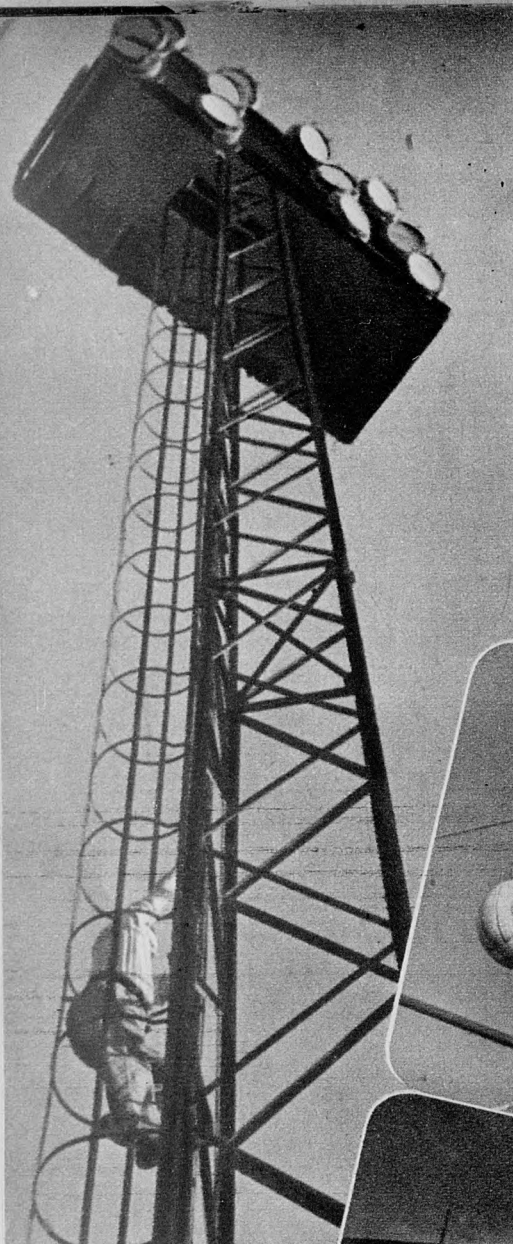
Dr Morrisson
szőrtelenítő depilátor

67

Esti futballmérkőzés nappali világosság mellett

A magyar főváros mindig híres volt arról, hogy a Szent István-heti ünnepekre a vidékről feljött vendégeknek igyekezett rendkívül, különlegeset nyújtani a szórakozás és látványosság terén. Az ünnepi hét érdekes eseményei, csemegeszámba menő nevezetességei közé tartozott az elmúlt évben a tündérien kivilágított Királyi Várpalota, a Lánchíd és az Országház épülete. Most ezekhez a megcsodált látványos kivilágításokhoz egy újabb csatlakozott. A múlt évben esténként villanyvilágítás mellett rendezett Szent István Kupáért folyó futballmérkőzések sikerén felbuzdulva, még nagyobb méretekre alapozva, az idén is műsorba iktatták az érdekes küzdelmeket. A latorcaucai sporttelepen a magyar technika újabb diadalmas remekművét csodálhatja meg a közönség, amely szórakozást, felüdülést keresve özönlik esténként a pályára.

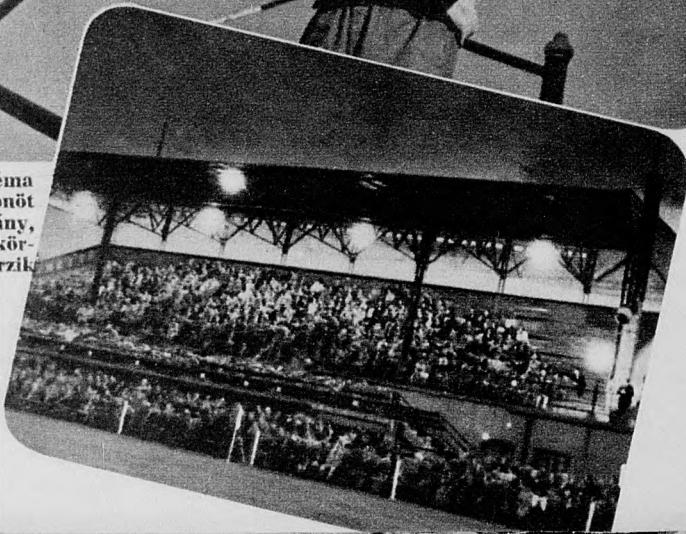
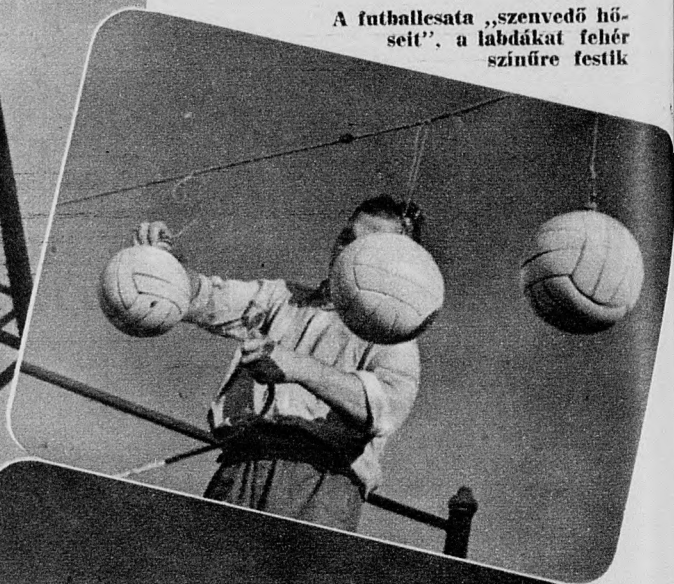
A futballcsata „szenvédő hőseit”, a labdákat fehér színűre festik

A mérkőzések néma szemtanuja a huszonöt méter magas vasállvány, amelynek villanykörteit gondosan ellenőrzik.

A fényesen kivilágított tribünön várja a közönség a mérkőzés kezdetét

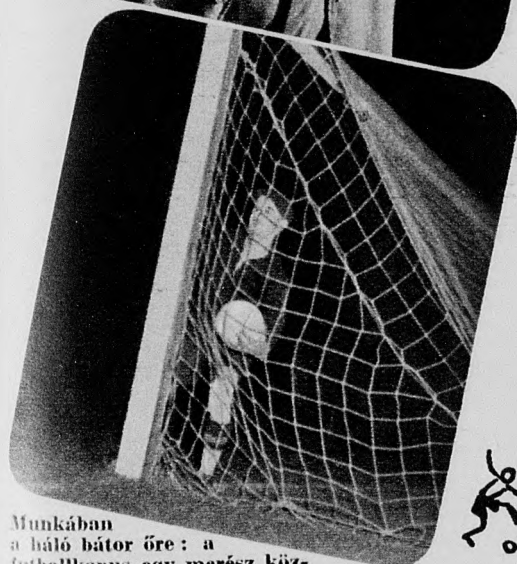

és
mellett

olt arról,
égekre a
yekezett
a szóra-
nepi hét
a menő
z elmúlt
ályi Vár-
épülete.
nyos ki-
ozott. A
ítás mel-
ért folyó
lva, még
fdén is
delmeket.
yar tech-
t csodál-
ozást, fel-
pályára.

vedő hő-
kat fehér
re festik

A magyar vil-
lanytechnika esod-
dái ezek a 2000
wattos lámpák,
amelyek a pá-
lyát nappali vi-
lágossággal
árasztják el

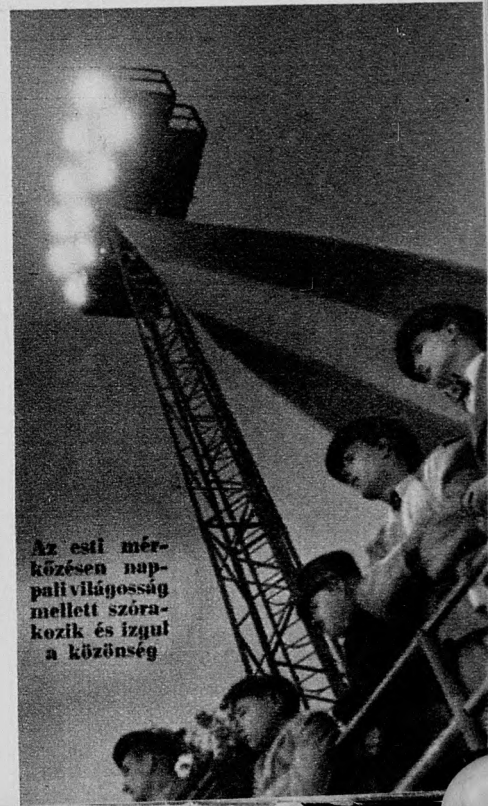

Munkában a háló bátor öre: a futballkapus egy merész közbelépéssel megszerezte a labdát (Jónás felbetelei)

Az Elektromos-sporttelep négy sarkában négy darab 25 méter magas vasoszlopon 48 darab 2000 wattos fényerősségű óriási villanylámpa nappali világosságot áraszt a játéktérre, ahol a mérkőzések folyamán a nyolc legjobb futballegyesület nyolcvannyolc játékosa vív kemény, férfias küzdelmet Budapest sportszerető polgármestere: Szendy Károly értékes vándordíjáért, a Szent István Kupáért. A villanyvilágítás mellett folyó esti futballmérkőzések maradéktalan szórakozást nyújtanak minden budapesti és vidéki sportrajongónak.

Folyik a futballeset a fehéringes esztár és a kapus között a labdáért

Az esti mérkőzésen nappali világosság mellett szórakozik és izgul a közönség

A FÉRFI AZ OKA

mindennek

IRTA: SIMA FERENC

Hagyjuk abba kérem azokat a gúnyos vicceket a karmin, cinóber és violaszín női ajkakra, a hetenként váltott hajszínről és a kitépett szemöldökről!

Ne szellemeskedjünk, hogy hölgyismerősünkért most már akkor sem aggódnánk, ha hajszálon függne az élete, mert megfogyókúrázott természetétől úgysem szakadna le az a hajszál!

Ne szisszenjünk fel, uraim, ha jövedelmünknek 150 százaléka megy el elseje körül nejeink és leányaink öllözködésére!

Maradjunk esendben és tartsunk bünbánatot!

Mert mi vagyunk az okai mindennek!

Mialtunk buktak meg sorra Budapesten India legválogatottabb önkínzó jakírját. Hiszen mit tudnak ők ahhoz képest, amit asszonyaink visznek véghez önmagukon nap-nap után, csak hogy — tessenek nekünk! Ennyi önsanyargatásért Távolkeleten már szent dervisnők volnának valamennyien.

Mi pedig viccelt üzünk gyötrelmeikből, vagy a Számlahegyek Völgyében a hajunkat tépjük és ordítózunk, hogy így, meg így...

Ne védekezzünk azzal, hogy mi egy árva szóval sem kívánjuk tölteni ezeket. Mert nincs igazunk.

Karonjogvást andalgunk hölgyünkkel a Dunaparton, tekintetünk azonban eközben egy előttünk haladó esinos bokán lefelé. Igaz, nem szótunk, de hogy is szótunk mi a saját hölgyünknek, hogy nicsak, milyen édes egy boka, de ezzel a hosszú és néma tekintettel már rákényszerítettük őt, hogy a lehető legsürgősebben neki is olyan édes-egy és lefelé-színialó bokája legyen.

Hát — ez komizság tőlünk, uraim! Vizsgáljuk át lelkiismeretünket és javuljunk meg! Hogy a büntudatot jobban felébbresszem, elmondom Gizi néni esetét.

Gizi néni szépnek mondott övegyasszony volt. Súlyra nézve 79 kilót nyomott és mivel korra nézve még innen volt az onnanon, halálosan szerelmes volt Kornélba, a kecskekékszemű állatorvosba, akivel egyszer aztán kirándult a Hármashalárhegyre.

Oh, ha tudta volna Keckekékszemű Kornél, hogy mekkora gyötrelme volt szegény Gizi néninek hegyet mászni, ahelyett, hogy otthon a nyugágyban desszertet szopogatva Jókait olvasott volna. Hacsak sejtette volna legalább, hogy mit palástol az a kicsattanó jókedv, ami Gizi néni patakban verejtékező két óráján egész úton ott virult... Akkor biztosan térdre borult volna Gizi néni előtt és hálaképpen tett volna valami szépet. Mindenestre szebbet annál, mint hogy a pin-cérnek, aki a hegytetőn végre eléjük tette a párolgó sertéspörköltet, így szólt:

— Az enyémet vigye vissza, fiam és hozzon másikat. Mert utálok a kövéret!

Gizi néni hős volt, tehát visszafojtotta feltörő könnyeit és amíg Keckekékszemű Kornél nyári szabadságát töltve, lent horgászott a Balatonon, addig ő vekkerszóra ébredt

kora hajnalonként és még az elsötétítés félhomályában körül-
futotta háromszor a Városligetet. (A rendőr csak egyszer
fogta el, de akkor majdnem statárium elé került a náta lévő
gyanus esomag miatt.) Aztán hazasietett, persze gyalog, a
Soroksári útra, ahol az eddigi kávé-vaj-dzsem-félcipő helyett
megreggelizett egy kiscsésze magyar-teát, természetesen cukor
nélkül, mert az hízlal. Reggeli után tornázott rádióra, majd
ismét elgyalogolt, hogy másfélórán át lepedőkbe és gyapjú-
pokrócokba csavartan nehéz-masszirozást kapjon. Esméle-
lének visszanyerése után ezt követte a vívóóra. Majd az ebéd,
amely három levélnyi salátából és két cső zöldpaprikából állt,
bár az utóbbi helyett ünnepnapokon egy cső főttkukoricát
evett Gizi néni. A délutáni műsor hidegzuhanyozás, majd a
Háromashárhegy megmászása volt, természetesen fel a
csücsig, hogy néma mementóként elébe álljon az a vendéglo
és csak egy picurka libamáj után epedő lelkében felidézze
Kecskekékszemű Kornél szavait: „Utálom a kövéret!”

A vacsora aludtlej volt és utána jött a boldog álom, Kor-
nélről és a lakodalmi ebédéről, amelyen majd talán, kivétele-
sen, egy szeletke tortát is megehet...

Hat hét mulva 54 kiló volt Gizi néni. Lötyögő bőrét szépen
plüsszébe rakatta és szivrepesve várta vissza Kecskekékszemű
Kornélt, az állatorvost.

És néhány nap mulva Kornél valóban jelentkezett telefonon.
— Remek polykákat fogtam — ujságolta lelkendezve, —
olyan cuki kövérek voltak, hogy na még!

— De hiszen maga utálja a kövéreket! — kiáltotta a drót
másik végénél elrémülten a légiesen karesú Gizi néni.

— Sertéspörköltben — jelelte Kecskekékszemű Kornél.
— De mindenben a kövéret, ami él. Hiszen... éppen ezért
imádom magát, Gizike. Legyen a feleségem.

Gizi néni nem tudta elrebegni a boldogító igent, mert
újullan összeesett. Amikor pedig ecettel és szalmiákszesszel
mégis csak életre dörzsölték, taxit rendelt és zokogva elbujdosott.

Nem kérem, nem meghalni ment Gizi néni, hiszen tudjuk
már róla, hogy hős volt, akiről tanítani kellene a középisko-
látkban. Nyolc hét mulva visszaérkezett Pestre és amikor
rátette lábát a taxi lépcsőjére, a kocsi kinyjában féloldalra
dőlt.

Mert Gizi néni ekkor 126 kilót nyomolt.
Kecskekékszemű Kornél, aki kijött elébe, egy másik
taxin követte, mert nagykocsi ekkor történetesen nem állt
a Nyugati előtt.

A vége?

Laci fiam nem tudta megszámolni a fogásokat a lagzin,
mert ő még csak húszig tanult.

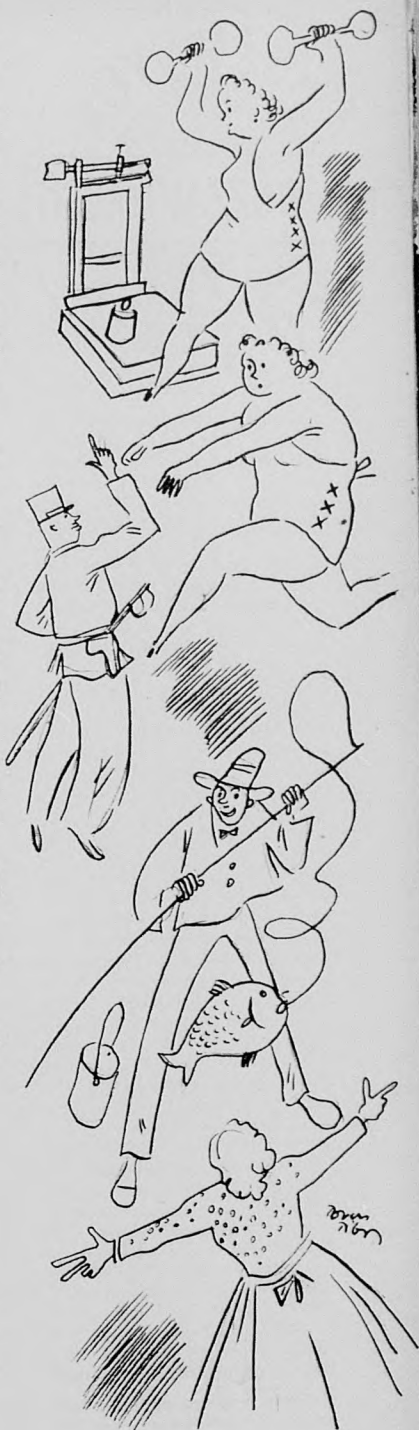
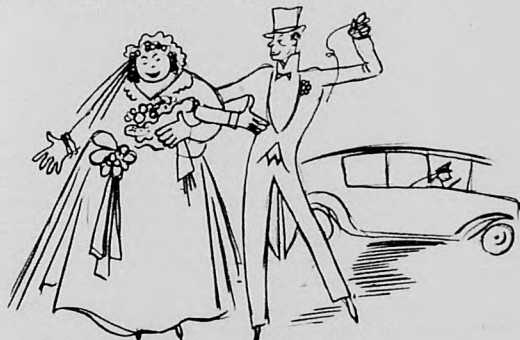
Szóval: hepiend.

De azért dráma ez, uraim. Helyesebben: tragédia...

Egy szót se hát a nők ellen. Egy pissenést se! Mártírok

k. És mi vagyunk az okai mindennek.

Aki nem hiszi, kérdezze meg — a feleségét.

Szeretnék boldog lenni. Ne veszítse el a kedvét és a reményét. A tízezhét év olyan kevés és olyan tökéletesen gyógyulhat meg, hogy nem késik le a boldogságról sem. Az a fő, hogy... akarjon meggyógyulni. Az akarat csodákat tesz és ha ehhez hozzáveszi fiatal szervezete erejét, nincs oka a kétségbeesésre. Csak lelkileg tartsa magát. Ne gondoljon a betegségére — ez annál is könnyebb, mert mint írja, soha semmi fájdalma nincs — legyen jókedvű, szórakozzék, dolgozzék, szóval lelkileg legyen nyugodt és derűs. Ha ezen kívül sokat van levegőn, napon, jól és sokat étkezik, lényegesen hozzájárul a mielőbbi gyógyuláshoz. És ne felejtse el. Akarni... nagyon akarni a gyógyulást...

15 éves feleség. Hogy ne kerüljön sokba az utazás és édes anyjától se szakadjon el messzire, legokosabb lenne ha Bécsben vagy Grácban vállalna állást. Pár óra alatt eléri bármelyiket és a célját éppen úgy megtalálja, mintha messzebb menne. Állást legjobban úgy kap, ha egy, két bécsi nagyobb napilapban hirdetést ad le. Röviden legyen benne, mit tud és mire vállalkozik. Nem kétséges, hogy hamarosan talál elhelyezkedést... Ebben a korban a pattanások még nagyon is természetesek. Semmiféle külső kezelés nem használ ellenük, mert eredetük a vérben van. Ha azonban gondoskodik arról, hogy

bélműködése kifogástalan legyen, azonkívül nem eszik semmi fűszeres, semmi túlszíros és nehéz dolgot, eleget van napon, levegőn és eleget mozog, a dolog hamarosan és tökéletesen rendbejön... Mindig örülök, ha levéllel felkeres és mindig szívesen válaszolok. Szeretete nagyon jól esik és szívből köszönöm.

Viktoria. A kérdésre, hogy hangja olyan-e, amelyből munkával, szorgalommal ki lehet fejleszteni az operett vagy az opera színpad részére megfelelő hangot, csak akkor tudhatja meg, ha feljön és énekel egy szakembernek. Az operaházi énekesek közül többen foglalkoznak énektanítással: Bazilides Mária, dr Székelyhidy Ferenc, dr Palló Imre. De mehet a Zeneakadémiára is Augustus végén jöjjön, mert akkor kezdődnek a felvételek. Anélkül, amíg ezen keresztül nem esik, nem lehet tenni semmit, és nem lehetnek reálisak a tervei sem.

Ibolya vagy orchidea. Ne is kísérletezzék, mert a felvett modor soha sem válik, sem természetessé, sem vonzóvá. Mindig modorosság marad és mindig ellenszenves lesz a valamire való izlésű emberek előtt. Mert ahhoz, hogy Greta Garbo legyen valaki, Garbónak is kell lennie az illetőnek. Láthatja, hogy még tehetséges filmszínésznők sem tudják jól utánozni és mindegyikről az első pillanatban leri, hogy nem önmagát adja, hanem utánoz. És ugyan hogyan jut az eszébe, hogy „bárhölgyektől” tanuljon viselkedést és „modort”. Csak nem képzeli, hogy a magánéletben az használható és sikert ér el vele? Pont a fordítottját érné el, azonkívül nincs kizárva, hogy egész életére lehetetlenné tenné magát. Ne akarjon utánozni senkit, legyen rendes, finom úrilány. Igaz, hogy ezeket nehezebben látják meg és lassabban tudnak sikert is elérni, de rendszerint mégis elérik, mert aki házasodni akar, nem keres sem Garbós sem bárhölgyes

allűröket, hanem feleségnek való rendes úrilányt, aki őszinte, kedves, esinos és nem akar más lenni, mint ami. Azonkívül ne felejtse el, hogy az orchidea nagyon drága virág, csak a gazdag embereknek való. Nincs hát értelme, hogy kis polgári lakásban orchidea akarjon lenni valaki.

Fekete kis lány. A szeplő ellen, bármit is mondanak a reklámok... nincs orvosság. A foltok ugyanis nem a legfelső bőrretegen vannak, hanem jóval mélyebben, így bármivel is kenik a bőrt, az alsóbb rétegre nem ér semmi. Tavasszal, amíg a szeplők ki nem jöttek, valami kis eredményt lehet elérni a fényvédő kenőcsökkel, púderekekkel, de sokat nem. Sem hámlasztás, sem egyéb csodaszer nem segít. Ha segítene, az amerikai filmvilág egyik csillaga, Hepburn bizonyosan nem lenne szeplős. De olyan sűrű és sötét szeplővel szaladgál New-York utcáin, amelyhez foghatót senkinél sem láttam. Nyugodjon hát bele a szeplőbe, hiszen ha jól lebarناول ember, nem is csúnya. Ha pedig a bőre máskülönböen szép finom, bizony nem rontja el az a kis szeplő.

Miklós. Hagyja az egész dolgot. Az a lány, aki ennyire nem megértő és ennyire nem látja be, hogy állásnélkül nem lehet házasodni és a szülők ellen sem szabad eszelkedni, nem való feleségnek. Az mindig csak a saját rövid esze után indul és azzal soha semmit nem lehet megértetni. Ez pedig halála a házasság békéjének. Ha az a nő lenne, akire építeni lehet, azt kellett volna mondania: — dolgozz, végezd el a szakmát, addig én is belegyakorlom magam a mesterségembe és ha mind a kettőnknek lesz a kezében kenyér, a szüleid sem fognak ellenkezni és: összeházased. De nem ezt teszi, hanem gyötri a „gyűrűt”. Pedig már benőhetett volna a feje, hiszen huszonegy éves lánynak kell tudnia, hogy a kenyér az első és azután jöhet a gyűrű.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, mert anélkül nevüket, vagy városuk nevét, esetleg mind a kettőt használok jeligének. Magánlevelet nem írok. Az „Asszonyok postájá”-t kéthetenként közöljük.

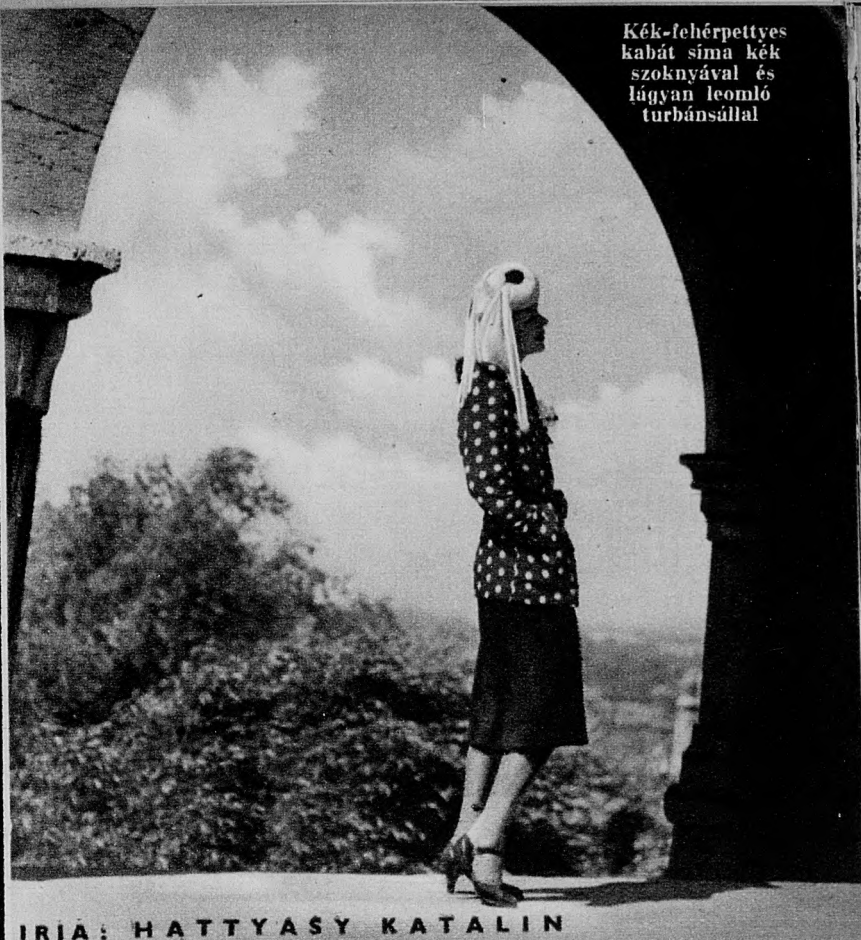
feleségnek
nyit, aki
esinos és
mi, mint
felejtse el.
a nagyon
a gazdag
Nincs hát
s polgári
akarjon

A szeplő
pandanak a
s orvosság.
nem a leg-
vannak.
ebben, így
a bőrt, az
ér semmi.
szeplők ki
i kis ered-
a fényvédő
erekkel, de
hámlasztás,
aszer nem
e, az ame-
ik esillaga,
osan nem
olyan sűrű
szaladgál
amelyhez
nem láttam.
ele a szep-
lebarnul az
csúnya. Ha
különbö-
zony nem
szeplő.

a az egész
aki ennyire
ennyire nem
állásnékül
sodni és a
zabod esle-
feleségnek.
saját rövid
szaladgál
megérteni.
a házasság
a nő lenne,
t, azt kellett
— dolgozz.
kmát, addig
magam a
és ha mind
z a kezében
sem fognak
összeházaso-
ezt teszi.
„gyűrűért”.
németül vol-
szonogy éves
nia, hogy a
és azután

ül nevüket.
t nem írok

NYOLC ÉV
A NŐKNEK

Kék-fehérrpettyes
kabát sima kék
szoknyával és
lágyan leomló
turbánsállal

ÍRJA: HATTYÁSY KATALIN

Ez a divat Pesten

Önálló divat fővárosunként — ez ma a jelszó. Divat-önellátás és önellátás-divat. Végig-jártuk a pesti szalonokat, megnéztük, mi készül, mit rendeltek meg, mit tartogatnak a leg-közelebbi divatbemutatóra és mi van rajzban, tervben, fantáziában?

Mintha csak összebeszéltek volna a szalonok: csaknem kivétel nélkül mindenütt meny-asszonyi ruhát készítenek. Ugyilátszik, a nyárutón megint szüretel Ámor. A hófehér, csip-kés, fodros-bodros álmok jórésze magyaros. A legszínompásabb azonban az a vörösbor-színű pruszlik, hozzáálló, cobolyt helyettesítő, valóban sikerült báránnyutánszégéllyel, amelynek főkötőjét — mert asszonynak készül — valódi halasi csipkével ékesítették. A dolmányon is valódi ezüstgombok vannak. Külön értéke a ruhának, hogy selyme, bársonya, csipkéje, ezüstje — Magyarországon készült. Ez az igazi magyar ruha.

Az úgynevezett átmeneti holmik között az idén nemcsak kabátok szerepelnek, hanem meleg ruhák és mellénykék is. Sok ujjas, gallérnélküli mellény készül barnából, tompa-zöldből, mustárszínből és pirosból. Az egyik váciúcai szalon azonban érdekes újítással lépi meg őszre a hölgyközönséget: feltűnően szellős, szinte nyárias dolgokkal kedveskedik. A ruhák anyaga lenge, repülő, nyilvánvalóan nem sok meleget tart. Amikor effajta aggá-lyainkat közöltük a szalon tulajdonosnőjével, mosolyogva elsieltett és nagy csomó angóra-holmival a kezében jött vissza. Ezek már nem ruhák voltak, hanem nadrágok, nadrág-holmival a kezében jött vissza. Ezek már nem ruhák voltak, hanem nadrágok, nadrág-kombinék. A nagyon meleg, kellemesen simuló, puha angórafehérneműt ajánlja a szalon a lenge modellekhez s mi lelkesen felkiáltunk: Végre!

Végre nem kell dideregni, végre könnyű felsőruhában járhatunk, akárcsak nyáron, végre pehelysúlyú fehérneműt kapunk és végre megszűnik a férfiak örökös rófrénje arról, hogy a nők esztelenül öltözködnek. Csak egy a baj, hogy ez az angórafehérnemű — méreg-drága, legalább is még egyelőre.

Delibáb

EZ A DIVAT BERLINBEN

A német főváros irányító szerepet kapott a divatban, amióta Párizs megszűnt a világ divatgóc-pontja lenni. Az elmúlt évek sikerei bizonyítják, hogy a berlini modellek beváltak. A müncheni divatfőiskola két ízben szerepelt már nálunk nagy kollekciójával s a modellek jórészt előre-gyezték megvételre a pesti szalonok. Berlin és Budapest között általános modellesere indult meg.

A német modellek érdekessége, hogy a szoknyát észrevétlenül rövidítik. Minden évadban egy centivel. Most a térd felett tartanak és általános meglepetést keltett, hogy egyes berlini és bécsi cégek a rövid estélyi ruhával kísérleteznek.

Néhány most érkezett németországi ruhaterv: fűzőld nadrágszoknya, hófehér pulloverrel. Érdekes az az emprimémintájú könnyű szövet is, amelyből harangszoknyát és elől keresztben ráncolt felsőrészt készítenek Berlinben. A müncheni divatfőiskola egyik eminens tanulója díjat nyert azzal a tervével, amely érdekessé mintájú barna anyagból készült: a szántóföld rögeit, göröngyeit ábrázolja az árnyalt barna minta. A ruha elől gombok helyett hajtúkkal van összetűzve, amelyek ferdén, kecsesen tartják össze a kis madeira-lyukakat. A fazon teljesen síma, rövidujjú s egyetlen színes dísz az a tű, amely mosolygó, szőke leányfejet ábr-

Sötétkék nadrágszoknya strandra, sportra, keresztcsikos pulloverrel

rázol babos, hátrakötött kendővel.

Érdekesek az új, sötétebb német anyagok is. A Zellwolle ma már közkezen forog, de megvan már a valódi selyem illúzióját keltő műselymes, pamutos, különféle bonyolult vegyi folyamatokon átment anyagjuk is. Ezer-számra gyártják az elnyú-hetetlen női munkakabátokat, amelyek nem gyűrődnek, nehezen piszkolódnak és nem kimoshatók, hanem — lemoshatók. Egyszerű, vízes ruhával lehet végezni a munkatermekben a „nagy-mosást”.

Világoskék-fehérmintás empriméruhához esinos a fehér vászonkabát, nagy, rátűzött zsebekkel

szoknya'
kereszt-

trakötött

, sőt leg-
ragok is.
már köz-
m illuzió-
mes, pa-
bonyolult
kon át-
is. Ezer-
sz az elnyű-
kabáto-
a gyűrűd-
szkolódnak
k, hanem
Egyszerű,
et végezni
n a „nagy-

mintás em-
mos a fehér-
bát, nagy,
t zsebekkel

Ilyen az amerikai
„délndi”. Fekete taft-
szoknya fekete jersey
felsőrészsel, sárca
kalappal

EZ A DIVAT NEW-YORKBAN

Amerikában min-
den divatos, ami
nyerszínű. Semmi
rózsaszín, semmi vi-
lágoskék, minden
spárgából, zsákszínű
anyagból van. Ezt
bevezették részben
már nyárra is, de

Két későnyári
modell — estére

őszre még jobban kifejlesztik a nyers-kultuszt. Nyersszínű őszi szövetkosztümök tervét küldték most New-Yorkból az egyik belvárosi divatszalonnak. A féltve őrzött amerikai rajzok között szerepel még egy estélyi ruha is. A tervező nem véletlenül rajzolt „szélescsipejű” hölgyet, hanem ezzel akarta kihangsúlyozni az „alapárnázást”. Hosszú ruhák alá ugyanis rövid, fodros alszoknyát készítenek az egyik nagy newyorki divatszalonban, hogy ezzel a csipővonalat megerősítsék, természetesen — csak egyes alkalmakra. Fedák Sári jut eszünkbe, akiről egy időben tudni vélték, hogy minden szerepéhez új alakot „gyúrat magának” masszózéval. A nagy Zsazsa tehát megelőzte Amerikát?

Az Ujvilágban néhány évvel ezelőtt készítettek oly gyakran hosszított vonalú kosztümöt, mint legutóbb nálunk. Őszre azonban a pesti kosztümkabátok is kurtábbak lesznek, sőt színes anyagból készülnek olyan rövid kabátkák, vagy inkább csak mellények, amelyek nem érnek lejjebb a derek vonalánál. Ez az irány szintén Amerikából érkezett skiccek után született.

A kalapok kifogyhatatlan változata készül New-Yorkban, — amint magánlevélből értesülünk. Legújabbak a gyarmati modellek, amely különbség nélkül az európai országokra, minden gyarmatnak egy-egy jellegzetességét ráakasztja a kalapra. Kissé furesén hatnak majd ezek a modellek a nagyvárosokban, télen, de: divat, divat. Miért keresnénk benne pont most észszerűséget? A kalapok szalagja mellett, — írja levélírónk — egy-egy húsz centis vadállat áll őrt. Oroszlán, tigris, puma, orrszarvú, — minden akad. Persze azért a fenevadaktól nem kell megijedni: nem biztos, hogy általános divat lesz belőlük.

Még egy érdekes és nem kevésbé költséges amerikai újítás: ősszel a nerzetek hármásával, négyesével nem a kosztüm nyakára akasztják, hanem hosszú kabáton huszasával a csipőre vetik őket, ötletes összekapcsolásban.

1. Sütétkéék nyersvászon short fehér „lampasszal”, nyersselyemblúzzal. 2. Fehéralapú, tarka-virágos, balerinaszoknyás fürdőruha. A szoknya karimáján lószőr van, amely „kítartja”. 3. Narancssárga-esikós könnyű, ráncosszoknyájú ruhácska. 4. Liláskék ruha, elől végig fehér betéttel. 5., 6. Két estélyi ruha. Az első emprímészoknya, fehér blúzzal, a második „piszkos-lila” nyomott anyag, elől húzva, piros és kék virággal

KI KELL HASZNÁLNUNK

a nyár végét vagy mint az amerikaiak mondják, a weekend mintájára, a somerendet. A napsugár most már csak ajándék, amelyet akkor vonnak meg tőlünk az Egek, amikor akarnak.

Nem vitás, hogy kizárólag az olcsóság eredménye: még mindig készülnek strandruhák és nyári estélyik. A pár pengőből kiállítható karton dresszek kifakultak, elszakadtak vagy egyszerűen — a bőséges strandolás alatt unalmasakká váltak. Ezenkívül a divatszalonok a forgalom nagyobb fellendítése érdekében mindig újabb és újabb modelleket találnak ki, hogy ezzel léprecsalják a könnyen gyengülő hölgyeket. A hófehér fürdőruhák bizony már dunaszínűek lettek a víztől, ami a gyakorlatban, mint tudjuk, nem kéket, hanem piszkos-szürkét jelent. Ezen azonban nem okul a divathölgy: ismét megveszi a fehér alapú, tarkarózsás, kis ballerina-nadrágos lenge parti öltönyt, hiszen ez olyan jól áll az arcához. Azokat a strandra is viselhető kis ruhákat, amelyeket a nyáron olyan előszeretettel és nagy lendülettel csináltattak hölgyeink, továbbra is lehet még hordani, legalább is addig, amíg „Idő generális” ezt megengedi.

Híába minden: az emprímé-láz minden évben kitör s az idén még ősszel is folytatódik majd a szövet-emprimék ezerféle változatában. Természetesen a színek kiabálása tompul majd s a színhatás így valóban őszi lesz.

Addig is azonban, amíg szövetrohát kell öltönnünk, nézzünk kissé szét, milyen szezonvégi ötletek vannak. Leginkább kellékekben hoztak újat: karperec, üvegvirág fejdísz, színes cellofán-öv és — a régi amoulette, amelyben a hölgyek szívüknek kedves fényképet, hajtineset hordanak, éppen úgy, mint valamikor. Állítólag a háború hozta divatba a régi időknek ezt a bájos, bársonyszalagon nyakbaakasztott kis aranytokját. A kedves, aki elment, parányi emléket adott s ezt a hölgy féltő szeretettel őrzi.

Eötvös Károly és az irodalom

Írta: IFJ. HEGEDŰS SÁNDOR

Gyerekkorom óta ismertem Eötvös Károlyt, mikor még Pápán járt Jókay Eszterné, a híres Vályi-házban, azóta is többször találkoztam vele.

Egyszer a Délivasút budai állomásán találkoztam vele. Én a Hunnia Evezős Egylet sárgagombos sportruhájában voltam, yachtsapkával és mikor megláttam az öreg Vajdát, oda siettem hozzá és matrómódra tisztelegtem előtte.

— Hát te hová mérs ebben a mondurban? — kérdezte.

— Az Adriára! — feleltem nagy büszkén.

— Aztán mit keresel te ott?

— Yachtozni megyek! Herczeg Ferenc vett egy gyönyörű yachtot Cívesban, úgy hívják, hogy „Hajnal”. Angliában még „Sea bird” volt a neve, de átkeresztelte, most levisz magával egy kis kirándulásra — bejárjuk az Adriát!

Az öreg dümmögött valamit, aztán megvetően mondta:

— Mit kerestek ti ott azon a talján pocsolyán?

— Az nem pocsolya kérem, az tenger, mégpedig magyar tenger!

Erre felhorkant:

— Magyar tenger, jegyezd meg, öcsém, csak egy van és ez a — Balaton!

— De bocsanatot kérek — vitáztam az öreggel. — a Balaton nem tenger, hanem csak tó!

— Nem igaz! — mordult rám a Vajda. — az tenger, mégpedig a világ legnagyobb tengere!

— A Csendes tenger nagyobb! — vágtam szavába.

— Hát nem nagyobb! — dühöngött az öreg. — Ha időm lesz, majd fölmerem, de már előre mondhatom, hogy nem nagyobb! Aztán meg ez magyar, magyar annak minden csöppje, minden partoldala. Akár a zalai szikláit nézem, akár Somogy fővenyét...

— Ez igaz! — feleltem.

— Nahát, ha igaz, akkor magyar embernek nem szabad elhagyni ezt a tengeret. Irónak meg éppen nem. Mert az író csak azt írhatja le, ami körülötte van, ha pedig az idegen, az nem nekünk való... Én már ötvenszer is körülutaztam a Balatonon...

— Olvastam is urambátyám nagyszerű könyvét „Utazás a Balaton körül...”

— Na látod!...

— Beismerem, olyan magyar könyvet nem ismerek még egyet! Az a badacsonyi szüret folyton előttem van... Es hozzá a szüretelő edények veszendő, de ősz kifejezései: rocska, finta, fertály, csöbör. Szótárt kellene összeállítani an-

nak a könyvnek az alapján azokból a szavakból. Éppen úgy, mint Herman Ottó „Halászat” című könyvéből, a halászati szerszámok és neveit lehetne összegyűjteni...

— Ebben már neked van igazad, öcsém... abban meg nekem van igazam, hogy magyar ember, de kiváltképp magyar író, maradjon meg idehaza. Van a Balatonon yacht is, ha éppen az kell, meg van ott elég esónak, halászladi, lélekvesztő, meg mit tudom én, mi, azzal minddel lehet a vizen csavarogni vagy nádasba bújni, nádirigófütyöt hallgatni. No hát csak amondó vagyok...

E közben elkészöntem az öreg Vajdától, mert Herczeg megérkezett a pályaudvarra. Nemsokára aztán indultunk is. Az étkezőkocsiban elmondtam neki Eötvös Károllyal való szöcsatámat. Mosolygott és valami ilyenformát mondott:

— Mulatságos az öreg, egész eredeti észjárású ember. Nagyszerűen ír magyarul... De szeretet mókázni! Ő nagyon jól tudja, hogy az Adria magyar tenger és már az Árpádok urai voltak.

Aztán hajóra szálltunk. Elmentünk Pólába, ahol a Hajnalt bejegyezték az osztrák-magyar haditengerészet hajói közé és így hadilobogóval vitorlázhatott. Aztán elmentünk Cirkvenicába, Brioniba és volt yachtélet. Fürdőzéssel, napfürdővel, halászással... Ma már olybá tűnik, mintha álom lett volna, olyan álom, amely soha többé nem valósítható meg. Lehet, hogy többé nem valósulhat az meg, hogy magyar író saját jachtján bebarangolja az Adriát, a dalmát partokat, a görög szigeteket, de tény az, hogy megvalósult az, hogy Herczeg Ferenc megírta a *Szelek szárnyán* című könyvét, amelyben éppen olyan emléket emelt ő az Adriának, mint amelyet Eötvös Károly *Az utazás a Balaton körül*-ben a Balatonnak. Herczeg Ferenc könyve megírása közben visszaemlékezett Eötvös Károlyt ama mondására: „Mit kerestek azon a talján pocsolyán?” Mert az előszóban így ír:

„Egy vád ellenében azonban eleve tiltakozni akarok. Azt mondták, nem való, hogy magyar író létemre idegenben szedem a benyomásaimat. Kálmán király emlékére kérdelem: Hát Magyarország már nem terjed a Kárpátoktól az Adriáig? Csak a kecskeméti nagy buckától a szegedi tanyáig?” Ezzel lezárható a vita, amelynek eredménye Eötvös könyve, az *Utazás a Balaton körül* és Herczeg Ferenc gyönyörű könyve, a *Szelek szárnyán*, mellyel örök emléket állított lelkünkben a mi elveszett Adriánknak!

A Délibáb humora

A férj rosszkedvű

— Ejnye de rosszkedvű szomszéd úr, mi baja?
 — Elment a feleségem a Balatonra...
 — Tehát most szalma. De hisz ennek örülnie kellene!
 — Igen, de tegnap visszajött!

Tárlaton

Bankár a művészhez: Óriási! És milyen természetű! Az embernek valóságossággal ösztöszet a nyál a szájában...
 A művész: A naplemente című képemet gondolja igazgató uram?
 — A bankár: Ó boesánat! Azt hittem, hogy ez egy tükörtojás...

A filozófus apa

— Mondd apukám, mi az a „boldogság”?
 — Idejgyelj fiacskám: a boldogság az, amikor az embernek mindene megvan, amije — nincs!

Múzeumban

Vezető az amerikai látogatóhoz: Ime ez a pergamen egy nagyon régi példány, a tudósok szerint ezt még Cicero írta.
 — Amerikai: Ugyan kérem! A mi múzeumunkban van egy ceruzarajz, amit Noé rajzolt a megmentett állatokról, amint éppen kiszállnak a bárkából.

KÁR TITOKZATOSKODNI

Leveheti tanár úr az ülőarcot, ügyis fellsmerem.
 (Lustige)

Itt tilos a fürdés

Rendőr: Kisasszony, itt tilos a fürdés!
 Hölgy: Dehát látta, hogy vetkőzöm, miért nem szólt?
 Rendőr: Mért szóltam volna, a vetkőződés nincs tiltva!

Sajnálatos ténykörülmény

— Szervusz Péterkém!
 Hallottam, hogy megnősültél, mondd, mikor ismerted meg a feleségedet?
 — Sajnos csak az esküvő után!

ÚJ MUZEUMÓR

— Mondja, kérem, hol van az a szoba, amelyben Leonardo da Vinci meghalt.
 — Nem ismertem azt az urat, kérem. Én csak nyolc napja vagyok itt. (Rire)

REMEK TALÁLMÁNY

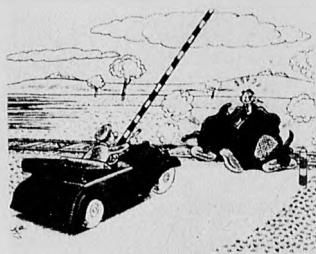

Kuleslykszemüveg kíváncsi természetű hölgyek számára.
 (Sketch)

Kezdő praxis

— Nos kedves doktor úr, hogy megy a rendelő?
 — Ó köszönöm! Délelőtt nem volt egy lélek sem — délután aztán valamivel kisebb volt a forgalom...

NEM LÁT A SZEMÉTŐL

— Mondja kérem, áthaladt már a gyorsvonat?

Babona

— Halló pincér, ez a számla tizenhárom pengő! De hiszen ez rettenetes!
 — Miért kérem, babonásnak tetszik lenni?
 — Dehogyan vagyok. De csak tizenkét pengőm van!

Nem akar tudni róla

Tasziló meséli a barátjának, Boby grófnak:
 — Tegnap a fogorvosnál voltam kérlek, rettenelesen megkínzott...
 — És fáj még a fogad, kérlek?
 — Fogalmam sincs róla, kérlek, kihúzta és ott tartotta...

A legnagyobb szerelem

Két kislány beszélget a Színgeten. Természetesen a fiúkról.
 — Bizony eddig Laci volt az én legnagyobb szerelmem.
 — Igazán? Annyira szereted?
 — Dehogyan, de 1 méter 90 magas volt!

Katonáéknál

— Mi a maga foglalkozása civilben?
 — Gyermekekocsiban utazom.
 — Kitűnő! És mindig van aki tolja?

Visszaütés

— Az örüllet a zsenitől csak egy lépés választja el, barátom!
 — Ez igaz kérlek, ez az egy lépés hiányzik neked is...

Délibáb

Pisti jót akart

— Apu, apu! — kiáltja harsányan Pistike evés közben, vendégek jelenlétében. Anyukája feddően rászól:

— Fiacskám evés közben nem szabad beszélni! Ebéd után majd elmondhatod, amit mondani akarsz!

— Na most beszélhetsz fiacskám, biztatja Pistit a papája, ebéd végén. Halljuk, mit akartál mondani?

— Most már késő, apukám — válaszol a kis fiú, — amikor a salátát bekaptad, akkor akartalak figyelmeztetni, hogy egy nagy döglött legyet is befaltál!

Reggeli párbeszéd

— Kivel esőkolódoztál reggel korán a konyhában, Kati? — kérdi a nagysága. — A tejjessel vagy levélhordóval?

— Az a kérdés nagyságos asszony, hogy hétkor vagy fél nyolckor?

Jutalom

— Mit kaptál a cégtől, ahol huszonöt esztendeje dolgozsz?

— Száz pengőt, egy aranyórát és a főnök lányának a kezét.

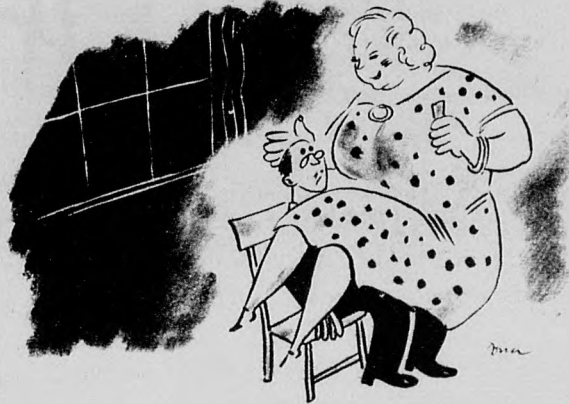
— Ennyi jó sok is egyszerre. — Bizony. A lány kezét szívesen elengedtem volna.

A TELESZKÓP

— Anyukám, küldj ide 2000 pengőt, a labdám betört itt egy üveget és ez a két mérges bácsi addig nem ereszt haza...

Délibáb

— Mondd meg a te kis asszonykádnak, mi nyomja a szívedet?

Meglepetés

— Kérem, segéd úr, csak az egyik oldalon borolválja le a bajuszomat és a szakállamat. — Csak az egyik oldalon?

— Igen. Meg akarom névnapjára lepni a feleségemet. De azért szeretném, ha látná, hogy szakáll nélkül vagy szakállal tetszem neki jobban.

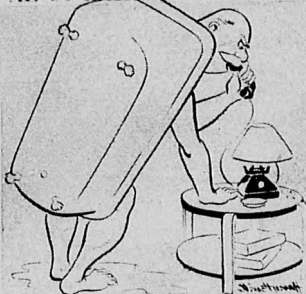
Hízalgés?

— Uram, az ön külsejét és a Rockefellerek vagyonát szeretném magamnak.

— Maga nagy hízelgő?

— Miért? Ha a Rockefellerek vagyona az enyém lenne, akkor tseppet sem bántana, ha olyan ronda vagyok, mint ön.

AZ ÚJ LAKÁS ÚJ LAKÓJA:

— Halló, halló! A fürdőkádgyárral beszélek?

A nagy találmány

— Hallottad? Egy fellaláló olyan sugarakat talált fel, amelyekkel távolról le lehet állítani a repülőgépek motorját vagy akármilyen más masinát.

— Remek. De ez a találmány csak akkor lesz tökéletes, ha a zongorákat és a gramofonokat is el lehet távolról hallgattatni vele.

Amerikai vice

Smith cégvezetője a világ legellenszenvesebb frátère. Egy vasárnap délután Smith a tóparton sétál és látja, hogy egy ember a vízbe esett. Smith kimentti.

A kimentett ember a cégvezető.

— Mr. Smith — mondja, — kívánjon akármit. Maga megmentette az életemet. Bármit kíván, teljesíteni fogom.

— Azt kívánom — sutlogja szegény Smith, — hogy a hivatalban egy szót se tessék szólni a dologról. Ha kollégái megtudják, hogy kimentettem önt, agyonvernek.

Édes álom

Feleség: Tudod mit álmodtam az éjszaka. Azt, hogy vásároltál nekem két gyönyörű kékrókat.

Férj: Legközelebb azt is álmodd majd hozzá, hogy honnan szereztem a pénzt a kékrókra.

DIMNYES

A DARAB SORSA

Csend volt a szobában. A szerző felolvasta művét, a „Három fenegyerek”-et. A színigazgató, a pénzübar és a színész (együttal rendező is) hallgatott. Izleltette a hallóttakat. A szerző elpirult: ezeknek a jötevény embereknek a csendje jól jelentett. A „Három fenegyerek” meg is érdemelte. Arról szólt, hogy három katona — köztük egy áruhás leány — hogyan mulatnak egy hegyi faluban és közövelen utána hogyan döntik el egy ütközet eredményét s végül hogyan halnak meg vidéken. Legalább is elgondolkasztó volt ez a darab, ez látszott az urak csendjén is.

Először az igazgató szólalt meg:

— Nem lehetne — kezdte lassan, keresve a szavakat — kicsit tragikusabb színt adni neki. Ne vicceljenek annyit. Vegyék komolyan az életet és halált. A leány legyen halálosan szerelmes az egyik fiúba és a másik fiú öbete. A legfájdalmasabb sorrendben haljanak meg és a halál részletezve jöjjön, színesen, lassan.

— És végül haljon meg az egyik hadsereg és aztán a másik, mind egy szálig — vetette közbe a rendező maróan. — Velel nem lehet beszélni, öreg kuvik. Hiába rajongasz Sekspiréért, ha csak azt veszed át belőle, hogy felvonnásvégen hulljanak az emberek, mint az őszir legyek. Tudom, hogy te legjobban szeretnéd bejelenteni a darab végén hóhér-mészárosi köpenyben: a királyok elfogytak. De ez nem jó. Ehhez Béla nem ad pénzt, én nem rendezem meg és a közönség nem nézi meg.

— Igen — szólalt meg a pénzübar: operettszínésznek istápolója, kövér életművész, — én röhögni akarok a pénzemért. Ebben a mesében sok humoros helyzetet kihasználatlanul látok. Például miért nem derül ki valami ostoba helyzetben a harmadik fenegyerek lányvolta. Miért nincs kihegyezve egy néhány nagyon csattanóssá fejleszthető helyzet. Ön — fordult a szerző felé — csak úgy érinti a humort, mint fecske a vizet. Mintha azt mondaná: itt viccel mondhatnék, de nem mondok. Én az ön helyében még a halálukat is valami hülye, mosolygó véletlenből hoznám ki. Miért

nem sül el például véletlenül a puskájuk és lőnek le véletlenül egy repülőgépet.

— Elég, elég, az Isten szerelmére — ordított a rendező. — Megveszek, ha folytatód. Még csak a bohóc hiányzik. Te aztán igazán elintéznéd a közönséget. Nem kövér, röhögni való kell a mi színpadunkra, azért cirkuszba mennek az emberek. Mindenből kell ide valami és — ezt gúnyosan csillogó szemmel mondta — el kell dörzsölni, állászóbá vékonnyítani a problémát, hogy azért meglegyen és a hülye is azt hihesse: gondolkodik.

— Tehát? — kérdezte az izgómozgó szerző, aki már tükön ült, hogy remekművét ilyen változó sorssal bizatják.

— Ne zavarjon — szólt rá szigorúan a rendező. — Ön már észre vehette volna, hogy csaknem felesleges itt. Mi nemcsak a színpadot, pénzt, színészeket, hangolt, diszleteket, mozdulatot és zenét adunk az ön darabjához, hanem magában a darabban is mindent, ami lényeges. Az ízel, a szagát, a hangulatát. Nem jött még rá, hogy ön szöröstül-böröstül, darabostul együtt csak arra való. hogy eszünkbe juttassa: csináljunk egy új darabot: jó rendezést és jó bevételt. Tehát figyeljen ide, az ön darabja — ha ráismer — ilyen lesz:

— Hangulatatosan fog indulni, erdei, zöldfényű jelenettel. Mondjuk, a három alak táborozik. Dal is lesz itt. Aztán valami kifakadás kell. Kutyáélet ez és hasonlók. Általában a darab főhibája, hogy túlságosan egyöntetű.

— Ez szándékos — vág közbe a szerző, akinem bírja tovább, — olyan mély a gondolat, hogy nem érvényesülne fínomsága túldurva eszelekmény mellett.

— Fenébe a gondolat mélységével — üvöltött a rendező, — a közönségnek az kell, hogy meghullámoztassák a kedélyét. Ez meg is történik, amíg én vagyok a rendező ebben a színházban.

És tovább beszélt. Részletesen, néha szóhűséggel elmondta, hogyan vállalkozik majd könnyű és mosoly. Amel csinált szándékos gyilkolása volt a darab értékeinek. Szabdaltta, vágta, gyúrta a jellemeket, torzította az alakokat

Dal Katinkának

Sárga fény jár zápor-mosta tájon,
puha a föld,
csupa tócsa, lábnyom...
Hűvös gyöngyöt
ejteget a nyárfa,
elhullt lombját
tele-sirdogálja.

Lágyul a lomb,
keményül az inda.
Csipős szél fúj,
ne ülj kiinn, Katinka:
redd magadra
puha gyapjú-kendőd,
alkony előtt
bejárjuk az erdőt.

Vigan volnánk
odakinn mi ketten...
Itthon ördög
ugrál a szívedben:
csacska kedved
zokogásba árad,
sikogatva
csókolod anyádat.

WEÓRES SÁNDOR

s mindezt olyan céltudatosan, mesterségszerűen csinálta, mintha csak cipőt talpalt volna. A szerző sirt, amikor a befejezés beállítását elmondta: a három rendkívüli ember az ő elbeszélésében úgy halt meg, mintha egyszerűen póruljárt volna. Szinte érzett ebből a halálból az állagember káröröme: Nem kellemes dolog hősnek lenni. Végül, hogy a giccs tökéletes legyen, kiderül, hogy nem is haltak meg. Élnek, de megjavultak, nem heivenkednek már, oda az önbizalmuk és nem „haszontalankodnak” a társadalom szabályai ellen.

Megdöbbenően szomorú volt, hogy ilyen beállítás egyáltalán eszébe juthatott valakinek. Úgy nézett ki, mintha a darab boldog végződésű lenne, de az ember megdöbent a boldogság árán: az együgyűségen.

Talán mindnyájan érezték is ezt a szánalmas, vértelen hazugságokat, de nem engedték tudatosítani magukban az igazat. És talán egy kis lelkiismeretfurdalást is érezték, de csak egy pillanatra. Azlán felülkerekedett bennük a kereskedő, az üzletember és máris biztosan tudták mind a négyen, hogy ezt a változatot fogják előadni.

Gesztelyi Nagy Zoltán

Csak nővel ne!...

I.
Ültem a körüti kávéházban és néztem a nőt, aki a sarokban ült a tükörnél fénylő, nagy szemekkel és huncutra festett cseresznye-szájjal. Néhányszor átmosolygott hozzám. Levélpapírt, borítékot kértem a pincértől és elszántan vettem papírra a következő szöveget:

„Bájos Ismeretlen!

Látása elbűvölt, bocsássá meg tolakodásomat. Boldoggá tette, ha ezekre a sorokra legalább egyetlen egy mondatnál felelt. Szívdobogva várom a választ.

Imádója:
Jobbablak kettő.”

A pincér átvette a levelet.
Nem mertem odanézni.
Minden idegszálam égett.

II.

Tíz perc múlva megjött a válasz. Remegő kézzel vettem át a pincértől a levelet. Vajon mi lesz benne? Igéret vagy kockáztatás? Előbb megkockáztattam egy pillantást a nő felé. Rám mosolygott. Boldogan téptem fel a levelet.

Átfutottam a sorokon:

„Tisztelt Uram!

Nem mer a veszéllyel szembeszállni. Akaratereje gyenge. Könnyen befolyásolható. Nem viszi sokra. Elcsügged a felúton. Felelősségérzése nem elég fejlett. Jelleme ingadozó, hangulata szerint változó. Egyáltalán nem megbízható. A nőknél nem lehet sikere.

Ez minden, amit irásából kianalizálhattam. Fáradtságomért tíz pengőt kérek a pincérrel átküldeni hozzám.

Tisztelettel
Oloashatallan aláírás”

Hivattam a pincért:

— Ki ez a nő?
— Hivatalos grafológus, kérem.

Mit volt mit tennem, kifizettem a tíz pengőt. A pincér vitte át borítékban. Reménykedve néztem a nőre. Átvette a pénzt és azon túl nem léteztem a számára többé. Egyetlen pillanatra sem méltatott. A jobbablak háromra mosolygott. Egy jagylalozó úrra...

DYMI

ÁGYTOLLAT — PELYHET OLCSÓN

szállít ROSNER GYULA cég ágytollüzeme, Kiskunfélegyháza. Tarkatoll — 80, szürke fosztott 1.50, 2.50, fehér fosztott libatoll 3.—, 4.20, jobb minőségű 5.50, 6.—, 8.—, pehely, szürke 8.—, fehér 11.—, 13.—, 15.—, paplan pehely 18.—, 20.—, 22.— pengő kilónként, papírsákba csomagolva, bérmentve utánvétellel.

Délibáb

A szellem sportja

Névrejtvény

ÁG—DOR—KA—NÁN—
TÓ—SÁN—OT—JAN—
NES—DOR

A fenti 10 szótagból öt keresztnév állítható össze. Ezek kezdőbetűi megfelelő sorrendben hatodik nevet adnak megfejtésül.

Szótagrejtvény

----- = floridai fürdőhely
----- = filmszínész néve (Merle a keresztnéve),
---- = hosszúnagy állat
----- = a katonák meneltelnek rája.

mi, du, a, ráf, mi, zsi, o, ron, in, o, ló, be.

Ha a vonalak helyébe helyesen írjuk be a mellékelt szótagokat, akkor a meghatározások kezdőbetűi felülről lefelé olvasva, a filmkedvelők szórakozóhelyét adják megfejtésül.

Számrejtvény

7, 9, 10 = szeszszital
17, 16, 15, 3, 4 = fűtőanyag
3, 4, 8, 10, 1 = ma Thai a neve

7, 6, 5 = mező
7, 13, 14 = több ucca találkozási pontja

2, 11 = őseink fegyvere

1—17 = a 14. században divatozó vallásos tárgyú színművek gyűjtőneve

Sakkrejtvény

B	O	R	Y
E	G	É	M
*S	E	I	Z
	S	O	T

A csillaggal jelzett kockából lóugrás szerint haladva, a Nemzeti Színház művésznőjének nevét kapjuk.

Szótagfűzés

Im		tek	
	ta		tács

Töltjük ki az üres kockákat úgy, hogy mind az előtte, mind az utána következő szótaggal együtt értelmes magyar szót kapjunk.

Névjegyrejtvény

p. Rabin Ella, R i m a.

Ella visszavonultan él vidéki birtokán és sóhajtván gondol vissza fiatal korára, amikor még nagy sikereket aratott a színpadon. A napokban névjegyét készítette és érdekes véletlen folytán nevének és lakóhelyének

A szellem sportja feladatainak megfejtését a Délibáb következő, 34. számában közöljük

Szerkesztői üzenetek

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelég beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdés válaszolhatunk.

P. M., Maglód. 1. Nárcisz ucca 39. 2. Olaszországban. 3. Haltenberger Gyula mérnök. 4. Madách-színház. — Kankalin, Augustus végén jelentkezzék a Színészegyesület Színészképző Iskolájában felvételre. Három évig tart. — U. S., Nagyvárad. Ráskay Lea ucca 78. Nős. 177 cm. magas. — Minta érték nélkül. Nem jök a versei, de fejlődőképes. Irjon még sokat, lesznek közte jök is. — H. Ferenc. Alkalomadtán közlünk egyet. — K. N. Nem. A lapunk természetét nem engedi hasonlító anyagok közlését. — F. T. Szelezky Zita játszotta a főszerepét. Irhat neki nyugodtan, fog

képet küldeni. — Tavasz. Minél hamarabb, annál jobb. Ne késlekedjék egy pillanatig sem. — H. K. Köszönjük üdvözlő sorait és örülünk, hogy olyan hűséges olvasója a Délibábnak. — Tudós nők. Molière. — Igen. Küldje be a verseit, mert enélkül nem tudunk bírálatot mondani. Lehet, hogy jök. — F. R., Cegléd. Még nem lehet tudni. Csak a jövő héten lesz eredmény. — „Ezüst.” Tudomásunk szerint nem. — Lobocky János, Abafalva. Amennyiben meg van a négy középiskolai végzetése, nincs semmi akadálya terve keresztülvételének.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos. Szerkesztő: Dáloky János. Felelős kiadó: Patz Géza
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12

betűiből — ha azokat más-ként csoportosítjuk — megtudhatjuk azt is, hogy a színművészet melyik ágát üzte Ella.

Ellentétes rejtvény

benn
első
kemény
káromlás
érdes
rohan
esuk
magas

A fenti szavakkal ellentétes értelmű szavak kezdőbetűiből — felülről lefelé olvasva — a színpad egyik alkotó elemének nevét kapjuk megfejtésül.

A művésznő kora

A sikerekben gazdag művésznőnél életkora iránt érdeklődik egyik barátja. A művésznő — aki tudja, hogy kérdezője hadilábon áll a számtannal, — így adja meg a választ:

Ha a nyolc év előtti koromat elosztod hárommal, akkor héttel kapsz kevesebbet, mint a mostani éveim fele. — Hány éves a művésznő?

Lucy virágai

Lucy, a szép táncosnót a város minden fiatalja ismeri. Nemcsak arról híres, hogy szépen táncol, hanem a kertjéről is, amelyet saját maga gondoz. Most is virágot iltet. Először két palántát tesz egy cserépbe, de így három palántának nem marad helye. Tehát mit tehet egyebet, három darabot rak egy cserépbe. Ekkor azonban az utolsóba csak egy palánta jut. — Hány cserepe és hány palántája volt Lucynek?

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Vörösmarty Mihály színjátéka. 12. Olaszország védelme alatt álló köztársaság. 13. R. l. E. 14. Számjegy. 15. Doktor, rövid. 16. A Sajó jobboldali mellékfolyója. 17. Újra egyesülés, ism. idegen szó. 18. Föld. 23. Gyógyszerül alkalmaznak. 26. Sabária eleje. 28. Gyilkol. 29. Szigetek sora, India és Ceylon között. 31. Gyakori családnév. 33. Lídia népies becézése. 34. A. L. 35. ... nerárium — útleírás. 36. D. P. 37. Becézett férfinév. 40. Öröm, ism. idegen szó (ék. hib.). 43. Sokszínű. 45. Y. K. 46. Gyorsan halad. 48. Azonos betűk. 49. Tanfolyamok, ism. idegen szó. 50. Ir.

Függőleges sorok: 1. Mérgekigyőfaj. 2. Holdak, ism. lat. szó. 3. Fehérfenyű fémes elem. 4. Dunnm. betűi keverve. 5. Olasz szabadsághős. 6. Szaglószer. 7. Hegység a Földközi tenger Marokkói partján. 8. Személyes névmás. 9. Könyvoldalt alkot. 10. Borfajta (d-vel a végén). 11. Híres amerikai vizesés (r-j). 17. Betűt vet. 19. Ugyanaz rövid. 20. A görög hitregében thébai király. 21. Kötőszó és kérdőszó. 24. ... ium. 25.

7	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	↘
12										13		
14			15					16	17			
18		19			20		21		22			
23						24		25		26		27
28				29					30			
31		32		33								34
35				36			37	38		39		
40			41			42		43			44	
45					46		47			48		
			49									50

Felkiáltó szó. 27. Vízsz. 1. Szolga. Csongor mellett. 30. Vízsz. 1. Tünde szolgálója. 32. Indian vadásztörzs. 38. Férfinév. 39. Tejtermék. 41. ... nium, napidíj. 42. M. I. U. 44. Betegség. 47. Mássalhangzó.

BETŰREJTVÉNYEK

1	2	3
$\frac{SSKY}{ME} \& L$	$\frac{DUL}{DUL} \frac{DUL}{DUL} \frac{DUL}{DUL}$	$\frac{LÓSÁG}{HAS}$
$\frac{-9}{CINCÓGÓ AGYVELEJE}$	$\frac{AI}{KI} \frac{4}{4} \frac{ED}{ED}$	$\frac{VAGYOK}{GYILKOSSÁG} \quad N=5$
4	5	6

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

SZENTIVÁNÉJIA
KINAI AKÁRHOL
ATOMTAN DD NO
NAR ÁSIT N M
D MENETIRÁNY
ALI IRAK G S
LES AAT DIARI
UG E UHU HON
MESTERMUNKÁT
IÉ I LNÁLOG
HYPPOLITA ÓRA

A 32. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Egyszerű, de ötletes. 2. Veterán katoná. 3. Elveszett a feleségem. 4. Anóttelep. 5. Antenna. 6. P. m. felettes hatósága.

A rejtvénymegfejtők figyelmébe

Az Országos Magyar Sajtókamara, hogy a rendkívüli nehézségeket enyhítse, melyek a lapkiadásra a háborús viszonyok folytán harulnak, kénytelen volt egyes megtakarítási intézkedéseket hozni, amelyek minden lapkiadóra nézve egyaránt kötelezőek. Így, többek között **megtiltotta, hogy a lapok bármiféle rejtvényfejtési jutalmat adhassanak olvasóiknak.** A jövőben tehát rejtvényfejtőink jutalma egyedül az a kellemes időtöltés, gond-űző szórakozás lesz, amelyet tartalmas rejtvények mindenki számára egyformán nyújtanak.

zokat más-
k — meg-
ogy a szín-
ágát űzte

tvény

nti szavak-
tées érte-
vak kezdő-
l — felül-
lé olvasva
npad egyik
elemének
apjuk meg-

5 kora

gazdag mű-
a iránt ér-
rátnője. A
tudja, hogy
bon áll a
y adja meg

előtti koro-
ommal, ak-
kevesebbet,
éveim fele-
művésznő?

ágai

táncosnőt
fiatalja is-
arról híres,
ol, hanem a
elyet saját
ost is virá-
r két palán-
épbe, de így
nem marad
tehet egye-
bot rak egy
azonban az
palánta jut.
epe és hány
ucynak?
közöljük

nem örülök,
nk, levélben
aszolhatunk.

marabb, annál
sem. — H. K.
k, hogy olyan
Tudós nők.
sit, mert enél-
Lehet, hogy
et tudni. Csak
Ezüst." Tudó-
nos, Abafalva.
iskolai végzett-
keresztülvite-

Géza

HAVONKINT JELENIK MEG

a Magyar Klasszikusok sorozatának egy-egy kötete

24 FILLÉRES ÁRBAN

A Magyar Népművelők Társasága szerezte meg önnek ezt az örömet: minden hó 1-én új kötet jelenik meg az Olesó Magyar Klasszikusok sorozatában. Felöltnek felüdülést, diákok számára nélkülözhetetlen olvasmány. Eddig megjelent kötetek:

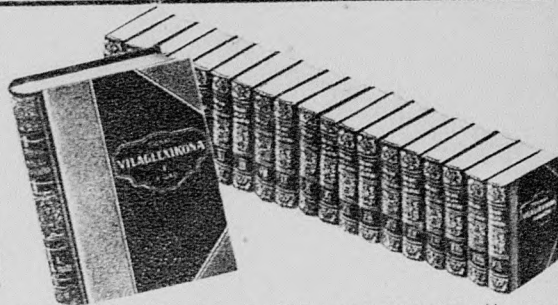
Petőfi válogatott költeményei, Arany válogatott versei, Tompa virágregéi és népregei, Csokonai válogatott versei, Vörösmarty válogatott munkái, Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem, Fazekas Mihály:

Ludas Matyi, Madách: Az ember tragédiája, Berzsenyi költeményei, Katona József: Bánk bán, Gvadányi: Rontó Pál, Balassa Bálint válogatott költeményei, Kármán: Fanni hagyományai, Vas Gereben elbeszélései.

Kapható minden újságárusnál s dohánytözsdében, valamint Tolnai könyvesboltjában, VII. Dohány ucca 12. Aki postán rendeli meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

Nincsen olyan tárgykör, amelyben kimerítő felvilágosítást ne nyújtana

TOLNAI VILÁGLEKXIKONA

A könyvsorozat különösen a mai korban felbecsülhetetlen értékű, mert naponta új, meg új ismeretkörben kell eligazodnia a mindennapi élet emberének. A 20 kötetes hatalmas mű minden egyes sorát a leghivatottabb toll írta. Tolnai Világlexikonát, mely 20 kötetből áll, kótetenkint pompás díszes kötésben 1 pengő 96 fillérért szállítjuk.

Hogyan történik ennek a műnek a szállítása?

A megrendelések Tolnai könyvesboltjába, Budapest, VII, Dohány ucca 12 küldendő. Minden hónapban beküldi az 1 pengő 96 fillért és egyúttal megemlíti, hogy a Tolnai Világlexikonából melyik kötet következik. Több kötet is rendelhető egyszerre.

EGYTÁLÉTELES RECEPTEKKEL

kibővítve jelent meg új kiadásban a

RAGYOGÓ SZAKÁCSKÖNYV

A több mint 900 receptet tartalmazó vaskos kötet ára díszes kötésben 2 pengő 50 fillér. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai könyvesboltjában, Budapest, VII, Dohány ucca 12.

SZERETNE OLCSÓN JÓ REGÉNYT OLVASNI?

Vegye meg az

ÉRDEKES REGÉNYEK

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL köteteit

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

10 fillérért

64 oldalas olvasmány, 32 oldalas gyönyörű képesrész és keresztretjvény.

Kiadja a Magyar Népművelők Társasága. Előfizethet negyedévi 1 pengő 20 fillérért Tolnai könyvesboltjában: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Egyébként: minden trafik s minden újságárus árulja.

„Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest